

SEKTÖREL FORUM

Tıbbi ve aromatik bitkiler

Antalya Ticaret Borsası yönetimi,
4 yıllık yol haritasını çizdi

Rifat Hisarcıklıoğlu yeniden
TOBB başkanlığına seçildi

MODERN SULAMA SİSTEMLERİNDE ÇÖZÜM ORTAĞINIZ

Hizmetlerimiz

- Keşif ve projelendirme
- Kaliteli ve uygun malzeme temini
- Montaj ve uygulama
- Uygulama sonrası danışmanlık
- Sistem garantisi
- Köy bazlı toplu damla sulama sistemlerinde malzeme temini ve montajı

Sulama sistemlerine hibe ve destekler

- Tarım Bakanlığının % 50 hibe desteği
- Ziraat Bankasının % 0 faizli 5 yıl taksitle geri ödemeli kredisi
- Tarım kredi kooperatiflerinin % 0 faizli 3 yıl taksitle geri ödemeli kredisi

Pelikan
SULAMA SİSTEMLERİ LTD. ŞTİ.

Şelale Mah. Şehit Musa Özkan Cad. 3005 Sk. No: 26 VARSAK / ANTALYA
Tel: 0242.417 73 68 - 69 Fax: 417 57 87
www.pelikansulama.com.tr

**daha fazla verim
ve yüksek kalite...**

“Her damlayı verime dönüştürüyoruz”

agtohum
sanayi ticaret ltd.şti.

geleceğimiz için;
UİS

www.agtohum.com.tr

ENZA ZADEN

tasarım:www.webixdesign.com

Mehmetcik Mahallesi Aspendos Bulvarı Nar Plaza No.113 A Blok No.2 Kat 4 ANTALYA/TURKEY
Tel:+90.242.321 20 18 (pbx) Fax:+90.242.321 88 60 Santral Gsm :+90 533 928 02 24 /+90.541.321 20 18
E-mail: agtohum@agtohum.com.tr

08

BORSA'DAN

- Antalya Ticaret Borsası yönetimi 4 yıllık yol haritasını çizdi
- ATB, BAGEV bölgesindeki STK temsilcilerini ağırladı
- Ali Çandır: Gıda ve tarım; iki stratejik sektör olarak daha fazla desteklenmeli
- Deniz Baykal: Canlı hayvan ve et borsaları için her türlü desteği vereceğiz

16

BORSA'DAN

- "Hal komisyoncuları sistemin vazgeçilmez bir parçasıdır"
- Rifat Hisarcıklıoğlu. yeniden TOBB Başkanı
- "Borsa, hal komisyoncularıyla işbirliği yapabilir"

20

SEKTÖRDEN

- Tarım Kredi Kooperatifleri'nden modern sulamaya faizsiz kredi
- Antalya'ya 'Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Araştırma Laboratuvarı'
- Süne sayımları başladı

24

BÖLGE DEN

- Afyonkarahisar'da 'Mandacılık Araştırma Enstitüsü' kuruldu
- "Tarıma dayalı sanayi işletmelerini bölgemize getirmek istiyoruz"
- Bölgemizden 13 kişi, TOBB yönetim organlarında görev aldı

35

ARAŞTIRMA

- Antalya'da tarımsal üretim

FORUM

- Tıbbi ve aromatik bitkiler sektörünün bugünü ve geleceği

SÖYLEŞİ

- SGK İl Müdürü Selim Erol: STK'larla işbirliği yaparak insanları bilinçlendirmeliyiz

MAKALE

- Borçlar Kanunu Tasarısı'ndaki en önemli yenilik: Genel işlem koşulları ve hayatımıza etkileri

48

PORTRE

- ATB Meclis Başkanı H.Cahit Kayan: Borsa üretimle iç içe olmalı

52

MAKALE

- Özgür Tüfekçi: Piyasaların dolar çıkmazı ve yeni küresel para birimi arayışı

58

SAĞLIK

- Meyvelerin faydaları

62

İNSAN KAYNAKLARI

- ATB'ye 24 yılını veren Ali Çetin: Bir kurum ancak ekibiyle güçlü olur

Antalya Ticaret Borsası
Yayın Organı

Sayı: 21 Mart & Nisan 2009

SAHİBİ

Ali ÇANDIR

Antalya Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Başkanı

YAYIN KURULU

Halil BÜLBÜL
İbrahim YILMAZ
Adnan İNGEÇ

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Ahmet Erol KÖKSALAN

HABER MÜDÜRÜ

Hakan ÇIRAK

YAYINA HAZIRLIK

Ziraat Ajansı

Tel: (242) 311 35 47

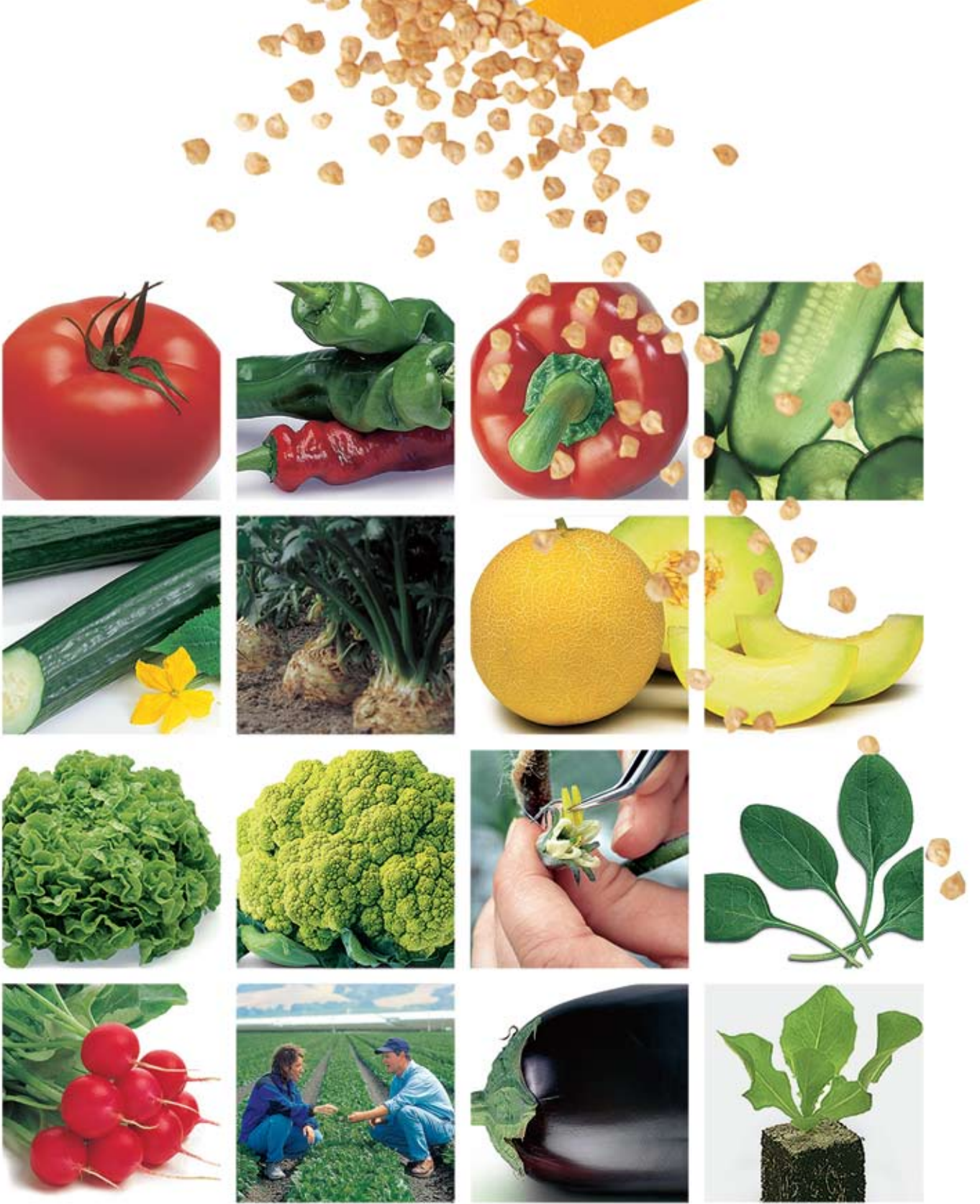
www.ziraatajansi.com.tr

BASKI

Ada Ofset İstanbul
0212.567 12 42

İLETİŞİM

Cumhuriyet Caddesi Borsa İşhanı Kat:2
(PK 101) 07040 ANTALYA
Tel: (242) 244 26 70 - (242) 241 28 28
Faks: (242) 241 11 58
e-mail: info@antalyaborsa.org.tr
www.antalyaborsa.org.tr

RİTO
RİTO TOHUMCULUK A.Ş.

Tarım Mah. Aspendos Bulvarı, Kurt İşh. No: 136/1 Antalya
T: 0242 311 61 36 - 321 65 52 F: 0242 321 77 32

STK'ları, Antalya için işbirliği yapmaya çağırıyoruz

11-12 Nisan 2009 tarihlerinde gerçekleştirdiğimiz iki günlük çalışma kampımızda, görev süremiz boyunca hangi prensiplerle çalışacağımızı ve neler yapmak istediğimizi bir plan ve program halinde belirledik. Son derece verimli bir çalışma kampı oldu.

Çalışma kampımızı tamamladıktan sonra, basın mensuplarının katıldığı bir toplantıyla 4 yıllık Stratejik İş Planımızı, 2009 Yılı Eylem Planımızı ve Temel Çalışma İlkelerimizi kamuoyu ile de paylaşma imkanı bulduk. Bunlara ilişkin detayları dergimizin sayfalarında okuyacaksınız.

Antalya Ticaret Borsası gibi sivil toplum ve meslek kuruluşlarında, planlı çalışma ve iş takvimine sadık kalma konusu, en önemli sıkıntılardan biridir. Stratejik İş Planımızı hazırlarken, görevde olacağımız süre içinde hangi projeyi gerçekten yürütebileceğimiz konusunu ve yapmayı taahhüt ettiğimiz işlerin gerçekleşmesiyle ilgili riskleri, akademisyenlerin de desteğini alarak, olabildiğince bilimsel yöntemlerle belirlemeye çalıştık. Titiz bir hazırlık çalışması yaptığımıza inanıyoruz. Bundan sonra, 4 Yıllık Stratejik İş Planımızda ve 2009 Yılı Eylem Planımızda sözünü ettiğimiz işlerin zamanında ve sorunsuz tamamlanması için borsamızın imkanları dahilinde, üyelerimizin de desteği ile elimizden geleni yapacağız. Buradaki söylediklerimiz, alışlageldiği gibi seçim öncesi vaatleri değil; çalışma taahhütleridir. Bu haliyle kendimizi, üyelerimize ve kamuoyumuza karşı bağlamış oluyor ve ciddi risk aldığımız bilinciyle bir ezberi bozduğumuza inanıyoruz.

Hedeflerimiz arasında Antalya'mızı ilgilendiren bazı büyük projeler de yer alıyor. Bazı başlıklarsa, aslında Antalya dışında kalmakla beraber, Antalyalıları da yakından ilgilendiren bölgesel projeler olarak planlarımıza dahil edildi. Borsamızın maddi ve manevi imkanlarını zorlayacak bu projeler konusunda, öncelikle ilimizdeki ve sonra da bölgedeki meslek kuruluşları ile etkin ve işlevsel bir işbirliğini oluşturmak arzusu içindeyiz. Bu tür bir işbirliğini oluşturma yolunda karşımıza çıkacak maddi veya fiziksel engeller dışında hiçbir engel görmediğimizi açık yüreklilikle bildirmek isterim.

Ülkemiz ekonomisi zor bir dönem geçiriyor. Tarım sektörünün taşıdığı potansiyel, şu dönemde ayrı bir öneme haiz. Antalya Ticaret Borsası, sektörle uzak ya da yakın ilgili olan bütün sivil toplum kuruluşlarını; meslek odalarını ve üretici örgütlenmelerini birlikte davranmaya ve güç birliği yapmaya davet ediyor. Gelin; Antalyamızın değerlerini birlikte harekete geçirelim; iş potansiyelimizi hep beraber yükseltelim ve ortak refaha giden yolu elbirliği ile açalım, diyoruz. İmkanlarımız var; birlikte hareket ederek, saklı ve atıl gücümüzü açığa çıkaralım, insanlarımızın ufkunu ve üretme azmini güçlendirip genişletelim...

Antalya Ticaret Borsası yönetimi, 4 yıllık yol haritasını çizdi

“ Antalya Ticaret Borsası yönetimi, 4 yıllık Stratejik İş Planı'nı düzenlediği basın toplantısıyla, kamuoyuna duyurdu. Bilimsel bir yöntemle hazırlandığı belli olan Stratejik İş Planı, hayvan borsasından, OTB'ye; kalkınma ajansı kurulma girişiminden, Vakıf Zeytinliği'ne kadar çeşitli projeler içeriyor ”

Antalya Ticaret Borsası (ATB) Meclisi, düzenlediği 2 günlük çalışma kampının ardından, 4 yıllık iş planı ile bir yıllık eylem planını açıkladı.

ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali

Çandır, çalışma kampı sonrasında yaptığı açıklamada, görev yapacakları 4 yıllık süreçte hayata geçirmek istedikleri projeleri basına anlattı.

Kundu bölgesinde bir otelde gerçekleştirilen iki günlük çalışma

kampı, bütün meclis üyelerinin katılımıyla samimi ve verimli bir çalışma ortamında geçti. Toplantıya katılan meclis üyeleri ve ATB yönetimi, 4 yıllık stratejik iş planı ve 2009 yılı eylem planına son şeklini verdi.

4 yıllık iş, 1 yıllık eylem planı

Borsa'nın Nisan ayı meclis toplantısını da yaptığı 2 günlük çalışma programının ardından, Başkan Ali Çandır bir sunum yaptı. Antalya Ticaret Borsası'nın yaklaşık 90 yıllık geçmişi olan köklü bir sivil toplum kuruluşu olduğunu ifade eden ATB Başkanı Çandır, "Borsamızı bugünlere taşıyan herkese şükranlarımızı sunuyoruz. İnancım o dur ki, üstlendiğimiz görevi alnımızın akıyla tamamlayacak ve bayrağı bizden sonraki yöneticilere devrederken, bizi hatırlatacak bir takım eserler bırakacağız. Ekip arkadaşlarımızla birlikte bunun için çabalayacağız" dedi.

'Yönetimde şeffaflık temel ilke'

ATB Başkanı Ali Çandır sözlerini şöyle sürdürdü, "Yöneticilikten anladığımız şey, bir kurumu idare etmek değil; başta üyelerimiz olmak üzere sektöre ve topluma hizmet etmek; arkamızda pozitif kurumsal değerler bırakmaktır. Başka güncel bir ifadeyle şeffaflığı ortaya koyan 'yönetişim' i tüm unsurları ile yaşama geçirmektir". Çandır, daha sonra 4 yıllık stratejik iş planı ve 2009 yılı eylem planını anlattı.

ATB 2009-2012 STRATEJİK İŞ PLANI ŞEMASI

Stratejik İş Planı, Ana Çalışma Alanları

- 01) Eğitim faaliyetleri
- 02) Hizmetler
- 03) Ar-Ge çalışmaları
- 04) Tarımsal üretim ile ilgili projeler
- 05) Ekonomi-ticaret alanındaki çalışmalar
- 06) Sosyal-kültürel işler
- 07) Çevre ve toplum hakkında faaliyetler

2009 Yılı Eylem Planı

- 01) ZeytinPark projesi
- 02) Ürün İhtisas Borsaları ve OTB
- 03) Sektörel ve bölgesel amaçlı AB, TÜBİTAK ve Tarım Bakanlığı projeleri
- 04) Canlı Hayvan ve Et Borsaları
- 05) Çiçek mezatı alanının projelendirilmesi
- 06) Kalkınma Ajansı kurulma girişimleri
- 07) Tarımsal Üretim ve Ticarete Eşgüdüm projesi

- 08) Yaş Meyve Sebze'de İzlenebilirlik Çalışmaları
- 09) Sektör ve Ürün temelli raporların hazırlanması
- 10) İlçe temsilciliklerinin oluşturulması ve faaliyete geçirilmesi
- 11) TUMEM eğitim faaliyetleri
- 12) Teknik geziler
- 13) EXPO 2014 Fuarı
- 14) Tarım Festivalleri (Mantar, kesme çiçek, tarım şenliği)
- 15) ATB yayın faaliyetleri
- 16) Yeni bina için yer arayışı ve projelendirilmesi

Antalya Ticaret Borsası

2009–2012 Stratejik İş Planı Çalıştayı

11-12 Nisan 2009

(ATB Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır'ın, 4 yıllık Stratejik İş Planı'nı açıkladığı basın toplantısındaki konuşmasının tam metni)

Değerli basın mensupları, hepiniz hoş geldiniz.

Antalya Ticaret Borsası, yaklaşık 90 yıllık geçmişi olan köklü bir sivil toplum ve meslek örgütüdür. Bir asıra yakın geçmişiyle kurumsallığını geliştiren Borsa'mızı yönetmek üzere 4 yıllığına görevlendirilmiş bulunmaktayız. Bundan da onur duyuyoruz.

Geçmişte bu kurumda görev alan ve Borsamızı bugünlere taşıyan herkese şükranlarımızı sunuyoruz. Üstlendiğimiz görevi alnımızın akıyla tamamlayacak ve bayrağı bizden sonraki yöneticilere devrederken, bizi hatırlatacak eserler bırakacağız. Bu azimde olan ekip arkadaşlarımızla birlikte bunun için çaba harcayacağız.

Yöneticilikten anladığımız, bir kurumu idare etmek değil, başta üyelerimiz olmak üzere sektöre ve topluma hizmet etmek, pozitif kurumsal değerler yaratmaktır. Bunu gerçekleştirmek için uygulayacağımız temel yaklaşım, şeffaflığa ve paylaşıma odaklı "yönetişimi" tüm unsurlarıyla gerçekleştirmek olacaktır.

Göreve geldiğimizden bugüne kadar danışmanlığımızı yapan, konusunda uzman bilim insanlarıyla çalışma gruplarımızın rehberliğinde, hangi çerçevede ve nasıl çalışacağımıza dair planlamalar yaptık. Amaçlarımıza ulaşmak için yaptığımız planlamalarımızı, ortaya koyduğumuz stratejilerimizle uygulayacağız. Bu çalışmalarımız

süresince, siz basın mensuplarının sayesinde kamuoyumuzun bizleri izlemesini ve denetlemesini bekliyoruz. Bu süreçte basınımızın ilgisi ve desteği, pozitif kurumsal değer yaratma çabamıza ilave motivasyon sağlayacaktır.

Görev süremiz boyunca yapacağımız tüm çalışmalarımızda vazgeçmeyeceğimiz temel prensiplerimizin bizleri bağladığı bilinciyle sizlerle paylaşmak istiyoruz.

Bunlardan birincisi; söylemlerimiz ve eylemlerimiz arasındaki tutarlılık olacaktır.

İkincisi; alacağımız kararlarda ve uygulamalarda ekip arkadaşlarımızla, konunun uzmanlarıyla ve ilgili tüm kesimlerle işbirliği içerisinde bulunmaktır.

Üçüncüsü; toplumsal ve kurumsal fayda üretme konusunda, kişilerden ve çıkar gruplarından bağımsız davranmaktır.

Dördüncüsü; kurumsal kararları ve uygulamaları keyfilikten ve kişiselikten uzak, bilimsel ve nesnel dayanaklarla gerçekleştirmektir.

Beşincisi; çalışmalarımızın sonucunda ortaya çıkacak başarıları birlikte çalıştığımız tüm kesimlerle paylaşmaktır.

Sizlerle, çalışma kapsamımızı ve ilgi düzeylerimizi bir kuşak halinde paylaşmak istiyorum;

Bizim varlık nedenimizi oluşturan üyelerimiz, doğal olarak çalışma kapsamımızın, ilgi düzeyimizin temelini ve özünü oluşturmaktadır. Üyelerimizin; rekabeti, üretimi

ve ticareti dürüst ve kayıtlı olarak geliştirmede karşılaştığı sorunları ve görüşleri, bizim için birincil gündem maddesidir.

Yeterli güç ve donanım sağlanmadan küresel rekabete açılmış bulunan tarımsal üretim ve ticaret sektörü, bizim için temel sektör konumundadır. Israrla savunduğumuz tarım ve gıda sektörünün stratejik bir sektör olduğu yolundaki tespitimiz, son ekonomik verilerle, bir kez daha doğrulanmıştır. Tarımsal üretim ve ticaretin stratejik bir sektör olarak tanımlanması ve buna uygun gerekli adımların, daha fazla vakit kaybetmeksizin, kararlılıkla atılması gerekmektedir. Zira küresel ekonomik krizde büyük bir potansiyel alan olarak görülen birincil sektörün tarım ve gıda olduğu ifade edilmektedir.

Antalya'mız ve Batı-Akdeniz Bölgemiz, dünya üzerinde eşsiz bir coğrafyayı ve eko-sistemi bizlere bahşetmektedir. Bu benzersiz değeri, 10 bin yıllık tarihsel ve kültürel birikimiyle kullanan halkımız, bu değerini kendisine bir emanet olduğunun daha çok farkına varmaktadır. Antalya Ticaret Borsası olarak bu uğurda öteden beri olduğu gibi bu dönemde de kentsel ve bölgesel sürdürülebilir büyümeden yana olan tavrımızı ve kararlılığımızı aynen koruyacağız.

Çalışma kapsamımızın ve ilgi düzeyimizin bir diğer kuşağı da ulusal ve küresel rekabet çevremiz ve sürdürülebilir büyüme ortamımız

olacaktır. Borsamız kurumsal yapıyla küresel standartlara ulaşmada önemli bir aşamayı geride bırakmış ve aldığı akreditasyon belgesiyle Ülkemizin 6 Ticaret Borsasından biri olmayı başarmıştır. Bu kapsamda, küresel rekabette üyelerimize avantaj sağlayacak yeni ürün ve pazarların oluşturulmasına çaba sarfedeceğiz.

Bu haftasonu meclis olarak gerçekleştirdiğimiz çalıştay ile 4 yıllık stratejik iş planımızı oluşturduk. Yönetim olarak mevcut çalışmalarımızı değerlendirmek ve gelecekle ilgili planlarımızı güncelleştirmek amacıyla buna benzer toplantıları belirli aralıklarla tekrarlayacağız.

Stratejik İş Planımız doğrultusunda tespit ettiğimiz başlıca hedefler şunlardır:

- 01) Borsamızın üye sayısını ve işlem hacmini genel ekonomik büyümeden daha hızlı büyütmek
- 02) Üyelerimiz arasındaki iletişimi ve etkileşimi geliştirmek ve yaygınlaştırmak
- 03) Yeni hizmet binamızın yapımını tamamlamak ve taşınmak
- 04) TUMEM kapsamında planlanan eğitim programlarını Borsamız meslek gruplarının talepleri doğrultusunda çeşitlendirmek ve etkinliğini zaman içinde bölge ölçeğine yaymak
- 05) Canlı Hayvan Borsası ve Et Borsası projelerini hayata geçirmek
- 06) Tarıma Dayalı İhtisaslaşmış Organize Sanayi Bölgesi'ni hayata geçirmek
- 07) Vakıf Zeytinliğinin Antalya'ya kazandırılması için ZeytinPark Projesini hayata geçirmek

Bu faaliyetlerimizi yürütürken temel stratejimiz; birlikte hareket etme kültürümüzden faydalanmak ve ortaklaşa rekabet etme yöntemlerini kullanmak olacaktır.

Bu anlayışla Antalya'mızdaki ve bölgemizdeki bütün sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri ve kamu kurumları ile her türlü işbirliği imkanlarını yaratma çabası içinde olacak ve uyum içinde ortak projeler geliştireceğiz.

Çalışmalarımızda yararlanacağımız kaynaklarımızla ilgili bilgi vermek istiyorum. Başlıca kaynaklarımız şunlardır:

- 01) Borsamızın insan, donanım ve finans kaynakları
- 02) Üst kuruluşumuz olan TOBB
- 03) KOSGEB
- 04) Tarım Bakanlığı
- 05) TÜBİTAK
- 06) Üniversiteler
- 07) Kamu kurum ve kuruluşları
- 08) Özel kurum ve kuruluşlar olacaktır

Stratejik İş Planımıza göre ana çalışma alanlarımız şunlar olacaktır:

- 01) Eğitim
- 02) Hizmet
- 03) Ar-Ge
- 04) Tarımsal üretim
- 05) Ekonomi-Ticaret
- 06) Sosyal-Kültürel
- 07) Çevresel ve toplumsal alanlar

Çalışma alanlarımızın her biri için belirlediğimiz farklı çalışma düzeyleri olacaktır. Bunların ilki, bir meslek örgütü olarak tabi ki üyelerimize yönelik işleri yürüteceğimiz Borsa düzeyi olacaktır. Sonraki aşamada sektör düzeyindeki faaliyetlerimiz gelecek. Üçüncü çalışma düzeyimiz yaşadığımız kent Antalya'dır. Sonrasında bölge düzeyinde yapacağımız çalışmaları sayabiliriz. Nihayet ulusal ölçekte üstleneceğimiz işler ve küresel anlamda katkı yapacağımız çalışmalar da olacaktır. Bunlarla ilgili detaylı bir tabloyu sizlere dağıttığımız stratejik iş planı şemasında bulabilirsiniz.

Attığımız her adımın kamuoyunun değerlendirmesine açık olduğunu daha önce de söylemiştim.

Sizlerden istediğimiz; değerlendirmelerinizi yaparken şu temel performans kriterlerini göz önünde bulundurmanızdır:

- 01) Planlamalarımız ve uygulamalarımızın birbiriyle uyumluluğu,
- 02) Hizmet üretme çeşitliliğimiz ve yaygınlığımız,
- 03) Çalışmalarımızı kamuoyu ile paylaşma ve hesap verebilme uygunluğumuz olmalıdır.

Yönetim dönemimiz ile ilgili sizleri genel olarak bilgilendirdiğime inanıyorum. Dört yıllık stratejik iş planımıza dayanarak hazırladığımız 2009 yılı eylem planımızda yer alan temel faaliyetlerimizi başlıklar halinde sizlerle paylaşmak istiyorum;

- ZeytinPark Projesi
- Ürün Borsaları ve OTB
- Sektörel ve bölgesel amaçlı AB, TÜBİTAK ve Tarım Bakanlığı projeleri
- Canlı Hayvan Borsası ve Et Borsası
- Çiçek mezar alanının projelendirilmesi
- Kalkınma ajansı kurulma girişimleri
- Tarımsal Üretim ve Ticarete Eşgüdüm Projesi
- Yaş meyve sebze izlenebilirlik çalışmaları
- Sektör ve ürün temelli raporların hazırlanması
- İlçe temsilciliklerinin oluşturulması ve faaliyete geçirilmesi
- TUMEM eğitim faaliyetleri
- Teknik geziler
- EXPO 2014 Fuarı
- Tarım Festivalleri (Mantar, Kesme Çiçek, Tarım Şenliği)
- ATB yayın faaliyetleri

Yeni bina için yer arayışı ve projelendirilmesi çalışmaları ana gündem maddemizi oluşturacaktır.

Hepinize teşekkür ederim...

BAGEV'in ortak standı, FreshAntalya'da yoğun ilgi gördü

“ Batı Akdeniz
Ekonomisini
Geliştirme
Vakfı BAGEV'in
kapsamında kalan
iller, Antalya
Ticaret Borsası'nın
öncülüğünde
FreshAntalya'da
ortaklaşa stand
kurdu ”

Antalya, Burdur, Isparta ve BAGEV'in fahri üyesi sayılan Afyonkarahisar'ın dördüz standı, fuardaki en renkli standlardan biriydi. Her üç ilin kendine has ürünlerinin sergilendiği standın oluştu-

rulmasında, Antalya Ticaret Borsası öncülük etti. BAGEV olarak ortaklaşa stand kurulmasına, bu illerdeki ticaret borsaları ve ticaret odaları da katkıda bulundu. Aynı zamanda vakfın başkanlığını da yürüten ATB

Başkanı Ali Çandır, vakfın ilgi alanı içinde kalan illerin pek çok konuda ortak çıkarları olduğunu; ortaklaşa yürütülen çalışmaların çok daha ileri boyutlara taşınacağına inandığını söyledi.

ATB, BAGEV bölgesindeki STÖ temsilcilerini ağırladı

BAGEV kapsamındaki illerde bulunan oda ve borsa başkanları, ATB'nin ev sahipliği yaptığı bir yemekte buluştu

Batı Akdeniz Ekonomisini Geliştirme Vakfı kapsamındaki illerde bulunan ticaret borsaları ile ticaret odalarının başkanları, Antalya'da yemekli bir toplantıda bir araya geldi. Oda ve borsalardaki seçimlerin ardından bir tanışma toplantısı olarak düzenlenen toplantıda başkanlar, bölge ekonomisi hakkında görüşlerini paylaşarak, sohbet ettiler.

Resmi olarak Antalya, Burdur, Isparta illerini ekonomik bir platformda birleştiren vakıf, Afyonkarahisar ilini de fahri bir üye gibi değerlendiriyor. Ekonomi ve ticaret ilişkileri açısından organik bağları bulunan bu dört ilde, ortaklaşa bir gelecek vizyonu arayışından kaynaklanan BAGEV projesi, bölgesel kalkınma ajanslarının bir prototipi olarak da düşünülüyor.

Oda ve borsaların yeni başkanları, çok sıcak ve samimi bir ortamda gerçekleşen toplantının ardından, bazı somut projeler üzerinde çalışacakları başka toplantılarda tekrar buluşmak üzere, yemekten ayrıldılar.

Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, hasat sonrasındaki süreçte muhafaza ve lojistik uygulamalarının yetersizliği yüzünden kayıplar yaşandığını; konunun kayıt dışı satışlar kadar önemli olduğunu söyledi

“Hasat sonrasında oluşan kayıpları önlemek zorundayız”

Antalya Ticaret Borsası'nda gerçekleşen seçimler sonrasında, Antalya Milletvekili Sadık Badak ve Antalya Esnaf ve Sanatkar Odaları Birliği Başkanı Orhan Tolunay ile beraber Borsa Başkanı Ali Çandır'ı ziyaret eden Sanayi ve Ticaret Bakanı Zafer Çağlayan, tarımsal ürünlerin birer kimlik belgesi olacağını; sağlıklı saklama ve taşıma koşullarını da belirleyen

bir tasarı hazırladıklarını kaydetti, “İnsanlık artık iki konuda tedirgin oluyor. Biri gıda ve tarım; diğeri enerji. Her ikisi de çok önemli. Türkiye’de bu perspektiften bakarak bir yol izliyor. Yasal altyapıyı hazırlıyoruz. Mevcut durumda kayıt dışılık en önemli problem. Ancak en az onun kadar önemli bir başka konu da muhafaza ve lojistik konusudur. Bu alanda meydana gelen kayıplar,

çok ciddi boyutlardadır. Bir başka husus da tarımın sanayi ile entegrasyonu konusu. Bu süreci de artık hızlandırmalıyız.”

ATB Başkanı Ali Çandır da, ziyaretten duydukları memnuniyetlerini dile getirdi ve mevcut ekonomik ortamda hükümetin tarım ve tarıma dayalı sanayinin desteklenmesi ile ilgili çalışmalarından dolayı Bakan Çağlayan’a teşekkür etti.

ATB'den Büyükşehir Belediye Başkanı Akaydın'a ziyaret

Borsa Yönetim Kurulu, Büyükşehir Belediye Başkanı Prof. Dr. Mustafa Akaydın'ı makamında ziyaret etti

‘Birlikte işler yapabiliriz’

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır ve yönetim kurulu üyeleri, Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Akaydın'ı ziyaret etti. ATB olarak ‘Canlı Hayvan Borsası’, ‘Et Borsası’ ve ‘Çiçek Mezatı’ ile ilgili projeleri olduğunu anlatan Çandır, “Birlikte yapabileceğimiz çalışmalarda elimizden gelen desteği vereceğiz” dedi.

‘İki proje de programımızda’

Büyükşehir Belediye Başkanı Akaydın ise tarımın Antalya ekonomisi için önemini vurguladı. Gerek ‘Çiçek Mezatı’, gerek ‘Hayvan Borsası’nın programında olan projeler olduğuna dikkati çeken Akaydın, “Her iki proje için yer ayrıldı. Belediyeye hakim olup, ayaklarımız yere basınca bu projelerin hayata geçirilmesi için düğmeye basacağız” diye konuştu.

Feyzullah Arslan, Çandır'ı ziyaret etti

Antalya Emniyet Müdürü Feyzullah Arslan, "Ticaret borsalarını kendime yakın bulurum. Tarımın toplumların yaşamlarını, gelişimlerini sürdürmede ne kadar önemli bir rol oynadığının farkındayım" dedi. ATB Başkanı Ali Çandır ise polis huzur ve güvenliğinin sağlanması için yaptığı özveri çalışmanın farkında olduklarını, ATB olarak üzerlerine düşen bir görev olursa yerine getirmekten kaçınmayacaklarını söyledi.

'Vasıfsız işçiler, tarımda çalışabilir'

Antalya Cumhuriyet Başsavcısı Osman Vuraloğlu Antalya Ticaret Borsası'nın çalışmaları hakkında Başkan Ali Çandır'dan bilgi aldı. Osman Vuraloğlu'nun ziyaretinden memnuniyet duyduğunu belirten Ali Çandır, "Yüzde 90 katma değere sahip tarım sektörünün 'stratejik sektör' olarak hak ettiği ilgiyi görmesi gerekiyor. Ekonomik krizin kendisini derinden hissettirdiği günümüzde vasıfsız işçi olan vatandaşlarımız tarımdan ekmek parası kazanabilirler" dedi.

"Gıda ve tarım; iki stratejik sektör olarak daha fazla desteklenmeli"

“ Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, tarım ve gıda sektörlerinin önümüzdeki birkaç yıllık dönemde her zamankinden daha çok desteklenmesi gerektiğini söyledi ”

Ali Çandır, Mart ayında Antalya'da gerçekleştirilen FreshAntalya 2009 Fuarı'nın açılış töreninde yaptığı konuşmada, bütün sektörlerde daralma yaşanırken; bu iki sektörün, büyüme eğilimini arttıracak olan iki stratejik sektör olarak öne çıkacağını söyledi.

Ali Çandır şöyle konuştu; "2009 yılı bütün dünya için ekonomik öngörülerin yeniden ele alındığı bir yıl olacak. Hatta bazı ülkelerde büyüme beklentileri, ekonomik

hedefler ve kimi zaman ekonomik büyümeyle ilgili plan ve programlar revize edilecek. Bu süreç içinde tarım ve gıda sektörleri, krizin etkisindeki bütün ülkelerde benzer yaklaşımlarla değerlendiriliyor ve tarım ve gıda sektörleri, ulusal ekonomilerdeki büyüme eğilimini destekleyecek başlıca iki sektör olarak öne çıkıyor. Bu iki iş alanı, gelişme potansiyelini sürdürebilen; bu nedenle desteklenmesi gerektiğine inanılan iki sektördür. Dolayısıyla küresel krizin

hüküm sürdüğü günümüz dünyasında Türkiye'nin de benzer bir yaklaşımla tarıma ve tarıma dayalı gıda sektörüne, belki her zamankinden daha çok önem vermesi ve daha çok desteklemesi gerekiyor".

“Canlı havyan ve et borsaları için her türlü desteği vereceğiz”

“ CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, partisinin il ve ilçe başkanları ile milletvekillerinden oluşan bir heyetle birlikte ATB'yi ziyaret etti ”

Antalya Ticaret Borsası yönetiminin yanı sıra meclis ve meslek komitesi üyelerinin de hazır bulunduğu ziyarette Başkan Ali Çandır, CHP lideri Deniz Baykal'a tarım ve hayvancılık sektörüne ilişkin bilgi verdi. Sağladığı istihdam, ürettiği katma değer, yüksekliği ve küresel krizde diğer sektörlerle kıyaslandığında krizden en az etkilenme özelliği gibi nedenlerden ötürü; tarımın stratejik sektör olarak ele alınmasını vazgeçilemez bir zorunluluk olarak gördüklerini belirten Çandır, bölgesel kalkınma ajansının kurulmasının hayati bir gereklilik olduğunu da sözlerine ekledi.

Yeni yönetim olarak öncelikli olarak 'Canlı Hayvan Borsası ve Et Borsası', ATB'nin kent merkezinden çıkarak üretici ile buluşacağı bir böl-

geye gitmesi, ofis borsacılığından ürün borsacılığına geçmesi gerektiğini kaydeden Çandır, Döşemealtı bölgesinde bulunan yaklaşık 75 dönümlük arazinin Antalya'ya Canlı Hayvan Borsası ve Et Borsası olarak kazandırılması için destek beklediklerini söyledi.

Çandır, tüm siyasi partileri tarım komisyonları kurarak Borsa'da yapılan çalışmalara katılmaları çağrısında da bulundu. CHP'nin genel merkez bazında tarım sektörüne ilişkin önemli çalışmalar yaptığını ve bu çalışmalarını en kısa sürede ATB ile paylaşımları konusunda talimat vereceğini belirten Baykal, CHP İl Başkanı Ömer Melli'den de il teşkilatı olarak Borsa'nın bu talebine duyarlı olmalarını istedi.

Canlı Hayvan Borsası ve Et Borsası konusunu en kısa süre-

de Büyükşehir Belediye Başkanı Mustafa Akaydın'a ileteceğini ifade eden CHP Genel Başkanı, bu projenin yaşama geçmesi için üzerine düşen görev ne ise onu yerine getirmekten tereddüt etmeyeceğini söyledi. Baykal, tarım ve hayvancılığın gelişmesi için bu ve benzeri projelerin desteklenmesinin önemine işaret ettiği konuşmasında süt sektöründe yaşanan sorunları Antalya Ticaret Borsası meclisi ve meslek komitesi üyeleri ile paylaştı.

Ziyarette hazır bulunan Borsa meclisi üyeleri ile meslek komitesi üyeleri; 2 buçuk saati bulan ziyaret sırasında çeşitli konularda görüş ve önerilerini dile getirme fırsatı buldular.

“Hal komisyoncuları sistemin vazgeçilmez parçasıdır”

“ ATB Başkanı Ali Çandır, hal komisyoncularının yanında çalışacak ziraat mühendislerinin hem izlenebilirliğin sağlanması, hem de daha kolay pazarlama yapmak açısından büyük yarar sağlayacağını söyledi ”

FreshAntalya 2009 Fuarı kapsamında ATB öncülüğünde düzenlenen “Yaş Meyve Sebze Tedarik Zincirinde İşbirliğinin Geliştirilmesi” başlıklı panelde bir konuşma yapan Çandır, yaş sebze ve meyve pazarında piyasa eğilimlerini artık tüketici tercihlerinin belirlediğini hatırlatarak; hangi çeşidin, hangi şartlarda yetiştirilirse ilgi göreceğini uzmanların değerlendirmesine bırakmak gerektiğini kaydetti. Çandır, iç piyasanın güçlü ve etkili aktörleri olarak toptancı hal komisyoncularının da bu tür

bir uzman desteğine ihtiyaç duyduklarını belirtti; “Komisyoncuların birer ziraat mühendisi çalıştırmaları artık bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu mühendisler, ürün hangi çeşittir; yetiştirilirken gerektiği gibi bakım görmüş müdür, anlayabilecektir. Dolayısıyla hem ürünün, piyasa eğilimleriyle örtüşüp örtüşmediğini değerlendirebilecek ve pazarlama sürecini kolaylaştıracaklardır.”

Panele konuşmacı olarak katılan ATB Yönetim Kurulu Üyesi Cüneyt Doğan ise komisyoncu esnafının üretim sürecinde de çok önemli rol

üstlendiğini söyledi: “ATB, tedarik zincirinde bir işbirliği anlayışı geliştirmeye çalışıyor. Bu işbirliği bütün sektörde bir derlenip toplanma yaratacaktır. Bazen birbirimizden haberimiz bile olmuyor. Komisyoncuların durumu buna bir örnektir. Zannediliyor ki komisyoncular pazarlama yapan araçlardır. Komisyoncu esnafı aynı zamanda gerek girdi temininde, gerekse faizsiz finansman desteği sağlamada sürekli üreticiyi destekliyor ve üretim sürecini dar zamanda ayakta tutan bir işlev de görüyor.”

Ali Çandır: Danimarkalı firmalar alternatif enerji sistemlerini bölgemize getirebilirler

Danimarka İstanbul Başkonsolosu ve aynı zamanda Ticaret Ataşesi Keld M. Christensen, Antalya Ticaret Borsası'na ziyaret etti. Christensen, Antalya'nın tarım potansiyelinin farkında olduklarını, Antalya ile Danimarka arasında tarımsal ticaretin geliştirilmesini istediklerini söyledi. Danimarkalı yatırımcılarla Antalyalı işadamlarının bir araya getirilmesinin iki ülke ticaretinin gelişmesinde öncü bir rol üstleneceğine dikkat çeken

Christensen; ülkesinin paketlenme tesisleri, makine ekipmanları gibi tarımsal sanayi alanında ileri bir noktada olduğunu söyledi ve bu konuda Antalya'ya yatırım yapılabileceğine işaret etti.

ATB Başkanı Ali Çandır ise söz konusu yatırımların iklim özellikleri nedeniyle özellikle Isparta ve Burdur bölgeleri için isabetli olacağını, konuk firmaların alternatif enerji sistemlerini bu bölgeye kurabileceklerini söyledi.

“ TOBB’un 64. Genel Kurulu sonucunda; ATB Başkanı Ali Çandır Ticaret Borsaları Konsey Üyeliğine, ATSO Başkanı Çetin Osman Budak ise TOBB Yönetim Kurulu’na seçildi ”

Rifat Hisarcıklıoğlu, yeniden TOBB Başkanı seçildi

Seçimli 64. Genel Kurulu’nda 1552 kayıtlı delegeden 1385’i oy kullandı. 23 oy geçersiz sayılırken tek aday olan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu 1362 geçerli oyun tamamını alarak yeniden başkan seçildi. TOBB’un 22. Başkanı olan Hisarcıklıoğlu, 12 yıl görev yapan ilk başkan olacak. Salona girişi sırasında delegeler tarafından ayakta alkışlanan Hisarcıklıoğlu, burada bir teşekkür konuşması yaptı. Hisarcıklıoğlu, birlik ve beraberliğin olduğu yerde bereketin de olacağını söyledi: “Başarının sahibi tamamen

sizsiniz. Sizlerle gurur duyuyorum. Eksiklikler noksanlıklar varsa benimdir. Liderlik bunu gerektirir. Üç dönem odalar birliği başkanlığı yaptım. Bu bana karşı gösterdiğiniz. teveccühünüzdür. Sizlere hizmet etmek bu ülkeye hizmet etmektir”.

Antalya’dan 2 başkana görev

Yapılan seçimlerin ardından Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Ticaret Borsaları Konsey Üyesi oldu. Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Çetin Osman Budak ise TOBB Yönetim Kurulu’na girdi.

Borsalar Konseyi’de görev almaktan büyük gurur duyduğunu belirten ATB Başkanı Ali Çandır, “Görevimi en iyi şekilde yerine getireceğim” dedi.

Ç.Osman Budak

Ali Çandır

Başkanlık seçiminin ardından TOBB Yönetim Kurulu için sandık başına gidildi. Yeni Yönetim Kurulu şu isimlerden oluştu:

Istanbul Sanayi Odası Başkanı Tanıl Küçük
Gaziantep Sanayi Odası Başkanı Nejat Koçer
Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı Ender Yorgancılar
Konya Ticaret Odası Başkanı Hüseyin Üzülmaz
Istanbul Ticaret Odası Başkanı Murat Yalçıntaş
Manisa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Bülent Koşmaz
Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Başkanı İlhan Parseker
Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Başkanı Şadan Eren
Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Çetin Osman Budak
Istanbul Deniz Ticaret Odası Başkanvekili Halim Mete
Ankara Ticaret Borsası Başkanı Faik Yavuz
Edirne Ticaret Borsası Başkanı Mustafa Yardımcı
Diyarbakır Ticaret Borsası Başkanı Fahrettin Akyıl
Antakya Ticaret Borsası Başkanı Mehmet Ali Kuseyri

“Borsa, hal komisyoncularıyla işbirliği yapabilir”

“TÜSEMKOM Başkanı Yüksel Tavşan'ı ağırlayan ATB Başkanı Ali Çandır, “Halcilerle işbirliği yapmaya hazırız” dedi”

'Komisyoncuların Borsa yönetiminde görev alması sevindirici'

Türkiye Sebze Meyve Komisyoncuları Federasyonu (TÜSEMKOM) Başkanı Yüksel Tavşan, Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır'ı ziyaret etti. ATB yönetiminde komisyoncuların da görev almasından büyük mutluluk duyduklarını belirten TÜSEMKOM Başkanı

Tavşan, “Federasyon olarak borsalarla çalışmalarımız devam ediyor. ATB yönetiminde komisyoncu olması da bizi sevindirdi” dedi.

'Her komisyoncuya bir ziraat mühendisi'

Hal esnafının sorunlarına çözüm bulmak için ellerinden geleni yapacaklarını belirten ATB Başkanı Ali Çandır ise şöyle konuştu, “ATB

olarak her komisyoncuya bir ziraat mühendisi projemiz var. Bu projemizi hayata geçirmek istiyoruz. Önemli olan haldeki ürün kalitesini artırmak ve esnafın sorunlarına çözüm üretebilmek. Biz halcilerle işbirliği yapmaya hazırız”.

KKTC heyeti ATB'yi ziyaret etti

“Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı ile Ekonomi ve Turizm Bakanlığı yetkililerinden oluşan heyet Antalya Ticaret Borsası'nı ziyaret etti”

Tarım İl Müdürlüğü Bitki Koruma Şube Müdürü Mehmet Şen'in rehberlik ettiği heyeti temsilen konuşan Savaş Meteoglu, Antalya'ya sektörlerinde öncü kuruluşların yaptığı çalışmalarla ilgili bilgi almak üzere geldiklerini ifade etti. Meteoglu, bilgi sahibi olacakları pozitif deneyimleri kendi ülkelerinde de yaşama geçireceklerini dile getirdi. Borsa Başkanı Ali Çandır, Meclis Başkanı Hüseyin Cahit Kayan, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İbrahim Köseoğlu ve Musahip Üye Cüneyt Doğan tarafından karşılanan konuk heyete öncelikli olarak Antalya Ticaret Borsası'nın kuruluşu, görevleri ve yaptığı çalışmalara

ilişkin bir sunu yapıldı.

Yapılan sununun ardından Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır, Borsa olarak ortaya koymayı düşündükleri çalışmalar hakkında Kuzey Kıbrıs heyetini bilgilendirdi. Öncelikli olarak üye sayısı ile tescil

miktarını arttırmayı hedeflediklerini dile getiren ATB Başkanı Çandır, hizmet etmek dışında hiçbir düşünce ve kaygılarının olmadığını altını çizdi.

4 yıllık stratejik plan

Yeni göreve gelen bir yönetim olarak geçtiğimiz hafta gelecek dört yıla yönelik olarak stratejik plan hazırladıklarını belirten Borsa Başkanı, 'yönetişimin' yani yönetimde yetki paylaşımına dayalı şeffaflığın çağdaş kurumlar için ne kadar yaşamsal olduğunun farkında olduklarını, birlikte hareket etme kültürü içerisinde sektör bir çok engeli aşacaklarına inandıklarını ifade etti.

TRT 2'nin ekonomik sektör programı:

'Profesyonel Bakış' Antalya'daydı

“ Antalya Toptancı Hali'nden yapılan yayında hallerin durumu ve yaşanan sıkıntılar konuşuldu. Programa Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Cüneyt Doğan da katıldı ”

Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Cüneyt Doğan; Türkiye Meyve Sebze Komisyoncuları Federasyonu (TÜSEMKOM) Yönetim Kurulu Başkanı Yüksel Tavşan ve Yaş Sebze Meyve İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Satıcı TRT 2'de yayınlanan Profesyonel Bakış programına konuk oldu. Antalya Toptancı Hali'nden yapılan yayında hallerin durumu ve yaşanan sıkıntılar konuşuldu. TRT 2'de haftalık periyotta yayınlanan Profesyonel Bakış, bir ekonomik sektör programı. Programda her hafta bir sektör

ele alınıyor, o sektör tanıtılıyor ve sektörün gelişmesi için neler yapılması gerektiği sektör temsilcileri tarafından anlatılıyor.

'Kayıt dışı satışlar haksız rekabet demektir'

Türkiye Sebze Meyve Komisyoncuları Federasyonu (TÜSEMKOM) Başkanı Yüksel Tavşan ise yayında şöyle konuştu: "Mesleğimiz; bugün perakende sektörünün değişime uğraması sonucu organize zincir marketçiliğinin ve kayıt dışılığın en üst düzeye çıkmasıyla, yok olma tehlikesi ile karşı kar-

şıya. İmaj, çözülmesi gereken sorunlarımızdandır. Dünyada kendini iyi anlatabilen gruplar hayatîyetlerini devam ettirebilmekte, haklarını alabilmekte ve saygın duruma gelmektedirler. En önemli problemlerimiz, mesleğimizi kamuoyuna ve ilgililere yeteri kadar iyi anlatamamamız, son derece yüksek oranlarda seyreden kayıt dışı ile mücadeleimiz, fevkalade haksız rekabete maruz kalmanız bizleri ticari olarak zor duruma düşürüyor. Üreticimize faydamızı, tüketicimize hizmetimizi, devletin vergi sistemine katkımızı gereği gibi ifade edebilmeliyiz."

SGK İl Müdürü Selim Erol ATB'yi ziyaret etti

Yaklaşık bir yıl önce Antalya'daki görevine başlayan SGK İl Müdürü Selim Erol, bir süre önce birleşen üç sosyal güvenlik kurumunun en iyi şekilde işlemesi için özverili bir çalışma içinde olduklarını söyledi. Selim Erol yaptıkları çalışmalar kadar, kurumun dışarıdan nasıl gözüktüğünün de kendileri için önemli olduğunu belirterek, gerek hizmet kalitesini, gerekse kurum imajını her geçen gün yükseltme gayreti içinde olduklarını belirtti. Selim Erol, Antalya Ticaret Borsası'nın faaliyetlerini önceki dönemde olduğu gibi yeni yönetim döneminde de takip ettiklerini sözlerine ekledi.

Antalya Ticaret Borsası Başkanı Ali Çandır da, SGK'nın büyük bir dönüşüme imza attığına işaret etti. Ali Çandır, "Üyelerimiz arasında istihdam mev-

zuatıyla ilgili sıkıntı yaşayanlar var. Hem bu sorunlar karşısında nasıl davranmak gerektiği, hem de bazı sıkıntıları nasıl aşacaklarıyla ilgili olarak SGK yöneticilerine her zaman danışma ihtiyacı duyuyoruz" dedi.

“Süne zararlısıyla mücadele uzun vadeli planlama ister”

ATB Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Köseoğlu, TRT Antalya Radyosu'nda katıldığı programda, süne mücadelesinde il müdürlüğünün yönlendirmelerine uyması gerektiğini söyledi

TRT Antalya Radyosu'nda her hafta Salı günleri 10:10'da yayınlanan Tarım Gündemi adlı programa konuk olan İbrahim Köseoğlu, süne zararlısının hububat sektöründe neden olduğu olumsuzluklara değindi ve yapılması gerekenlere ilişkin görüşlerini paylaştı. İbrahim Köseoğlu, süne meselesinin un sanayinde kalite sorunlarına neden olduğunu; üretici fiyatlarında da büyük kayıplar yarattığını söyledi. Köseoğlu, sünenin buğdayın içerdiği protein mikta-

rını düşürdüğünü ve ulusal beslenme durumumuzla da çok yakından ilgili bir sorun olduğunu kaydetti. İbrahim Köseoğlu, üreticinin süne mücadelesinde bakanlık yetkililerinin gerçekleştirdiği planlama doğrultusunda ve onların rehberliğinde yürütülmesi gerektiğini belirterek, çiftçilerin il müdürlüğü uzmanlarına kulak vermesini önerdi.

ANTBİRLİK, 1 milyon dolarlık yaş meyve sebze ihracatı yaptı

Atilla Diniz

Tekstil, pamuk ve iplik sektöründen sonra 2008 yılından itibaren yaş meyve sebze sektörüne de giren Antalya Pamuk ve Narenciye Tarım Satış Kooperatifleri Birliği (ANTBİRLİK), Anser A.Ş. firması adı altında 2009 yılının ilk 3 ayında bin 100 ton yaş sebze meyve ihracatı yaptı. Mal gönder-

dikleri ülkelerin başında Ukrayna, Rusya, Beyaz Rusya, Yunanistan ve Polonya'nın geldiğini belirten ANTBİRLİK Genel Müdürü Atilla Diniz şöyle konuştu; “Yaş sebze meyve ihracatı konusunda iddialıyız. Yılbaşından bu yana yaptığımız ihracattan 1 milyon dolar ciro elde ettik. İhracat yaparken pazarlama

“ Geçen yıl yaş sebze meyve ihracatına başlayan ANTBİRLİK, 2009'un ilk 3 ayında bin 100 ton ürün ihraç ederek 1 milyon dolar ciro sağladı ”

ve mal tedarikinde sorun yaşıyoruz. Fakat zamanla bu sorunları aşacağımıza inanıyoruz. Bünyemizdeki teknisyen ve yüksek ziraat mühendislerimiz ile pazar çalışması yapıyoruz. Karşılıklı güven sağladığımız yurt dışındaki partnerlerimiz ile ihracatımız artacak devam edecek.”

Tarım Kredi Kooperatifleri'nden modern sulamaya faizsiz kredi

“ 2009 yılında geçerli olacak olan kredi uygulaması, tarla içi modern basınçlı sulama sistemlerinin tesisi projelerini kapsıyor. 3 ay vadeli kredilerin faiz oranı %0 olacak ”

Tarım Kredi Kooperatifleri Antalya Bölge Birliği Müdürü Tahir Topalakçı, sulama kredisi imkanından, kooperatif ortaklarının yararlanabileceğini söyledi. Tarım Kredi Kooperatifleri, damlama sulama ve yağmurlama sulama gibi tarla içi modern basınçlı sistemler için üç yıl vadeli ve sıfır faizli kredi alabilecekler. Derin kuyu açma gibi diğer

yatırımlar söz konusu olduğunda ise % 60 faiz indirimli kredi verilebilecek.

Sulama sistemi kurmak üzere Tarım Kredi Kooperatifleri ile anlaşma yapmak isteyen bayi ve firmalar, istenen belgelerle birlikte başvurduktan sonra Bölge Müdürlükleri ile satıcılık sözleşmesi veya sistem sözleşmesi yapabilecekler. Sulama

Tahir Topalakçı

sistemlerinin fatura bedelleri Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından 5 iş günü içinde ödenecek.

Antalya'ya 'Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Referans Laboratuvarı'

“ Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Antalya'da BATEM bünyesinde tıbbi ve aromatik bitkiler konusunda çalışacak bir referans laboratuvarı oluşturulmasına karar verdi ”

Tıbbi ve aromatik bitkiler konusunda dünyada ciddi çalışmalar yapıldığını, Türkiye'nin de bundan geri kalmaması gerektiğini belirten Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü (BATEM) Müdürü Dr. Suat Yılmaz, “2005 yılından beri, bu konuda çalışmalarımız vardı aslında. Burada altyapı, personel ve laboratuvar imkanları olduğunu gören Bakanlık da tüm Türkiye'deki tıbbi ve aromatik bitkilerin toplanması, muhafazası, içerik-

lerinin belirlenmesi ve çoğaltılması görevini bize verdi” dedi.

'Bir çok endemik bitki var'

Türkiye'nin bir çok bitkinin gen kaynağı pozisyonunda olduğunu söyleyen Dr. Suat Yılmaz, Türkiye'de bir çok endemik bitki türü olduğunu, sadece Batı Anadolu'da bile 2-3 bin endemik bitki türünün var olduğunu belirtti. Yılmaz,

Dr.Suat Yılmaz

“Doğadaki bu bitkiler bilinçsiz bir şekilde toplanıyor ve yurtdışına gönderiliyor. Tıbbi ve aromatik bitkiler toplanıp, hangi çeşitler var, türleri ne, içeriklerinde hangi kimyasal maddeler var onlar belirlenecek ve sanayiye endüstriye kazandırılabilirler olanlarla ilgili çalışmalar yapılacak” dedi.

Süne zararlısının hububat tarlalarındaki popülasyonunu ölçmeyi amaçlayan survey çalışmaları başladı. Metrekareye düşen süne sayısını ölçmeyi amaçlayan çalışmanın sonuçları, mücadele yönteminin belirlenmesinde temel kriter olarak kullanılacak.

Süne sayımları başladı

Tarım İl Müdürlüğü'ne bağlı ekipler Manavgat, Serik, Döşemealtı, Dağbeli, Elmalı, Korkuteli ve Aksu'da kıymetlendirme sürveyi çalışmalarını başlattı. Döşemealtı bölgesinde sünenin dağdan iniş oranını tespit eden il tarım müdürlüğü ekipleri daha sonra Camili ve Killik köylerinde kıymetlendirme sürveyi yaptı. Çalışmalar hakkında bilgi veren Tarım İl Müdürlüğü Ziraat Mühendisi Hidayet Arıker süne böceğinin toprak ısısının 15 dereceyi bulması sonucu kışlaklardan tarlalara inme-ye başladığını söyledi.

Kışlaklardan inen erkek ve dişi oranını tespit ettiklerini belirten Ziraat Mühendisi Hidayet Arıker, "Erkek ve dişi oranı birebir olduğu yada dişi oranı fazla olduğu zaman kıymetlendirme sürveyi yapıyoruz. 1 Nisan'dan itibaren Manavgat, Serik ve merkez olmak üzere sahil

bölgesinde kıymetlendirme sürveyine başladık. Yayladan süne inişleri devam ediyor. Bademağacı bölgesinde inişlerin ne durumda olduğunu araştırdık. Daha sonra ise Camili ve Killik köylerinde kıymetlendirme sürveyi yapıldı. Camili'de metre karede 1 nokta 14 oranında kışlamış ergin bulduk. Süneye karşı ne yapılacağına dair asıl karar bundan sonra yapacağımız yumurta parazit sürveyi ve nimf sürveyinin ardından veri-

lecek. Bu çalışma buğday hasadına kadar devam edecek. Süne survey çalışmaları Manavgat, Serik, Elmalı, Korkuteli, Dağbeli, Döşemealtı ve Aksu'da yapılıyor. Nimf sürveyi çalışmasının ardından metre karede 10 ve üzeri nimf görülürse çiftçilere tarlalarını ilaçlamaları için bilgilendirme yapacağız" dedi. Çalışmalara Antalya Ticaret Borsası'ndan Ziraat Mühendisi Tolga Alavant da gözlemci olarak katıldı.

KIYMETLENDİRME SURVEYİ

Dağda kışlayıp tarlalara inen erginlerin metre karede ne kadar olduğunu tespit edildiği ölçüm çalışmasına 'Kıymetlendirme Surveyi' adı veriliyor. Survey çalışması sonucunda elde edilen veriler, süne ile mücadelede tercih edilmesi gereken en ekonomik yöntem ve tekniği belirliyor. Kısa vadede sonuç veren, hızlı ve etkili yöntemler genellikle doğal dengeyi bozucu, çevreyi kirletici etkiler yapıyor. Bu yüzden bu yöntem ve teknikler, ölçüm sonuçlarına göre ekonomik zarar eşini açacak düzeyde zarar oluşacağı anlaşılırsa tercih ediliyor.

Küresel krizde kur riski ve VOB

“İhracatçı firma ve kurumlara yönelik, ‘Küresel Krizle Mücadelede Kur Riskini Önleme Yolları ve VOB Eğitim Programı’ Antalya’da yapıldı. Programa Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır’da katıldı”

İhracatçı firma ve kurumlar için “Küresel Krizle Mücadelede Kur Riskini Önleme Yolları ve VOB (Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası) Eğitim Programı’ Antalya’da düzenlendi. Eğitim programında; veri ekranı izleme imkanı, VOB kullanımı, küresel krizde kur riskiyle mücadele yolları ve İTKİB-VOB Projesi konularında bilgiler verildi.

4 konuşmacı yer aldı

Programda İHKİB Başkan Danışmanı A.Burak Ünalı, ‘Dış Ticaret Yapan Firmalar için VOB’un önemi ve kullanımı’, VOB Eğitim ve Tanıtım Müdürü Tolga Uysal ‘VOB Nedir? VOB’da nasıl işlem yapılır?’, Matriks Data Dağıtım Satış ve Eğitim Müdürü Fuat Akman ‘Veri Dağıtım Ekranlarının Uygulamalı

Kullanımı’, ve Ekonomist Dr. Yaşar Erdinç, ‘Küresel Krizle Mücadelede Vadeli Piyasaların Önemi ve Yaşanmış Örneklerle Kur Riskini Önleme Yöntemleri’ başlıkları altında sunum yaptı.

İşçi kiralamaya yeni düzenleme

“Hükümet, işçi kiralamaya imkan verecek yeni bir düzenleme üzerinde çalışıyor. Düzenleme ‘özel istihdam büroları’nın kurulmasını ve halen işverenin sorumluluğunda olan bazı mali yükümlülükleri üstlenmelerini öngörüyor”

Sistem; özel istihdam bürolarının, işçi ile işveren arasında geçici iş ilişkisi kurmalarına ve bu yolla gelir elde etme imkanı veriyor. Buna göre, işveren geçici işçiye ihtiyaç duyduğunda özel istihdam bürosuna başvuracak. İstihdam bürosu, elemanı işverene gönderecek. İşveren bu süreçte sadece istihdam bürosuna ödeme yapacak. İşçinin primini ve maaşını, özel istihdam bürosu ödeyecek. İşveren, çalıştırdığı işçiye kıdem ya da ihbar tazminatı gibi ödemeler yapmak zorunda kalmayacak. Bir anlamda işçiyi istihdam etmekten çok kiralamış olacak.

Yeni düzenleme, işçi kiralama imkanının işveren tarafından kötüye kullanılma ihtimaline karşı çeşitli önlemler de içerecek. Örneğin bu yolla çalıştırılacak işçi sayısı, toplam işçi sayısının yüzde 10’unu

geçemeyecek ve bu yolla işçi çalıştırmanın süresi sınırlandırılacak.

İşçi temsilcileri karşı

Tasarlanan tedbirlere rağmen, işçi temsilcileri ve sendikalar düzenlemeye karşı. Sendikalar, başka ülkelerde temininde güçlük çekilen, yüksek nitelikli işler için bu tür uygulamaların söz konusu olduğunu belirtiyor. Sendika temsilcileri, bu düzenlemenin; çalışma süresi dışında sigorta primlerinin ödenmeyeceği; dolayısıyla emeklilik ve işsizlik sigortası konularında işçinin mağdur edileceği düşüncesiyle uygulamaya karşı çıkıyor.

Tarım sektörü için önemli

Hükümetin çalışması, özellikle sezonluk işçi çalıştıran ve düzenli mesaiye ihtiyaç duymayan tarım işletmelerinin önemli bir sıkıntısına

çözüm getirebilir. Kesme çiçek yetiştiricileri başta olmak üzere tarım işletmelerinin bazılarında, yıl içinde dağınık olarak ve toplam 2 veya 3 ay gibi süreler için istihdam ihtiyacı oluyor. Bu durumda işveren, sürekli çalıştırma ihtiyacı duymayacağı işçi için bazı mali yükümlülükleri ve işçi çalıştırmayla ilgili riskleri üstlenmek istemiyor. İşçi hakları açısından da benzer bir sıkıntı söz konusu oluyor. İşçi, işin sürekliliği olmadığı için, sigorta primlerinin düzenli olarak yatırılmasını sağlayamıyor. İsteğe bağlı ödeme imkanı da sonuçta bir gelir elde etmeye ve dolayısıyla çalışmaya bağlı olacağı için işçi, emeklilikle ilgili kaygılar taşıyor.

İşçinin prim ödemeleri ve emeklilik konusundaki kaygılarını gidecek bir formül geliştirilirse, yeni düzenleme tarım sektöründeki hayati bir problemi çözebilir.

Afyonkarahisar'da Mandacılık Araştırma Enstitüsü kuruldu

Afyonkarahisar'a ait önemli Aticari ürünlerden kaymak, sucuk ve lokuma tat veren manda eti ile manda sütünün elde edildiği mandaların sayısı hızla azalınca; Afyon Kocatepe Üniversitesi (AKÜ) 'Hayvancılık Araştırma ve Uygulama Merkezi' ve merkeze bağlı 'Mandacılık Araştırma Enstitüsü' kurdu.

Bölgedeki manda sayısının artırılmasına ve manda ırklarının geliştirilmesine yönelik Ar-Ge faaliyetleri yürüten AKÜ Mandacılık Araştırma Enstitüsü, elde ettiği sütten mozeralla peyniri, yoğurt, ayran ve kaymak üretimine de başladı. Tam hijyen şartları altında, el değmeden üretilen ve paketlenen ürün-

ler 'Amanda' markası adı altında satışa sunulacak.

Manda sütündeki yağ oranı % 7 dolayında. Bu da inek sütündekinin yaklaşık iki katı demek. 10 kg manda sütünden 1 kg kaymak elde edilebiliyor. Enstitüde yürütülen

çalışmalarla, kilosu 40 TL'den satılan manda kaymağının raf ömrü 25 güne kadar uzatıldı. Üç önemli yerel manda ırkını bünyesinde bir araya getiren enstitü, ırklar arasında ıslah çalışmaları da yaparak, daha verimli ırklar oluşturmaya çalışıyor.

"Toplu damlama sulama projesi geleceğimizi kurtaracak"

“Döşemealtı Sulama Birliği'nin başkanı Veli Hekimoğlu, toplu damlama sulama sisteminin gerçekleştirilmesi halinde, bölgede üretim sürecinin profesyonelleşeceğini söyledi”

Yaklaşık 23 bin dekar genişliğinde verimli tarım arazisine sahip olan bölgede damlama sulama sistemi kurulması; ürün verimi, ürün kalitesi ve en önemlisi de ürün çeşitliliği ile ilgili olumlu etkiler yaratacak.

Bölgenin yeterli suya sahip olduğunu; ancak yine de arazilerini sağlıklı şekilde sulayamadıklarını kaydeden Döşemealtı Sulama Birliği

Başkanı Veli Hekimoğlu, modern damlama sulama sistemi kurulması için çalıştıklarını belirtti. Hekimoğlu şunları söyledi:

"Bölgemizdeki 8 köydeki üreticilerimizle sürekli görüşüyoruz. Büyük çoğunluğu merkezi kontrollü damlama sulama sistemi projesine olumlu bakıyor. Bu çevrede aslında su sorununuz yok. Ancak yine de sulamada ciddi sorunlar yaşıyoruz.

Her şeyden önce sulama maliyeti çok daha düşük olabileceken, pahalı suluyoruz. O da yeterli verimi sağlamıyor. Damlama sulama sistemine kavuşursak enerjiden, sudan, işçilikten tasarruf edeceğiz. Üstelik, ürün verimi ve ürün kalitesi de artacak. Bizim halihazırda en önemli sorunuz bu. Sulama Birliği olarak bu sorunu çözmek için köylülerimizi organize etmeye çalışıyoruz."

“Tarıma dayalı sanayi işletmelerini bölgemize getirmek istiyoruz”

Isparta Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Hasan Hüseyin Kaçikoç, Isparta’da tarıma dayalı sanayi işletmelerini geliştirmeyi; sayılarını arttırmayı ve tarım sektörünün pazarını bölgeye getirmeyi istediklerini söyledi.

Hasan Hüseyin Kaçikoç, Süleyman Demirel Organize Sanayi Bölgesi’nin atıl yapısını, tarıma dayalı sanayiye yönelerek harekete geçirebileceklerini; bunun da tarımsal üretimin ve çiftçilerin refahını arttıracak bir gelişme yaratacağını kaydetti, “İlimizdeki tarım ve hayvancılık potansiyelini, üretimi

sanayi yatırımları ile entegre ederek açığa çıkarmak arzusundayız. Böylece hem ürünümüzü işledikten sonra katma değeri yükselmiş halde satabileceğiz; hem de tarıma dayalı sanayi işletmeleri, bölge üreticisinin ayağına kadar gelmiş olacak. Yani çiftçi Pazar arayışına bir karşılık bulacak; pazar üreticiye gelecek.”

Hasan Hüseyin Kaçikoç, 2009 yılında tarımsal sanayi işletmeleri ile ilgili önemli gelişmeler yaşanacağını belirtti ve iki firmanın, bölgede tarımsal sanayi yatırımı yapmayı planladığını, görüşmelerin devam ettiğini anlattı.

Hasan Hüseyin Kaçikoç

Isparta’da Organize Hayvancılık Bölgesi kurulacak

Isparta’da Organize Hayvancılık Bölgesi kurulması kararlaştırıldı. Karar, Isparta Ticaret Borsası’nın süt ve süt ürünleri ekonomisinin geliştirilmesiyle ilgili toplantıda alındı. Toplantıya Vali Ali Haydar Öner, kentte faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları ve çeşitli meslek

odalarının temsilcileri katıldı.

Toplantıda süt ekonomisinin geliştirilmesinin önündeki engellerin kaldırılmasına yönelik çözüm önerilerini içeren bazı kararlar alındı. Bunlar arasında ilgi çeken bir görüş, kentte organize hayvancılık bölgesi kurulması hakkındaki karar

oldu. Üreticiler, başta süt tozu ithalatındaki uygunsuzluklar ve bürokrasideki hantal işleyiş olmak üzere çeşitli sorunlarını dile getirdi.

Vali Ali Haydar Öner, toplantıda alınan kararların uygulanması için alınan kararların takipçisi olacağını söyledi.

Isparta Ticaret Borsası Başkanı Ahmet Adar

Bölgemizden 13 kişi TOBB yönetim organlarında görev aldı

Türkiye Odalar ve Borsalar seçimin ardından Antalya, Burdur, Isparta ve Afyon bölgesinden toplam 13 kişi çeşitli organlarda görev aldı.

Seçimler sonucu yapılan görev dağılımına göre Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Çandır Ticaret Borsaları Konseyi'ne, ATSO Yönetim Kurulu Başkanı Çetin Osman Budak TOBB Yönetim Kurulu'na, Burdur Ticaret Borsası Başkanı Baki Varol Mevzuat

Komisyonu'na, Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası Meclis Üyesi Mehmet Özer Avrupa Birliği Uyum Komisyonu'na, Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Hüsnü Serteser ile Isparta Ticaret Borsası Başkanı Ahmet Adar Ekonomi Politikaları Komisyonu'na, Alanya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı F. Kerim Aydoğan Turizm Kurulu'na, Dinar Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mehmet Yüksel Mesleki Eğitim Kurulu'na,

Bolvadin Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mustafa Uğur Fidan Sosyal Politikalar Kurulu'na, Kumluca Ticaret Borsası Başkanı Fatih Durdaş Tarım Kurulu'na, Alanya Taceret ve Sanayi Odası Başkanı Fahrettin Kerim Aydoğan, Burdur TSO Başkanı Yusuf Keyik, ile Manavgat TSO Meclis Başkanı Selçuk Senirli Ticaret ve Sanayi Odaları Konseyi'ne, Afyonkarahisar Ticaret Borsası Başkanı Mehmet Mühsürler Ticaret Borsaları Konseyi'ne seçildi.

Çetin Osman Budak

Ali Çandır

Kerim Aydoğan

Yusuf Keyik

Baki Varol

Mehmet Mühsürler

Hüsnü Serteser

Selçuk Senirli

Ahmet Adar

Mehmet Yüksel

Mehmet Özer

Fatih Durdaş

M.Uğur Fidan

“Mantarıcı, kullanacağı kompost miktarına göre desteklenmeli”

“Kültür mantarı üretiminde en önemli girdi olan komposttaki KDV oranının %18 olması, üretim maliyetlerini arttırırken; sektör temsilcileri bu konuda üreticilerin desteklenmesi görüşünde”

KDV oranı yüksek

Kültür mantarı üretim maliyetinin yaklaşık % 70'ini kompostun oluşturduğunu kaydeden SMS Ersanlar Ltd. Şti.'nin sahibi Süleyman Ersan, en temel girdi olan komposttaki KDV oranının ülkemizde % 18 iken, Lüksemburg'da % 3, Belçika'da % 6, Hollanda'da da ise % 8 olduğunu söyledi. Üretim maliyetinin yüksek olması nedeniyle üreticilerin yeterli geliri elde edemediğini ve kayıt dışı üretime yöneldiklerini belirten Süleyman Ersan, tüm bu sorunların giderilmesi için üreticilerin desteklenmesi gerektiğini vurguladı.

Süleyman Ersan

Destekleme ödemeleri üretici birlikleri aracılığıyla olmalı

Destekleme ödemelerinin üretici birlikleri aracılığıyla yapılması gerektiğini belirten Ersan, “Bu durum, üreticilerin örgütlülüğünü arttıracak ve böylece daha büyük ve farklı pazarlara da ulaşılmasını olanaklı kılacaktır. Devlet tarafından üreticilere yapılacak destekleme ödemeleri için ayrılacak kaynak, kayıt dışı üretimin kayıt altına alınması ve üretimdeki artışa bağlı olarak sektörde yaşanacak gelişmeler sayesinde, devlet bütçesine herhangi bir yük getirmeyeceği gibi, aksine devlet bütçesine büyük bir katkı da sağlayacaktır” dedi.

Hazırlayan: **Erdem Güner**

erdem@ziraatajansi.com.tr

Antalya'da tarımsal üretim

“ Coğrafya ve iklim koşulları, bir bölgedeki tarımsal üretim biçimini belirleyen temel etkenlerden biridir. Bölgenin iklimi ve coğrafi şartları neyse, o bölgede yaşayan üreticilerin kullandığı yöntem ve teknikler ona göre biçimlenir ”

Antalya, Akdeniz ikliminin yaşandığı tipik bir sahil kenti. Kıyı şeridinden içeri gidildikçe kısa mesafede Toros Dağları'nın yüksek zirveleriyle karşılaşılır. Sahili çevreleyen bir korugan gibi yükselen dağlar, bölgenin kendine özgü yağış rejimini önemli ölçüde etkiler ve belirler. Kış aylarında Afrika Kıtası'ndan ve Akdeniz üzerinden gelen Batı Rüzgarları mevsim boyu, Torosların Güney yakasında, yüklü miktarda yağış bırakır. Torosların bakı durumu da, yaz aylarında Antalya havzasındaki sıcaklığı ve nem yoğunluğunu belirleyen önemli etkenlerdendir.

Sözünü ettiğimiz bu iklim koşulları, bölgede bitkilerin yetişmesi ile ilgili son derece uygun bir ortam yaratır. Bu uygunluk durumu, hem yıl içinde uzun süre üretim yapılmasına, hem de başka coğrafyalarda söz konusu olan ürün deseninden çok daha zengin bir flora oluşmasına imkan verir. Bölge topraklarının verimliliğinin ve çeşitli ürünlerin yetişmesine uygun olmasının sayı-

sız etkeni var, tabi. Burada sadece, Antalya'nın tarımsal üretimdeki bugünü ile geleceğine dair bazı öngörülerde bulunduk ve bölgeye özgü temel farklılıkları vurgulamaya çalıştık. Bu farklardan söz ederken, kamu kuruluşları başta olmak üzere farklı kaynaklardan elde edilebilecek istatistiklerin bir listesini oluşturmak yerine, ancak anlatmak istediğimize katkısı olacak istatistikleri kullandık.

Bölge topraklarının verimliliği, parçalı arazi yapısına rağmen gelişmiş teknoloji kullanımını yaygınlaştıracak kadar yüksektir. Örneğin ortalama sera büyüklüğü 3 dekar civarında olmasına rağmen, küçük sera alanlarında bile gelişmiş teknik donanım kullanılabilmektedir. Tarımsal işletmelerden söz ederken, bitkisel üretimin büyük öncelik taşıdığını söylemek gerekir. Bölgede sadece hayvansal üretimle iştigal eden işletmelerin toplam işletmelere oranı binde 9'dur. Dolayısıyla bölge tarımı dendiğinde daha çok bitkisel üretim akla gelir.

Tarım arazilerinin kullanımı

Bölgedeki tarımsal işletmelerin % 39'u 50 dekardan küçük, % 69'u ise 100 dekardan küçüktür. Antalya, Türkiye'deki toplu ekilir, dikilir alanın % 1,6'sına sahiptir. Ancak tarımsal üretim değerine yapılan katkı açısından bakılırsa, ortalamanın % 4,3 oranında üstünde bir performans gösterir. Bunda görece kontrollü üretimden kaynaklanan ürün kalitesinin; dolayısıyla ihracata uygun nitelikte üretim yapılmasının rolü büyüktür. Kontrollü üretim derken, örtüaltında birçok etkenin kontrol altında tutulmasını sağlayan yöntem ve tekniklerden söz ediyoruz. Bölgedeki koşullar, yaratılan katma değer açısından nispeten yüksek verim sağlayan sebze, meyve ve süs bitkileri üreticiliğinin, tarla bitkileri üreticiliğine yeğ tutulmasına neden olur. Türkiye'deki cam sera alanının % 80'i, plastik sera alanının da % 50'si Antalya'da bulunuyor. Antalya, büyük ölçüde dış piyasaya yönelik olarak gerçekleştirilen kesme çiçek yetiştiriciliğinde de % 95'lik payla

Antalya bölgesinde kolayca ulaşma imkanı vardır. Antalya'da kamuya ait enstitü ve araştırma kuruluşları olsun; özel sektörden işletmeler tarafından olsun çeşit geliştirme konusunda hatırı sayılır çalışmalar yürütülüyor. Ancak bu çabalara rağmen özellikle tohum tedariki ve farklı ürün çeşitlerinin temini konusunda genelde dış kaynaklara bağımlı bir durum olduğunu da söylemek gerekiyor.

Seracılık

Örtüaltı sebze yetiştiriciliği; ekonomiye ve istihdama katkısı yanında yılın her mevsiminde taze sebze tüketebilmeyi olanaklı kılması nedeniyle önemli bir yetiştiricilik şeklidir. Artan nüfus ve tüketici taleplerindeki çeşitlilik taze sebzeye olan talebi sürekli arttırıyor. Seracılık, üretici açısından üretim maliyetlerini azaltan, kaliteyi ve ürün çeşitliliğini artırma imkanı veren ve ürünü yüksek fiyatla satabileceği dönemlerde hasat yapmasını sağlayan bir üretim biçimidir. Ancak önemli sorunlardan biri dış pazarlama konusudur. İhracatın ve dış pazardaki rekabet gücümüzün artırılabilmesi için hedef pazarın koşulları ve isteklerini dikkate alarak üretim planının buna göre yapılması ve sera ürünlerinde tüketici sağlığı açısından güvenilir üretim sağlanması gerekir. Gel gelelim, Antalya bölgesindeki örtüaltı üreticiliği, bütünlüklü bir planlamaya bağlı olmadan yapılıyor. Üretici, kendi öngörülerini doğrultusunda ve büyük olasılıkla da bir önceki sezonun verilerinden yararlanarak program yapıyor; bu da her sezon üretici beklentilerinin gerçekleşmesine engel oluyor. Tarım Danışmanlığı

birincidir.

Tarımsal girdi kullanımı

Tarımsal üretim performansını belirleyen temel etkenlerden biri de girdi kullanımının yoğunluğudur. Antalya tarımında girdi kullanımındaki hızlı gelişmeler, üretim biçiminin ve tarımsal üretimin yapısını değiştirmiş ve gerek ekilip, dikilen alan olarak, gerekse ürün miktarı olarak üretimi sürekli arttırmıştır. Antalya'nın, kullanılan temel girdiler bakımından da, Türkiye geneli içinde özel bir konumu vardır. Bugün fide, tohum ve benzeri üretim materyalini üreten veya ithal eden firmaların ve gübre, ilaç, sera plastiği gibi diğer girdiler konusunda faaliyet gösteren firmaların çoğunun Antalya bölgesinde olmasının nedeni budur. Merkezi başka bir yerde olan firmaların da hemen hepsinin, bölgede tam yetkili birer temsilciliği vardır. Dolayısıyla Antalya bölgesinde, menşei neresi olursa olsun, temin edilemeyen girdi yok gibidir. Birçok yabancı firma, Türkiye distri-

bütörlüğü için bu bölgeyi üs olarak belirlemiş ve yatırımlarını bu bölgede yapmıştır.

Konvansiyonel tarım uygulamaları çok daha etkin ve yaygın olmasına rağmen Antalya gübre tüketimi Türkiye'deki gübre tüketiminden, dekara kullanılan gübre miktarı açısından önemli ölçüde farklı değildir. Antalya'da özellikle sera alanlarında damlama sulama gübreleri ve yaprak gübresi tüketilir.

Yoğun tarım yapılan bir bölge olması hasebiyle Antalya, zirai ilaçların yoğun olarak kullanıldığı bir bölgedir. Kalıntı konusunda bölgenin adının sık sık anılması, Antalya'da çok küçük ölçekli çok sayıda işletme bulunmasından ve kimi kesimlerde yılda birden çok ürün yetiştirecek kadar yoğun tarımsal faaliyet gerçekleşmesinden kaynaklanır.

Bölge, üretim materyali üreticiliği konusunda da Türkiye'de öncü konumundadır. Günümüzde dünya çiftçisinin ulaşabildiği her türlü teknik imkana ve bu tekniklerle elde edilen her türlü üretim materyaline

müessesesinin yavaş yavaş kabul görmesi bu konuda umut verici bir gelişme olarak değerlendirilebilir. Ancak tarım danışmanlarının hizmeti, genel olarak tesis-kurulum danışmanlığı ile teknik danışmanlığın ötesine geçemiyor ve işin pazarlama ve üretim planlaması aşamalarında yetersiz kalıyor. Yine de tarım danışmanlığı dendiğinde akla gelen ilk bölgelerden biri olarak Antalya'nın, bu konuda da öncülük yaptığını söylememiz gerek.

Antalya, Türkiye'de örtü-altı yetiştiriciliğinin hem miktar olarak ve hem de oransal olarak en fazla yapıldığı il. Türkiye'nin toplam örtü-altı üretiminin üçte biri Antalya'da gerçekleştiriliyor. Toplam örtüaltı yetiştiriciliğin % 95'ini sebze, % 5'ini ise meyve ve süs bitkileri yetiştiriciliği oluşturuyor. Örtüaltı yetiştiriciliğinde domates, hıyar, biber, patlıcan, kavun, karpuz ve kabak en çok ilgi gösterilen ürünler. Seraların yaklaşık olarak yarısında ise, domates yetiştiriliyor. Örtüaltında yetiştirilen diğer önemli sebzeler ise; kavun, patlıcan, kabak (sakız), biber çeşitleri ve fasulyedir.

Türkiye'de toplam cam sera alanının % 84'ü Antalya'da bulunuyor. Antalya'daki plastik sera alanı

ise Türkiye'deki toplamın % 36'sını oluşturuyor. Bölgedeki açık alan sebze yetiştiriciliği, Türkiye toplamının ancak % 3'üne tekabül ediyor. 2008 yılında yaş sebze ihracatında 434 milyon kg ile domates ilk sırada yer alıyor. Domatesi; biber, salatalık ve soğan izliyor. Bölgeden en çok ihraç edilen meyveler ise üzüm ve kiraz.

Antalya'daki seralarda üretilen ürünlerin ortalama % 5'i yurtdışına ihraç edilirken, narenciye üretiminin % 20'si ihraç edilebiliyor.

Organik tarım

Antalya'da 37 bin 750 dekar alanda organik tarım yapılıyor ve bunun toplam tarımsal faaliyetlerdeki yeri % 2. Organik tarım konusu, Antalya bölgesinde çeşitli sorunlarla karşı karşıyadır. En başta gelen sorun,

bölgede uzun zamandan beri çok yoğun biçimde zirai ilaç kullanılıyor olmasıdır. Organik tarım yapılabilecek bakir tarım alanları ya bölgeye uzak mevkilerde kalmış durumdadır, ya da ekonomik olmaktan uzak ölçeklerde küçük parçalar halinde. Antalya'da yıllardır çok miktarda mal ihraç etmeye yönelik, yüksek verime dayalı üreticilik sözü konusu olduğundan; bölgedeki üretici tercihleri de bu yönde gelişmeye devam etmiş ve üreticiler, organik tarım kavramının gereklerini yerine getirecek tutumlardan uzak kalmıştır. Organik tarım bir yana; bugün bölge açısından alışıldık kitlesel üretim için bile çok ciddi bir kalıntı (rezidü) problemi söz konusudur.

Kalıntı sorunu

Kalıntı konusu hemen her üre-

tim sezonunda ihracat kapılarında Türk tarımının karşısına çıkmakta ve üreticisinden ihracatçısına kadar herkes, bu durumun olumsuz etkilerinden payına düşeni almaktadır. Son bir yılda Bakanlık kadroları, kalıntı problemini çözmeyi amaçlayan yeni bazı düzenlemeler getirdi. Bunlar arasında en radikal düzenleme, zirai ilaçların satışında reçete uygulamasını zorunlu hale getiren düzenlemedir. Bakanlık ayrıca, Avrupa Birliği MRL değerleri ayarında düzenlemeler getirerek ve AB ülkelerinde yasaklanan kimyasalların Türkiye’de de yasaklanmasını sağlayarak önemli adımlar attı.

Ancak bu düzenlemeler, küresel ekonomik krizin ülkemizdeki yansımalarıyla birlikte üreticilerde girdi kullanımına yönelik, son derece olumsuz değişiklikler de yarattı. Krizin etkisiyle girdiden tasarruf etme eğilimi kazanan ve birçok ürünle ilgili kullanacak zirai mücadele preparatı da bulamayan üretici, ya işi olurluna bırakmaya başladı; ya da yasadışı ve kayıt dışı uygulamalara yönelmeye başladı. Gübre fiyatlarındaki inanılmaz artış, gübre sahteciliği ve kaçak gübre vakalarında da artışa neden oldu. Bu da her şeyden önce verime ve kaliteye olum-

suz yönde ciddi etkiler yaptı. Çin’de son derece ucuza mal edilerek imal edilen ve içerik açısından yetersiz ya da sakıncalı gübrelerin ithali de eklenince Türkiye’nin dünya tarımsal ürün piyasalarındaki itibarı ve mevcut pozisyonu tehlikeye girdi. Bu olumsuz etkiler bir süre sonra ortadan kalkabilir. Bakanlığın öngörüsü de bu doğrultuda görünüyor. Yani radikal tedbirler alarak fiili bir durum yaratmak ve insanları davranış değişikliğine yöneltmek suretiyle, sorunu en kısa zamanda çözmek yönünde. Bakanlık belki de bu nedenle; yeni mevzuatın uygulanmasıyla ilgili, pilot uygulama bölgelerinde denemeler yapma önerisini dikkate almıyor.

Kesme çiçek

Antalya’nın Altınova, Serik

Kundu, Kadriye ve Çamköy beldelelerinde yaklaşık 2400 dekada, ağırlıklı olarak ihracata yönelik Sprey Karanfil, Standart Karanfil ve Gerbera türü kesme çiçek üretimi yapılıyor.

Geçmiş yıllarda ihracat sezonu Ekim-Mayıs aylarını da kapsayan 8 aylık dönem boyunca gerçekleşirken; birkaç yıl önce Isparta, Burdur ve Bucak bölgelerinde başlayan yayla üretimi ile sezonun süresi Ağustos’a kadar uzadı. Yaylada yaklaşık 600 dekar alanda kesme çiçek üretimi devam ediyor. İhracat döneminin uzaması ile yurt dışında pazarlama süresi artarken, pazarlarda daha iyi bir yer tutma imkanı bulunmuş oldu. Antalya’dan, Haziran ve Temmuz ayları dışında aralıksız kesme çiçek ihraç edilebiliyor.

Kesme çiçekle ilgili başlıca tartışma konularından biri, ürün çeşitliliği konusu. Bölgede kesme çiçek yetiştiriciliğinden söz ederken, aslında karanfil yetiştiriciliğinden bahsediyorsunuz demektir. Çünkü kesme çiçek üretim alanlarının % 90’ında karanfil yetiştiriliyor. % 8 oranında da gerbera yetiştiriyor. Pek çok başka çiçek türü de yetiştiriliyor ancak bunların hepsinin toplamı % 2’lik bir paya sahip.

Dünya piyasalarında rekabet şansını arttıracak; piyasa hareketlerinden kaynaklı olumsuzlukların etkisini asgariye indirecek bir önlem olarak ürün çeşitliliğine gidilmesi her fırsatta öneriliyor. Ancak üreticiler açısından Türkiye şartlarında karanfil dışında bir ürüne yönelmek hem alışılmış pazar açısından, hem de yetiştiricilik teknikleri açısından söz konusu olabilecek riskleri hiç gerek yokken göze almak anlamına geliyor. Hatta piyasaları kesme çiçek piyasası olarak değil; doğrudan tür bazında değerlendirenler bile var. Zaman içinde Antalya'nın dünya karanfil piyasasında rakipsiz olabileceğinden söz edenler bile var. Her şeye rağmen, ihracata yönelik çalışacak bir mezar kurulması, çeşitliliğin artmasına yarayacak bir gelişme olabilir.

Kesme çiçek konusunda Türkiye'nin rakipleri arasında Kenya, Ekvator, Kolombiya gibi ülkeler ile pazara yakın konumdaki İspanya başta geliyor. Son yıllarda Fas'ta da bazı yatırımlar yapıldı; ancak Fas, henüz başa yarısacak durumda değil. Rakiplerin avantajlarından söz etmek gerekirse, iklim şartları ve ucuz işgücü en önemlileri.

Bunun dışında ürün çeşitliliği ve arz sürekliliği gibi değerli avantajlara da sahipler. Ancak pazara yakınlık, işgücü bedeli ve kalite gibi kriterlerde optimum değeri yine Türkiye sağlayabilir.

Hayvancılık

Yayla kesimlerinde kıl keçisi ve koyunculuk, kısmen süt sığırcılığı, sahilde ise çok sınırlı ölçüde olmak üzere süt sığırcılığı ve tavukçuluk yapılıyor. Gezginci arıcılık şeklinde arıcılık da yapılıyor. Ancak arıcılık konusunda Antalya ili ideal bir kışlatma bölgesi olduğundan asıl arıcılık faaliyeti, başka bölgelerde arı besleyen üreticilerin kış mevsimi için bölgeye gelmesiyle gerçekleşiyor.

İlin kırmızı et üretimi genellikle

kültür ırkları ve melez ırk sığırların besiyi alınmasıyla; beyaz et üretimi ise daha çok et tavukçuluğu yapan işletmelerce gerçekleştiriliyor. Ancak bu üretim Antalya ilinin et ihtiyacını bile karşılayamadığı için, et ihtiyacı Burdur başta olmak üzere çevre illerden temin ediliyor.

Su ürünleri

Antalya ili sınırları içinde çipura ve levrek başta olmak üzere kültür balıkları 1990'lı yılların başlarından beri yetiştiriliyor. Son yıllarda ihracat imkanı da bulan orkinos yetiştiriciliği de büyük bir ivmeyle gelişmeye başladı. İlimizde bulunan Kepez Su Ürünleri Üretim İstasyonu, ülke genelinde tatlı su rezervuarlarına, ürettiği yavru balıkları salarak, potansiyeli art-

tırma yönünde çalışmalar yapıyor. Beymelek Dalyanı'nda çeşitli deneme çalışmaları da yapan Beymelek Su Ürünleri Araştırma Üretim ve Eğitim Enstitüsü, kalkan balığı gibi ticari değeri yüksek balıkların bölgedeki varlığı ile ilgili zaman zaman çalışmalar yürütüyor. Balık çiftliklerinde yetiştirilmek üzere yavru balık üreten Enstitü, bölgedeki kültür balıkçılığı açısından teşvik edici ve destekleyici bir işlev görüyor.

Piyasalar

Antalya Büyükşehir Belediyesi Toptancı Hali meyve sebze pazarlamasında büyük önem taşır. 49 hektar alanda kurulu Toptancı Halinde işlem gören ürünün % 83'ü sebze; % 17'si de meyvedir. Halde gerçekleşen tüm sebze satışlarının % 68'ini

tek başına domates sağlar. Onu sırasıyla hıyar (% 8,8), patlıcan (% 6,4), biber (% 3,9) ve maydanoz (% 2) izler. Başlıca ürünler dediğimiz bu türlerin yanında Antalya Toptancı Hali'nde 180'in üzerinde sebze çeşidi işlem görür.

İhracat

Antalya Yaş Meyve Sebze İhracatçıları Birliği'nden alınan kayıtlara göre 2008 yılı içinde 60'a yakın ülkeye toplam 375 milyon 670 bin dolarlık ihracat yapıldı. 2009 yılı itibarıyla ilk üç ayda gerçekleşen ihracat kayıtlarına göre toplam ihracat 40 ülkeyi aşmış ve 102 milyon doları bulmuş durumdadır.

Kesme Çiçek İhracatçıları Birliği'nden alınan rakamlara göre 2008 yılı toplam ihracatı 43 milyon

401 bin dolar değerindedir. 2009 yılına ise ilk üç ayda yapılan kesme çiçek ihracatı toplamı 13 milyon 260 bin dolara ulaşmış durumda.

Antalyalı üretici, tarımsal üretim işinde geleceğin ihracatta olduğunu bilincindedir. Bazı küçük seralarda bile ihracata yönelik üretim yapabilmek için aslında o ölçekte bir işletmeye pahalı gelebilecek donanımın mevcut olduğu görülebilir. Ancak buna rağmen, ihracat piyasalarının talep ettiği miktar ve kaliteyi bir arada bulabilmenin temel koşulu; büyük ölçekli işletmelerde üretim yapmaktır. Bu standartların hasbelkader yakalandığı domates ve karanfil gibi ürünler, üretici davranışlarında ister istemez kalıcı alışkanlıklar haline geliyor. Bu da dünya piyasalarında o ürünlerin istenenden daha düşük fiyatlarla ihraç edilmesine neden oluyor. Bölgesel kalkınma ajansı gibi bir yapının oluşması; bu yapının çatısı altında tarımsal bir envanter oluşturulması ve bu envanter ışığında sağlıklı bir üretim planlaması yapılması ihracat konusunda birçok sorunu çözecek gelişmeler olabilir.

Tıbbi ve aromatik bitkiler sektörünün bugünü ve geleceği

“ Antalya bölgesi; tıbbi ve aromatik bitkiler konusunda sadece Türkiye’nin değil, dünyanın özel birkaç bölgesinden biri. BORSANOMİ olarak, tıbbi ve aromatik bitkiler konusunu, bu alanda çalışan sektör temsilcileri, Orman Bölge Müdürü, akademisyenler ve araştırmacılarla birlikte derinlemesine irdeledik ”

KATILIMCILAR

Prof. Dr. Kenan Turgut

Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü

Salih Toros

Antalya Tarım İl Müdürlüğü Temsilcisi

Recep Kaşan

Antalya Orman Bölge Müdürü

Dr. Saadet Tuğrulay

Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü

Ergin Hakkı Civan

Antalya Ticaret Borsası Meclis Üyesi

Tıbbi ve aromatik bitkiler konusu, bazı türlerin kültüre alınmasıyla, tarım sektöründe çok özel bir alan haline geldi. Antalya bölgesi; tıbbi ve aromatik bitkiler konusunda sadece Türkiye'nin değil, dünyanın özel birkaç bölgesinden biri. Borsanomi ekibi olarak, tıbbi ve aromatik bitkiler konusunu, bu alanda çalışan sektör temsilcileri, Orman Bölge Müdürü, akademisyenler ve araştırmacılarla birlikte derinlemesine irdeledik. Forum toplantımıza katılan izleyiciler de katkıları ve sorularıyla olayın farklı boyutlarını dile getirdiler.

Prof. Dr.

Kenan Turgut

*Akdeniz Üniversitesi
Ziraat Fakültesi Tarla
Bitkileri Bölümü*

Dünyada 20 bine yakın bitki türü olduğu ve bunun da yaklaşık üçte birinin aromatik özellikte bitkiler olduğu tahmin ediliyor. Türkiye, doğal florası çok zengin bir ülke. Nasıl ki Türkiye Avrupa içerisinde doğal flora açısından önemli ise Antalya da Türkiye için bu anlamda oldukça önemli. Antalya'da 2 bin farklı bitki türü var. Her biri de kendi açısından çok kıymetli türler. Bu türler içinde de Balılabagiller (*Lamiaceae*) dediğimiz familya içindeki uçucu yağ; eterik yağ içeren bitkiler en ön sıralarda yer alıyor.

İhracatımıza baktığımız zaman da bu tür bitkilerin ön plana çıktığını görürüz. Özellikle iki bitki; defne ve kekik önemli türler. Kekik dediğimiz origanumda, dünya ticaretinin yaklaşık % 70-80'i Türkiye'den karşılanıyor. Defnenin de % 90'ı Türkiye'den karşılanıyor. Defnenin hemen hemen tamamı doğadan karşılanırken; kekiğin bir kısmı doğadan, önemli bir kısmı da tarlada yetişmiş kültür bitkilerinden karşılanıyor.

Amacımız her ne kadar katma değeri yüksek faaliyetlerde bulunmaksa da dikkat etmemiz gereken şeyler var. Sadece üretimin kalitesi ve fazlalığı değil aynı zamanda bitkiler doğadan toplanıyorsa, biyolojik çeşitliliğin korunması da görevlerimiz arasında olmalıdır.

Türkiye'de daha önce ne yazık ki kötü örnekler yaşandı. Bunların yaşanmaması için elimizden gelen çabayı göstermemiz lazım. Bizim bölgemizi çok fazla ilgilendirmese de önümüzde bir salep örneği var. Ne yazık ki 80'li yıllarda başlayan çok yoğun toplama nedeni ile bazı türlerimizde kaybolma riski ile karşı karşıya gelindi. Yumrulu bitkiler toprakaltında yumru oluşturuyor ve bu yumrular salep üretiminde kullanılıyor. Ne yazık ki yasak olmasına rağmen halen bu bitkilerin toplandığını ve ticaretinin yapıldığını biliyoruz.

Türkiye'deki tıbbi ve aromatik bitkiler içinde sadece adaçayı, kekik,

defne, keçiboynuzu gibi doğadan toplanan bitkilerin yanında bir de üretimi yapılan bitkiler var. Bazı bölgelerimizde yıllardır üretimi yapılan bitkiler de var; kimyon, kişniş, rezene gibi. Daha çok tohumları, meyveleri kullanılan bitkilerin tarımı yapılmış. Hatta haşhaş da bu gruba girer. Ülkemizde uzun yıllardan beri de tarımı yapılır.

Türkiye'deki tıbbi ve aromatik bitkileri iki şekilde incelememiz lazım; doğadan toplanan bitkiler ve tarımı yapılan bitkiler. Kekik ve adaçayı gibi hem doğadan toplanan hem tarımı yapılanlar da var. Denizli'deki kekik üretimi buna iyi bir örnektir. Halen sanırım 80 bin dekar alanda üretim yapılıyor. Belirli işleme merkezleri oluşturulmuş. Yine aynı şekilde Ege'de daha önce tütün üretimi yapılan bazı yerlerde de bunların kültüre alınma çalışmaları devam ediyor. Bir çok ürüne alternatif olarak düşünebileceğimiz en iyi ürün grubu, tıbbi ve aromatik bitkiler grubudur. Birileri bu anlamda öncülük ederse zaten bizim üreticimiz her zaman yeni ürünlere açık. Başarılı bir şekilde de yüksek verimli ürün elde edebilirler.

Salih Toros
Antalya Tarım İl
Müd. Temsilcisi

Türkiye'de tıbbi ve aromatik bitkilerin üretim miktarına baktığımızda son derece düşük rakamlar çıkıyor karşımıza. Dünyada 20 bin bitki türü olduğu kabul edilirse, bu sayının % 10'u kadar türün Antalya'da

olması önemli bir şeydir. Çiftçi beklentisi açısından olaya baktığımızda, geçmiş yıllarda bu bitki türlerini demonstrasyon çalışmalarında kullandık; özel idare projeleri ile destekledik ama öyle pek de iç açıcı rakamlar elde edemedik. 2005'ten itibaren de bu uygulamaları kaldırmış durumdayız ama böyle bir talep ve pazar durumu ortaya çıktı-ğına göre bu seneden itibaren tekrar

gündemimize almamız gerekiyor sanırım.

Genç nüfus daha çok turizme yöneldiği için geri kalan kesime de bu türleri anlatmak, yaygınlaştırmak çok da kolay olmuyor. Böyle bir sıkıntımız var bizim. Manavgat Çaltepe'de Denizli'deki tesisin bir benzerini kurduk. Fakat halkın yeterli ilgiyi göstermemesi nedeni ile atıl vaziyette duruyor. Antalya'da yaklaşık 500 dekar alanda bir kekik üretimi var. 7 bin 500 dekar alanda da anason üretimi var. Bunların dışında kültüre alınabilecek diğer türlerde kayda değer bir üretim yok. Bu kadar çeşitliliğe rağmen üretimin az olduğunu söylemek zorundayız. Belki de yeniden çalışmamız gerekiyor. Antalya özellikle örtüaltı üretiminin yoğun olduğu bir il olduğu için yönelim daha çok bu yönde. Köylüler bunu tercih edebiliyorlar. Bu durum da yüksek yerlerde bu tür ekimleri yaygınlaştırmamızın çok da kolay olmadığını gösteriyor.

Bizim çiftçimizde herhangi bir ürünü satabilme sorunu; yani pazar sorunu var. Pazarın ne kadar açık olduğu onları etkiliyor. Acaba karşımızda bir tekel var mı, alma garantisini var mı? Alışlagelmiş tarım şeklini değiştirmek bazen kolay olmuyor, değişimi kabul ettirmek hiç kolay olmuyor.

Recep Kaşan
Antalya Orman Bölge
Müdürü

Antalya Bölge Müdürlüğümüze bağlı ormanlarda, Türkiye nezdinde hatta dünya nezdinde önemli bir yere sahip biyolojik çeşitlilik var. Bunların içinde tıbbi ve aromatik bitkiler; bizim tabirimizle 'tali ürünler' dediğimiz bitki topluluğu çok çeşitli. Yaptığımız envanter ve ölçümlere göre, ticareti yapılan tali ürünler tıbbi ve aromatik bitkiler de dahil buna, 22 çeşit. Bunları yıl yıl biz tespitlerini, envanterlerini, planlamalarını yapıyoruz. Genelde tıbbi

ve aromatik bitkiler ormanlarda o yörede yaşayan halk tarafından toplanıyor. Tabi bunların toplanması ile alakalı genel mevzuat olduğu gibi, ürüne has düzenlenmiş mevzuat da var. 6831 sayılı Orman Kanunu 37. ve 40. maddeleri bu konuyla alakalı. Ormanların içindeki bu anlamda tali ürün diyebileceğimiz lenden tutun, çıraya kadar bu ürünlerin toplanması belli bir mevzuata dayandırılmış. Öncelikle olarak o yörede yaşayan halka ilave gelir kaynağı olsun diye onların toplamasına öncelik verilmiş. Ticareti ile alakalı hususlar da alınması, satılması, nakledilmesi ile ilgili hususlar da düzenlenmiş.

Antalya Orman Bölge Müdürlüğümüz Türkiye'nin diğer orman bölge müdürlükleri arasında da önemli bir yere sahip. Son iki yılın ortalamalarını izah edecek olursam doğadan 2 bin ton kekik

toplanmış; 1150 tona yakın laden ve 1350 ton da mersin toplanmış. Bizim devlet olarak yaklaşımımız planlı faydalanmaya yöneliktir. Doğada mevcut olan ürünlerin genetiğini, popülasyonunu devam ettirerek faydalanmayı planlıyoruz. Bütün düzenlemelerimiz ve uygulamalarımız bu istikamette.

Bir çok problemle de karşılaşılıyor; bizi en çok rahatsız eden problemlerin başında kayıt dışı toplama ve kayıt dışı nakil geliyor. Yani kontrolsüz toplama ve kontrolsüz nakiller. Mümkün olduğu kadar görevlilerimiz ve kolluk kuvvetlerimiz vasıtası ile önüne geçmeye çalışıyoruz. Bir diğer problem bu bitkiler canlı varlık, bunlar eğer kendi biyolojilerine uygun şekilde ve uygun zamanlarda kesilmezlerse bunların yayılımı yavaş yavaş azalıyor. Keserek toplayacağınız bir ürünü kopararak toplarsanız azal-

ma oluyor. Yine zamanından önce ya da sonra toplanması da ciddi bir sorun. Geniş sahalarda bu bitkilerin güvenliğini, elimizdeki mevcut kanun tedbirleri ve personel dağılımı ile temin etmemiz mümkün değil. Toplayıcıların ve bu işin ticaretini yapan insanların bu işe müeyyide koyması lazım. Halkın bilinçlenmesi lazım ki milli ekonomiye katkı sağlansın. Ülkemiz bu anlamda önemli bir itibara sahip; kalite değeri düşük ürünler sunduğunuz zaman pazar başka ülkelere kayacaktır. Bu noktada da halkın bilinçlenmesi gerekiyor. Bir başka konu da şu; gelişen pazar şartlarına uygun bir üretim politikası, stratejisi belirlemek lazım. Tabi bu ürünlerin korunması ile alakalı, üretimi ile alakalı mevzuat bizi bağlıyor. Geliştirilmesi ile alakalı konular tamamen bizim üzerimizde. Yani ürünü devlet görevlisi olarak sen koruyacaksın, vatandaşa zama-

nında müsaade edeceksin, vatandaş da toplayacak daha sonra tüccar da gelip, onu alıp, değerlendirecek. Elimizdeki mevcut personel ve alanın genişliği ile alakalı bu konuda sıkıntılar çekiyoruz. Borsa gibi, oda gibi ya da diğer sivil toplum kuruluşları gibi ya da bu işi yapan insanların yönlendirmesi ile mevzuat değişikliği ile belli alanların, bir turizm alanı gibi özel ağaçlandırma mantığı ile bir ıslah mantığı altında, sektörel anlamda bu işin ticaretini yapan, kendini ispatlamış kişi ya da kuruluşlarca bu alanın hem sayı anlamında hem de kalite anlamında rehabilite edilerek, bu işin geliştirilmesi mümkün olabilir. Müdürlük olarak bölgesel problemlerin çözümü konusunda mevzuat çerçevesinde her türlü çözümün yanında olduğumuzu ve uygulayacağımızı belirtmek istiyorum.

Dr. Saadet

Tuğrul Ay

*Batı Akdeniz Tarımsal
Araştırma Enstitüsü
Müdürlüğü*

Kültüre alma işi hakikaten bu bitkilerde en önemli konulardan biri. Bazı türlerde mümkün olmuyor. Salep konusunda örneğin bir çok araştırma yapıldı, doku kültürü dahil, bir çok yöntem denendi ama başarılamıyor. Yani bunun pek çok nedeni var. Çalışmalar hala devam ediyor onu da belirtmek isterim. Doğadan geldiği için bunların ne zaman ekileceği; tohumla mı üriyor, çelikle mi çoğaltılıyor işte değişik çalışmalar var bu konuda. En önemli konulardan biri bu. Bir diğer önemli kısım ise bu bitkilerin ticari boyutu. Eğer pazarı yoksa, üretmenin de bir anlamı olmuyor. Bu çalışmalar da yapılamıyor. Türkiye'de bakanlığın başlattığı çalışmalar, her bölgede bölgeye uygun bitkiler seçilerek yapıldı. Bizim bölgemizde de 'Akdeniz Bölgesi Tıbbi Aromatik Bitkiler Entegre Ürün Yönetimi' başlığı altında yapıldı. Elde ettiğimiz sonuçlar da bize diğer çalışma-

adaçayı

anason

biberiye

larımızda yol gösterdi. Tabi dediğim gibi bitkileri topladık, kültüre aldık fakat yetiştirilebilmesi için bir diğer sorun da çeşit sorunuydu. Bu sorunu giderebilmek için de ıslah çalışmaları başlatılması gerekiyor. Bizim enstitü olarak en baş görevlerimizden biri de çeşit çıkarmak. Dolayısıyla bu konuda bir çalışma başlattık üniversite ile ortak sürdürüyoruz. Salvia çeşitlerinden seçtiklerimizi ıslah ederek, talepleri de değerlendirerek yürütüyoruz.

Diğer bir çalışmamız da, henüz cevap bekliyoruz; TÜBİTAK'a sunduğumuz bir proje. Hep zengin zengin diye anlatılıyor ama bu bitkiler hep ham drog (kimyasal hammadde) olarak ihraç ediliyor. Nihai ürün olarak da çok yüksek paralar ödeyerek geri alıyoruz. Bu bitkilerin ilaç sanayinde işlenmesi ile ilgili bir projeyi inşallah başlatacağız. Kekik ve adaçayı kurutulmuş olarak gönderiliyor. Daha çok uçucu yağ olarak; ürüne dönüştürülmüş ilaç hammadde olarak gönderilse daha yüksek fiyatlarla satılacak ve dolayısıyla gelirimiz daha fazla olacak. Şu anda doğadan toplama, çok az bir üretim; bu şekilde yapıyor ticareti. Diğer bahsettiğim proje ile de bunu başlatmış olacağız. Sonraki aşamada yaygınlaştırılması sağlanacak böyle bir çalışmanın. Diğer bir konu da DPT destekli çıkmış bir proje; Antalya'da BATEM bünyesinde tıbbi ve aromatik bitkiler merkezi

laboratuvarı kurulacak. Türkiye'nin referans laboratuvarı olacak.

Bu bitkilerde sadece verim değil ondan daha önemli olan konu kalite özellikleridir. Kalitesini belirleyebilmek için de laboratuvara ihtiyaç var. Bu nedenle bakanlık büyük bütçeli bir proje yaptı. Burayı da tıbbi ve aromatik bitkiler merkezi yapmak istiyor. Batem Aksu merkez şubesinde olacak. İnşallah bunu da gerçekleştireceğiz. Diğer bir çok proje daha yürütülüyor. Üniversite ile yürütülen projeler var; DNA teknikleri ve doku kültürü çoğaltım teknikleri konusunda.

Diğer bir konu süs bitkileri sektöründe kullanılması. Bu konu ile ilgili düşündüğümüz, başlatmak istediğimiz pek çok iş var. İnşallah bunları

da gerçekleştireceğiz.

Ergin Hakkı Civan
Antalya Ticaret
Borsası Meclis Üyesi

Antalya Ticaret Borsası tıbbi ve aromatik bitkilerde hakikaten ülkemizde önde olan bir kuruluş. Geçen sene, tıbbi ve aromatik bitkileri ayrı bir grupta toplayarak bütün sektörü hem daha iyi tanımamız açısından hem de Türkiye'deki diğer borsalara örnek olması açısından bir ilki başlattık. Bu çalışma diğer borsalar tarafından örnek alınıyor. Sanıyorum İzmir, Denizli ve Trabzon borsasın-

karabiber

keten tohumu

karanfil

defne

ıhlamur

da da çalışmalar başlamış durumda. Bunu belirttikten sonra kısaca sektörün içinde, ticari kanadında olan biri olarak anlatmaya çalışayım. Türkiye'deki önemli aromatik bitkiler kekik, defne ve adaçayıdır. Bu üçünün ciddi anlamda dünya çapında üretimi yapılıyor. Kekikte Türkiye'nin pazar payı % 70-75 civarında. Türkiye'nin dışında Meksika'da doğadan toplanıyor. Her ne kadar bizim topladığımız kekikle birebir aynı olmasa da, o da kekik olarak adlandırılıyor. Ayrıca Güney Amerika'da Şili ve Peru'da da kekiğin ticareti yapılıyor. Toplamda şu andaki potansiyel 10 bin ton. Geçen sene kuraklıktan dolayı bu rakam 6 bin- 6 bin 500 ton civarlarına düşmüştü. Ama Türkiye'nin 10 bin ton kekik ihraç etme şansı var. Burada

hem kalite hem de fiyat olarak bizim çok büyük bir avantajımız var. Bu sene yağışlar ve iklim şartları da gayet olumlu geçti. Tahmin ediyorum ülke olarak 2009- 2010 döneminde biz tekrar 10 bin tonluk kapasiteyi yakalayacağız. Türkiye'de yaklaşık 1000 ton civarında iç piyasa var. Ancak bunun büyük bir kısmı kayıt dışı ne yazık ki.

Defneye geldiğimizde Türkiye dünyada defnenin tek hakimi. Amerika'da Kaliforniya'da çok cüzi miktarda defne yetiştiriliyor. Onun dışında hemen hemen bütün dünyanın defne ihtiyacı Türkiye'den karşılanıyor. Bu defne üretimi tamamen doğadan karşılanıyor. Akdeniz, Ege, Marmara, Karadeniz bölgesinden sağlanıyor. Geçmişte defne üretiminin tamamı doğal kurutma yöntemiyle

yapılıyordu. Fakat son 5-6 yıldır fırın kurutma diye adlandırdığımız yöntemle üretilen defne de var. Defne konusunda orman müdürlüğümüzün başlattığı çalışmalar var. Bu çok olumlu bir gelişme. Türkiye'nin bu pazarı koruması ve kaliteli üretim yapabilmesi için orman sahalarına ihtiyacı var. Adaçayında Türkiye en büyük ihracatçı değil. Adaçayında da 1000-1500 ton kadar ihracatımız var. Adaçayında önemli olan ülke; Arnavutluk ve Hırvatistan. En büyük üretici Arnavutluk. Orada üretilen çeşit de Türkiye dekinden farklı ve yurtdışında tercih edilen adaçayı da o; Salvia Officinalis. Daha tüylü bir bitki. Değişik ülkelerde değişik amaçlarla kullanılıyor. Örneğin Kuzey Amerika adaçayında çok büyük bir pazar. Orada genellikle salam, sosis endüstrisinde kullanılıyor. Avrupa'da İngiltere önemli bir pazar. İngiltere'de adaçayı hazır gıdaların içine konuyor. Özellikle kanatlı hayvanları üreten firmalar kullanıyor. Adaçayı konusunda mutlaka kekik gibi tarlada üretme geçmemiz şart. Yoksa Türkiye bu pazarda önemini gitgide yitirecek.

Sektörde 20 yıllık bir tecrübem var. Bu sürede yaptığım bir gözlemi paylaşmak istiyorum. Biz bu işe başladığımız zaman Türkiye'de kişi başına düşen gelir 1000-1500 dolar civarında idi. Şu anda 10 bin dolara ulaştı. Türkiye'de üretimde yapısal bir değişikliğe gitmemiz gerektiğini gösteren olumlu bir gelişme. Aynı bu yaşadığı-

kekik

ısırganotu

muz problem 70'li 80'li yıllarda İtalya ve Yunanistan'da yaşandı. Mesela İtalya'da 60'lı 70'li yıllarda İtalya ve Sicilya Adası; Güney İtalya, çok büyük bir kekik merkeziydi. Doğadan toplanıyordu. O günkü İtalya şartları ile o zamanki gelir seviyesi ile bu iş rantabl bir işti. Ama şu anda 1 kilo kekik toplanmıyor doğadan İtalya'da. O kekikler orada. Kişi başına düşen gelir 30-40 bin dolar civarlarında. Kimse gidip dağa kekik toplamıyor. Bizim de mutlaka bu gelişmeleri göz önünde bulundurarak ülke olarak bir strateji belirlememiz lazım. Mesela kekiğin ziraatının 10 senelik bir geçmişi var Türkiye de. Denizli'de Gözler ve Güney bölgesinde çok başarılı bir şekilde çok kısa bir sürede bu üretim başladı. Şayet o üretim başlamasaydı 10 bin tonluk işlenmiş kekik ihracatını kesinlikle gerçekleştiremezdik, doğadan toplayacağımız kekiklerle. Bunun dışında tabi olayı sadece kekik adaçayı veya defne olarak da düşünmememiz lazım. Çok zengin bir floramız var bizim. Akdeniz Bölgesi'nde ve ülkemizde.

Biberiye önemli bir ürün. Biberiyede büyük çaplı bir ihracat yapma şansımız çok az. Bunun sebebi Kuzey Afrika ülkelerinde bu ürün çok daha ucuza toplanabiliyor. Oradaki gelir seviyesi bizden daha düşük olduğu için bizim büyük çaplı ihracat şansımız yok ama dünyada biberiye talepe inanılmaz derecede artıyor. Dünyadaki gelişmeler Türkiye'deki tüketicilerin de bu ürünlere yaklaşımını etkiliyor. Son 10 yılda Türkiye'de bitkisel çay pazarı da inanılmaz büyüdü. Bizim sektörümüz için çok önemli bir pazar. Hem iç, hem dış piyasada. Mesela şu anda biz melisa bulamıyoruz. Eskiden doğadan bir miktar toplanırdı. Şimdi talebe yetişemiyor melisa, mutlaka tarlada üretilmesi gereken bir ürün. Mutlaka Türkiye'nin öncülük yapması lazım. Bölgemizin bu konuda öncülük yapması gerektiğini düşünüyorum.

Bizim sektörümüzde yapraklı bitkiler, aromatik bitkiler, bir de aromatik tohumlar; yani kimyon, anason rezene gibi; bunlar da çok önemli ürünler. Hem ülkemizde hem de yurtdışında ciddi pazarı olan ürünler. Kimyonda

bundan 20-30 sene önce Türkiye çok büyük bir ihracatçı konumundaydı. Ama şu anda hem Hindistan hem de Suriye Türkiye'den daha ciddi ihracat yapıyorlar. Türkiye'nin mutlaka bir şeyler yapması lazım bu konuda da. Tohum ıslahı veya bunların tarlada yetiştirilmesi ve daha verimli olması için çalışmalar yapılması lazım.

Anason önemli bir ürün. Ülkemizde de özellikle rakı fabrikalarından dolayı tüketimi ciddi boyutlarda olan bir ürün. Mesela bu sene anason yok, paranız olsa da anason alamıyordunuz. Tabi bunun geçen seneki kuraklıkla ve geçmiş dönemlerdeki düşük fiyatla da alakası var.

Rezene çok önemli bir ürün. Biz organik olarak da rezene üretiyoruz Burdur'da. Organik olarak üretilen bu ürünün de en büyük alıcısı yurtdışındaki bebek çayı üreten firmalar. Olayın bir boyutu da bu ürünlerin organik olarak sertifikalandırılması ve üretimi. Hem katma değer yaratması açısından hem de Türkiye'ye daha fazla döviz kazandırması açısından. Sektörün genel durumu ile ilgili söyleyebileceklerim bu kadar.

M. Sedat Kolcuoğlu

Tıbbi ve aromatik bitkileri değerlendirme anlamında Antalya'da yeterli kadar firma var mı? Yoksa bu ürünler daha çok diğer illerdeki firmalar tarafından mı değerlendiriliyor? İç pazar seviyesi arzulan seviyede mi?

Ergin Hakkı Civan

Türkiye'de en çok firma İzmir'de. Bunun sebebi İzmir'in tarihsel olarak aktif bir dış ticaret limanı olması. Bugün dünyaya da baktığımız zaman Avrupa'da 2-3 tane önemli baharat

merkezi var; Hamburg, Rotterdam ve Marsilya. Önemli dış ticaret limanları bunlar. Amerika'da Baltimore veya batısında Los Angeles. Antalya'ya gelince Antalya'da işin ticari kısmını yapan çok fazla firma yok açıkçası. Köylülerden, müstahsillerden toplanan ürünü piyasaya satan firmalar var. Ayrıca birkaç tane de bu ürünü burada işleyen; hem uçucu yağ anlamında, hem de baharat anlamında işleyen birkaç tane firma var. Başta da belirttiğim gibi bunun arkasındaki en büyük sebep Antalya'nın coğrafi yapısı, konumu. Antalya iyi bir dağıtım merkezi değil. Artı dış ticaret için de en büyük problem Antalya limanının yeterince aktif olmaması. İç pazara gelince iç pazar büyüyor. Hatta dış pazardan daha hızlı büyüyor Türkiye'de. Burada önemli olan konu geçmişte merdiven altı üretimi diye tabir edilen firmaların yeni değişen kanun ve mevzuatlarla orta-

dan yavaş yavaş kalkması. Kayıt altına alma ve belli bir oranda üretim zorunluluğu getirilince iç pazardaki talep istatistiklere daha da iyi yansıtılacak. Ama iç pazar büyüyor. En basit örneğini bitkisel çaylarda görebiliriz. Bundan 15 sene önce doğru düzgün paketlenmiş bitkisel çay yokken şu anda ulusal bazda satış yapan 6-7 tane çok aktif firma var. İç pazar gayet sağlıklı bir şekilde büyüyor. Ümit ediyoruz ki önümüzdeki yıllarda daha da büyük bir iç pazara Türkiye sahip olur.

Abdullah İnan
İnan Tarım-Ecodab
Firması sahibi

Bitkisel yağlar baharatlar ve bunları işleyen ihracatçı bir firmayız. Sektörün içindeyiz. Pazarlama konusunda

sahada yaşanan sıkıntıları aktarmak istiyorum. Ürünü işlerken karşılaştığımız sıkıntılardan biri zamanında üretim. Günü gününe üretimde sıkıntılarımız var. Bazen yangın sezonu ile bizim ürünlerimizin toplanma sezonu çakışıyor. Yangın sezonu olduğu için tali ürünlerde bir ruhsat sıkıntısı oluyor. Tabi ki biz ormanı da doğayı da koruyacağız. Bilinçsiz üretim olmasını istemiyoruz ama tedbirini alarak sahaya çıkanların kayıtları alınarak yapılabilir. Yine birim fiyatları ile ilgili sıkıntılarımız var. Değişik bölgelerde ücretler çok farklı. Bir de ürünlerin yüksek fiyattan olması kaçakçılığı da teşvik ediyor diye düşünüyorum. Ürün çeşitliliğinin artırılması sorunu var bir de. Kekik, adaçayı gibi dört beş çeşitte üretim fazla ise para etmiyor. Bir ürün para etmese de diğerinde rantabl olmalı yani. Tek bir ürüne yönelttiğimizde köylüyü, bazen sıkıntı yaşayabiliyor köylü. Ve ertesi yıl

yapmamaya başlıyor. Çeşitliliği arttırsak birbirlerini dengeleyecektir.

Salih Bey Çaltepe'deki tesisle ilgili bir şeyler söyledi. Tabi burada bir tesisin yapılması çok önemli ama o tesisin yeri yanlış. Biz burada bile bu sanayiye yaşatamıyoruz çünkü İzmir'e bağlı bir sanayi. Hele bunu dağ başında uygulamak mümkün değil.

Recep Kaşan

Bazen, tali ürünler ya da tıbbi ve aromatik bitkilerin toplanma mevsimi bizim aktif yangın sezonu dediğimiz ormanlara giriş ve çıkışın yasak olması gereken ya da kontrollü olması gereken zaman dilimlerinde denk geliyor. Böyle bir problem bize intikal ettirilirse, bu konuyu uygulayıcı birimlere talimatlayacağım. Biyolojik açıdan yangın sezonunda toplanması gereken ürünlerin kontrollü olarak, kayıtlı olarak toplatılması konusunda bir yaklaşımımız olabilir.

Ücretlerin farklı farklı uygulanması hadisesi ise Orman İşletme Müdürlüklerinin aldıkları ücretler yaş ağırlık üzerindendir. Yaş ile kuru oranları standart değildir ama birbirine yakındır. Şimdi bu hususta bizim uyguladığımız araştırma enstitülerimizin verdiği rakamlar var. Örneğin 1 kilo kuru kekik ne kadar yaş kekikten elde edilebilir şeklinde araştırma verileri var. Onlara dayalı alıyor kararlarını arkadaşlarımız. Bu konuda da bir çelişki varsa, onu ortadan kaldırmak da bizim görevimiz.

Bir diğer konu kalitenin düşmesi ile alakalı. Bunu tabi biz kontrol edemiyoruz; bunu itiraf etmek lazım. Çünkü vatandaş gecenin 3'ünde çıkıyor, sabaha doğru eve gidiyor yazın. Yazın bizim önceliklerimiz oluyor; bölgemizin % 60'ı birinci derece yangın bölgesi, en kritik kırmızı noktalar burada. Bu hususta

yazın böyle bir telaşımız oluyor. Bu saatlerde vatandaş kontrol etmemiz mümkün değil. Burada sektör temsilcilerine iş düşüyor. Zamansız toplamaları engelleyecek tedbirleri kendileri almalılar. Kalitesi düşük ürünleri almasınlar. Bu konuda zamansız toplamaları bize de bildirirlerse bu konunun önüne geçebiliriz.

Sevcan Ünal
Antalya Tarım İl
Müdürlüğü Proje
İstatistik Şubesi

İl müdürlüğümüze en çok gelen taleplerden biri kapari konusu. Sektörün içindeki insanlar olarak kapari şu ana kadar hiç konuşulmadı. Bu konuda ne düşünüyorsunuz? Kapari, geçmiş yıllarda ihracat değeri oldukça yüksek bir bitkiydi. Son yıllarda kapari ihracatının durmuş olduğunu biliyorum. Bu konudaki düşüncelerinizi merak ediyorum.

Tarla kültür alanlarının aktarılması konuşuldu. Tabi ki kekikte Origanum onites dediğimiz İzmir kekiği çok yetiştiriliyor. Ama bunun dışında Batem Araştırma Enstitüsü olarak melisada, salvia çeşitlerinde bu tip kültüre alınmış formlar söz konusu ise tarım il müdürlüğü ile birlikte hareket ederek bu çeşitlerin tohumlarını, fidelerini temin etme imkanı var mıdır? Nerelerden bulabiliriz? Üreticilerimizi yönlendirmek istesek nereye yönlendirebiliriz? Bu konuda da bizi aydınlatabilirseniz çok memnun olurum.

Ergin Hakkı Civan

Bundan 10 sene öncesine kadar kapari, Türkiye'de önemli bir üründü. Bölgemizde de yoğun olarak toplanan ve ihraç edilen bir üründü. Şu an durma noktasına geldi. İleriye dönük bir strateji belirlerken

ürünü çok iyi seçmemiz gerekiyor. Kaparide ne oldu da ihracat durdu? Kapari dünyada yine aynı şekilde tüketiliyor. Fakat Avrupa'da özellikle İspanya, İtalya ve Fransa bu üründe çok iddialı ülkeler alıcı olarak. Bu ülkeler Fas'ta yatırım yaptılar. Biz Fas'la rekabet edemiyoruz. Çünkü işçilik bizden çok daha düşük ve alıcı ülkelerin ilk tercihi Fas oluyor. Büyük bir düşüş yaşanıyor kaparide. Burada yapabilecek çok fazla bir şey de yok. İş sonuçta maliyet ve kalite noktasına geliyor. Çünkü aynı ürünü Fas'tan çok daha ucuza temin ediyorlar.

Aromatik bitkilerde, baharatlarda ürün seçerken bu konuyu çok iyi etüt etmemiz gerekiyor. Başka bir örnek daha vereyim ben, fesleğen dünyada kuru olarak çok yoğun tüketilen bir ürün. Ama Türkiye'de fesleğen yetiştirmeye kalkarsak hata yaparız çünkü bunu Mısır'da çok başarılı bir şekilde yapıyorlar ve maliyetleri bizden çok daha düşük. Dünya ihtiyacının da % 90'ını Mısır karşılıyor. Onun için ürün seçimi çok önemli. Ekonomik gerçeklerin mutlaka göz önünde bulundurulması gerekiyor bu konuda.

**Dr. Saadet
Tuğrul Ay**

Kekik, adaçayı ve melisa gibi türlerde bu bitkileri kültüre alabilmek için çeşit sorunumuz var. Eğer çeşidimiz yoksa üretimini de çok düzgün bir şekilde yapamıyoruz. Kekik konusunda Ege Üniversitesi ve Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nün ıslah çalışmaları sona ermek üzere. Biz de adaçayı konusunu ele aldık. İnşallah bu sene başlayacağız adaçayında ıslah çalışmalarına. Tohumu genellikle doğadan sağlanıyor. Bu şekilde üretim için verebiliyoruz. Melisayı da biz enstitü olarak sağlayabiliriz, eğer üretim yapmak isteyen olursa.

Mehmet Armağan
Armağan Ticaret

Biz de tali orman ürünleriyle iştigal ediyoruz firma olarak. Kaçak dolayısıyla mutlaka bizim kayıplarımız var. Bu kaybı önlemek açısından burada müdürümüze biraz iş düşüyor. Bazen zor ruhsat alınıyor; zor alındığı için de ister istemez kaçıkçılığa meydan veriliyor. Bazı köylerde ruhsat almak nerdeyse imkansız. Öyle olunca da insanlar şöyle ya da böyle kaçağa yöneliyor. Bir de erken biçim teşvik edilmiş oluyor. Hem verim, hem kalite düşüyor ve kaybımız oluyor. Bu konu da çok önemli.

Sevcan Ünal

Jojoba bitkisi için orman alanlarının kiraya verilmesi ile ilgili bir tebliğ olduğunu duyduk. Üreticilerimizden böyle bir talep geliyor; bizler de orman bölge müdürlüğüne gönderiyoruz. Bu konu hakkında bilgi verir misiniz?

Recep Kaşan

Özel ağaçlandırma 3 arazi tipi üzerinde yapılabilir. Bir, orman arazisi üzerine yapılabilir; iki hazine arazisi üzerinde yapılabilir; üç şahıs arazisi üzerine yapılabilir. Biz tabi bunun orman arazisi üzerinde yapılması ile doğrudan ilgiliyiz. Diğerleri ile bizim bakanlığımızın diğer birimleri ilgileniyor. Jojoba da son mevzuat değişikliği ile özel ağaçlandırmaya tabi ağaçlar içine alındı. Zeytin de vardı 2000'li yıllara

gelinceye kadar, zeytin bir Danıştay kararı ile orman ağacı niteliği taşımadığı kararı ile özel ağaçlandırma kapsamı dışına çıkarıldı. Şu anda harnup, keçiboynuzu, defne, jojoba, badem ve diğer orman ağacı türleri özel ağaçlandırma kapsamına girmektedir. Ayrıca normal ağaç diktiğimiz zaman bir badem diktiğimiz zaman bir defne bir harnup diktiğimiz zaman altına ikinci bir ürün olarak hiçbir ilave masraf yapmadan tamamen tesis masrafını üstlenerek ikinci ürün olarak tıbbi ve aromatik bitkiler dikilebilir. Biberiye, kekik, adaçayı dikilebilir.

Erdem Güner

Tıbbi ve aromatik bitkilerde, bilimsel anlamda bir eksiklik yokmuş gibi Türkiye'de. Ancak işin ticari kısmı ile ilgili mevcut durumda ciddi problemler var; ürün arzı, toplama koşulları, işin uygun yöntemlerle, tekniklerle yapılmayışı gibi sorunlar var diye düşünüyorum. Hocam siz nasıl değerlendirirsiniz?

Prof. Dr. Kenan Turgut

Bu bitkilerin üretilmesinde aslında büyük sorunlar var. Üretilen bitki türü sayısına baktığımız zaman çok az. Ama bu şu anlama gelmemeli; çok uzun yıllardan beri çalışmalar yapılıyor. Ege Tarımsal Araştırmalar Enstitüsü başta olmak üzere; yine Ege Ziraat Fakültesi; bir çok araştırma enstitülerinde ve ziraat fakültelerinde bu çalışmalar yapılıyor. Yalnız sıkıntı şurada, tabi bir defa koordinasyon yok. Bütün kurumlar kendi içinde planlama yapıyor. Burada olduğu gibi pek paydaşların fikirleri de alınmıyor. Ne zaman ki dışarıdan bakıyoruz; sıkıntının nereden kaynaklandığını görebiliyoruz. Yani hiç ummadığınız bir bitkiyi rahatlıkla yetiştirebilirsiniz, rahatlıkla

la yetiştireceğinizi düşündüğünüz bir bitkiyi de yetiştiremeyebilirsiniz. Üretimin başarılı olabilmesi için bir defa sanki bu ürünlerde sözleşmeli üretim tipine gidilmesi gerektiğine inanıyorum ben. Bunu işleyen firmalar sözleşmeli olarak ürettirebilirler. Çünkü Antalya'da çok rahat rekabet edebilir bu bitkiler.

Bugün Aksu'dan itibaren bir çok yerde bu dönemde bir çok arazinin boş bırakıldığını görürsünüz. Boş araziler var. Kiralamak istiyorlar. Siz kiralamak istediğiniz zaman bir çok arazi bulabilirsiniz. Susam, pamuk, tahıl gibi birim alana geliri çok fazla yüksek olmayan ürünler yetiştiriliyor. Bence bu ürünlerle çok rahat rekabet edebilir bu bitkiler. Tabi bir yerde bir başarı sağlanmış kekikte. Burada da mutlaka kekik olacak diye bir şey yok. O zaman üretici onunla birlikte başka ürünlere de yönelebilir. Melisa burada çok kolay yetişiyor; tohumunu bulmakta da bir sorun yok. Bu iklimi çok seviyor o bitki. Onun dışında yine biberiye inanılmaz güzel yetişiyor. Bir defa ekersen yıllarca hasat edersin; bakımı da çok kolay.

Bunların bir özelliği de bir çoğu; melisa değil ama, şusuzluğa karşı da oldukça dirençli. Örneğin nane çok basit bir bitki olarak görünür ama nane bugün dünyaya baktığımızda uçucu yağı en değerli olan bitki. En önemli bitkilerden bir tanesi, çünkü mentol içeriyor. En fazla mentol bulunduran bitki nanedir. Mutlaka nane de alternatif bir ürün olabilecektir. Alternatif ürünleri çeşitlendirebiliriz.

Antalya'nın iklimi çok müsait, toprakları çok güzel, hem doğal varlıkları ile hem de biyolojik çeşitliliği ile bir de sanayicileri ve girişimcileri ile birlikte bu üçlüyü oturtabilirse bu alanda önümüzde çok güzel günler bizi bekliyor diye düşünüyorum. Antalya sadece seracılık bölgesi diye anılmayacak ileride, aynı zamanda tıbbi ve aromatik bitkiler merkezi diye de anılabilir. Doğadan toplayarak bir çok aile de oradan geçimini sağlıyor. Onunla ilgili de zaten çalışmalarımız devam ediyor.

Salih Toros

Uygun bir işbirliği içinde kültürel ekim çalışmalarını biz yönlendirebiliriz diye düşünüyorum. Biz de bunun eğitiminde ve uygulanmasında yer alabiliriz.

Dr. Saadet Tuğrul Ay

Uçucu yağ ya da başka bir ürün olarak işlenirlerse bu bitkilerin pazarı kesinlikle çok geniş. Yani sürecin içine sanayi etabını da katarsak büyük fayda sağlarız. Ayrıca sözleşmeli üretim üzerinde de önemle durulması gerekiyor. Hakikaten bu ürünlerin pazarı çok değişken ve bu nedenle de sözleşmeli üretim yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Recep Kaşan

Bu ürünlerin hem kalitesinin artırılması hem de toplayanların, üretenlerin, ihraç edenlerin bilinçlenmesi noktasında kurum olarak bu işin tarafları ile işbirliği yapmaya

hazırız. Gerek tarım il müdürlüğü olsun gerek araştırmacı kuruluşlar olsun gerekse de sektörün temsilcisi olan oda ve borsalarla işbirliği yapmaya hazır olduğumuzu ifade etmek istiyorum. Çünkü insanımız bu konuda her konuda olduğu gibi bu konuda da bilinçlenirse hem doğa daha az tahrip olacak hem de topraklarımızdaki bu kıymetlerden daha fazla istifade edebileceğiz. Bunun yanında özellikle sektör temsilcileri ürünün kayıt dışı nakliyesi ve ticaretinin yapılması ile alakalı kurumumuza da yardımcı olurlarsa hiç olmazsa bunu biraz daha kontrol altına almış oluruz. Bir diğer husus sektör temsilcilerinin yaptıkları ticaretle alakalı. Kurumumuzla ya da vatandaşla aralarında yaşadıkları problemler hususunda bilgi verilerse; hatta borsa olarak taleplerinizi kurumumuza madde madde belirterek iletirseniz biz bunu uygulayıcı birimlere talimatlandırırız. Bu şekilde kişisel uygulamalardan kaynaklanan engeller de kalkmış olur.

Ergin Hakkı Civan

Bence böyle bir toplantının Borsa'da yapılmış olması çok yarar-

lı oldu. Sektörün değişik kesimlerinden gelen temsilcilerin bir arada olması çok faydalı oldu. İhtiyacımız olan stratejinin, planlamanın belirlenmesi konusunda çok somut öneriler çıktı ortaya. Mutlaka bunları takip edip iyi sonuçlar almak gerekiyor; alacağımıza da inanıyorum ben. Büyük bir doğal zenginlik olan bu ürünlerin ülkemizde daha iyi değerlendirilmesi için bu tür adımlar atmamız gerektiği kanısındayım.

Prof. Dr. Kenan Turgut

Akdeniz Üniversitesi Ziraat fakültesi olarak bu tür konuların dışında kalmamız mümkün değil. Sonuçta belli bir bilgi birikimimiz var. Teknik düzeyde çalışmalar var, genetik düzeyde araştırmalar da var. Ama onların pratiğe alınması biraz zaman alacaktır. Kısa dönemde ıslah çalışmalarında özellikle belirli katkılarımız olabilir. Ticaret Borsası ile çalışmalarımıza da halihazırda başlamış durumdayız. Buradaki görülen çalışmaların hemen hemen hepsinde Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi olarak bulunmaktan memnun oluruz.

SONUÇ BİLDİRGESİ

01 Önce Türkiye florası, sonra da Antalya bölgesi florası tıbbi ve aromatik bitkiler açısından son derece zengindir. Ulusal ekonomi açısından tıbbi ve aromatik bitkilerin planlı ve kontrollü toplanması ve üretimi için gereken önlemler alınmalıdır.

02 Salep örneğinde olduğu gibi topraklarımızdaki varlığı tehlikeye giren türler hakkında kesin ve caydırıcı önlemler alınmalı; **“tehdide altındaki ulusal türler”** olarak bu bitki tür ve çeşitlerinin ülkemizdeki varlığı korunmalıdır.

03 Tıbbi ve aromatik bitkiler üretimi ve ticaretinde hammaddenin işlenmesi, katma değer oranını büyük ölçüde yükselten bir süreçtir. Dolayısıyla bu hammaddenin nihai ürün haline getirildikten sonra ihraç edilmesi konusuna odaklanacak, ulusal ölçekli bir proje geliştirilmelidir. Bu konuda araştırma kuruluşları, kamu kurumları ve sanayiciler işbirliği yapmalıdır.

04 Tıbbi ve aromatik bitkiler üretimi yapan başka ülkelerdeki durum yakından takip edilmeli; üretim veya toplama programları dünya piyasalarındaki konjonktüre göre düzenlenmelidir. Ürünü daha ucuza mal edebilen ülkelerle zorlayıcı bir rekabete girmek yerine; ülkemiz ikliminin ve florasının sunduğu sayısız alternatiften birine yönelmek çok daha avantajlı olabilir.

05 Orman alanlarından toplanan tür ve çeşitlerle ilgili, toplayıcılık ruhsatı alınmasını kolaylaştıracak; toplama ücretleri ve izinleriyle ilgili sürecin, ulusal planlamalar doğrultusunda yürütülmesine yardımcı olacak sektör temsilcilerinden oluşan bir komisyon

oluşturulabilir. Bu komisyon, Orman Bölge Müdürlükleri ve belki de Orman Genel Müdürlüğü ile koordinasyon sağlayarak birçok mevcut problemi işin başında çözebilir.

06 Kaçak toplayıcılık ve kayıt dışı nakliye işlemleri, tıbbi ve aromatik bitkiler sektörünün bütün ilgilileri ve sürecin bütün aşamaları açısından çok ciddi sakıncalar doğurmaktadır. Bu konuda sektör temsilcileri bir otokontrol mekanizması oluşturmalı; kamunun yetersiz denetim imkanlarına destek olarak, yaygın bir ihbar müessesesi oluşmasına çalışmalıdır.

07 Orman Müdürlükleri arasındaki ücretlendirme farkları asgari düzeye çekilmeli; bu farkların sektör içindeki rekabet şartlarına yönelik olumsuz etkileri azaltılmalıdır. Orman Müdürlükleri, ücretlendirme yaparken orman köylüsünün kayıt dışı toplayıcılığa yönelmesini önleyecek düzeyde ücret belirlemeli; ya kayıtlı toplayıcılığı teşvik etmeli, ya da kayıt dışı toplamayı cezalandırmalıdır.

08 Tür olarak ülkemizde kolaylıkla yetişen, ancak dünya pazarlarının tercih ettiği çeşitlerine sahip olmadığımız ürünlerle ilgili çeşit geliştirme çalışmaları yapılmalıdır.

09 Denizli bölgesinde kekik üretimiyle ortaya çıkan model örnek alınarak alternatif arayışı içinde olan bölgelerde tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimine yönelik projeler yürütülmelidir.

SGK İl Müdürü Selim Erol:

STK'larla işbirliği yaparak insanları bilinçlendirmeliyiz

“ Sosyal Güvenlik Kurumu Antalya İl Müdürü Selim Erol ile, bölgede özel bir önem taşıyan tarım sektörünü ve sektörde iş hayatında yaşanan bazı sorunları konuştuk. Selim Erol, kamuoyunu bilinçlendirme konusunda hummalı bir çaba içinde olduklarını ve STK'lar ile yakın işbirliği yapmak istediklerini söyledi ”

Sosyal Güvenlik Kurumu SGK, üç ayrı kumrun tek çatı altında toplanmasıyla sosyal güvenlik altyapısında önemli bir altyapı revizyonunun gerçekleştiği bir kurum oldu. SGK Antalya İl Müdürü Selim Erol ile, bölgede özel bir önem taşıyan tarım sektörünü ve sektörde iş hayatında yaşanan bazı sorunları konuştuk. Selim Erol, kamuoyunu bilinçlendirme konusunda hummalı bir çaba içinde olduklarını ve STK'lar ile yakın işbirliği yapmak istediklerini söyledi

Müdür Bey, tarım sektöründe düzenli mesaiye ihtiyaç duymayan işletmeler var. İşveren, Bu işletmelerde çalışan ve düzenli mesai yapmayacak olan işçinin çalışmadığı zamanlar için, prim yatırmak istemiyor. Tarım sektöründeki bu tür özel durumlar için, ayrı düzenlemeler var mı?

Şimdi tarım sektöründe mevsimlik çalışan işçilerle ilgili ayrı, özel bir durum yok. Önce onu söylemek lazım. Türkiye’de bir iş akdine bağlı olarak; devamlılık unsuru içeren tüm işlerde çalışan işçilerin sigortalı olması zorunludur. Bu konu ne işverenin inisiyatifindedir, ne de işçinin. Yani bazen duyuyoruz, işçi diyelim ki yeşil kartını vermemek

için diyor ki; “Beni sigortalı gösterme, ben çalışayım”. Eğer işveren bu talebe olumlu cevap verirse, bu yasadışı bir uygulama olacaktır. Tespiti halinde işveren de işçi de aynı derecede sorumlu tutulur ve ceza alır. Dolayısıyla sigortalı olma hakkından işçi de feragat edemez.

Ancak full-time çalışma dediğimiz normal günlük çalışma zamanını doldurmadan çalışılan, mevsimlik işçilerin çalıştığı ya da dönem dönem yoğun çalışıldıktan sonra belli dönemlerde gün içinde çok az çalışılan, yahut bir süre hiç çalışılmayan işletmeler için önerebileceğimiz yöntemler var. Aslında bunu uygulayan işletmeler olduğunu da biliyoruz. Başka türlü bir çözüm de bulunmuyor zaten. O yöntem de şudur; işletmeci, işçilerinin çalışma saatlerini titizlikle sayabileceği bir sistemi çalıştıracak. Böylece o işçinin ay içinde toplam kaç günlük mesai yaptığını yasal günlük mesai süresi üzerinden hesaplayacak ve sigorta primlerini ona göre yatıracak. Böylece işveren açısından sorun çözülmüş olacaktır. İşçi açısından da müdürlüğümüz, ay içindeki toplam mesai saatleri dışında kalan süre için isteğe bağlı sigortalılık uygulaması kapsamında borçlanarak emekliliğe esas sigortalılık halini

sağlama imkanı vermiştir. İşçinin bu primlerini ödemesiyle ilgili de birçok kolaylık sağlıyoruz. Dolayısıyla ölçüp biçmekten imtina etmeyen, hesabını kitabını düzenli tutan ve işin gereklerini yerine getiren işçi de işveren de bu tür sorunlarla karşılaşmayabileceklerdir. Ya da saat ücreti üzerinden sözleşme yapılacak; böylece ayda kaç saat çalışıldığı kolayca ölçülebilecek ve sigorta primleri de o süre üzerinden hesaplanacak olan gün sayısına göre, belirlenip ödenecek. Hukuki açıdan bunun yolu budur.

Tam zamanlı çalışmayan işçiler açısından yönetmelikte 4-B diye adlandırdığımız kapsamda, isteğe bağlı sigortalılıklarını devam ettirebiliyor. İlerde emekliliği ile ilgili sıkıntı yaşamak istemiyorsa, isteğe bağlı sigortalılıkla bir ayda 30 gün sigortalı olma imkanı var.

Antalya’da sizin sorumluluk alanınızda tarımla ilgili ayrı bir birim var mıdır? Yoksa kurumunuz açısından fark etmiyor mu? Yani tarım gibi bölgeye özgü sektörler için özel çalışmalar yapma ihtiyacı duyuyor musunuz? Böyle bir ihtiyaç var mı sizce?

Antalya SGK İl Müdürlüğü biliyorsunuz, kış nüfusu 1 milyon 800

bine; yaz nüfusu 3-4 milyona varan bir sahil şeridi uzunluğuyla belki Türkiye'nin en geniş hinterlandına sahip bir müdürlüğüdür. Kalkan'dan Gazipaşa'ya uzanan kıyıyı düşünün; iç kesimleri düşünün! Hem alan çok geniş hem nüfus yoğun. Özellikle tarımsal faaliyetlerde dünya ölçeğinde belli bir yeri var. Çok ciddi tarımsal faaliyette bulunulan yerler başta olmak üzere tevfiyat kesintilerinin muntazaman yapılabilmesi için, özellikle hal müdürlükleri ve bir de tabi ticaret borsalarıyla yakın işbirliği içinde olacağız. Bu konuda ciddi bir çalışmamız olacak. Tevfikati şu; bir kişi ürünü teslim ettiği noktada, satış değeri üzerinden % 1'lik bir kesinti yapılmasıdır. Bu kesinti, kurumumuzun hesabına yatırılır. Bu sayede müstahsilin sosyal güvenlikle ilgili hak ve ödevleri de yoluna girmiş olur. Bölgemizde bizim müdürlüğümüzün yapabileceği özel bir çalışma ancak bunlar olabilir.

Çalışanlarla ilgili çeşitli farklı durumlar söz konusu olduğunu konuşmuştuk. Temel haklardan biri olan sosyal güvenlik hakkı, tarım sektöründeki herkesin ulaşabildiği bir hak oluyor mu?

Mevzuat her özel durum için bir düzenleme getirmiştir. Kapsam dışında kalan hiç kimse olamaz. Ancak tabi bu noktada haklar ve ödevlerden söz etmek lazım. Vatandaşımız üzerine düşeni yerine getirmek zorundadır. Kaldı ki, temel sağlık hizmetleri söz konusu olduğunda; yani yaşamsal bir aciliyet durumu söz konusu olduğunda, sağlık kuruluşu sigortalılık durumuna bakmaksızın hizmet vermekle yükümlüdür. Yani insan hayatı her şeyden önce gelir. SGK'nın temel prensibi budur. Öte yandan, bütün milletimizin kurumudur SGK ve herkese eşit düzeyde hizmet verebilmenin şartlarını da gözetmek zorundadır. Kurumumuzu ilgilendiren bazı haklardan yararlanmak isteyen vatandaşımız; bazı ödevlerini de yerine getirmelidir. Sürekli bir iş akdine bağlı çalışanların hak ve ödevleri ayrıdır; süreksizlik arz

eden iş akitleri ile çalışanların farklıdır; kendi nam ve hesabına tarımsal üretim yapmakta olup da eski Bağ-Kur dediğimiz; bugün 4-C kapsamında diye anılan vatandaşlarımızın ayrıdır. Herkesin sosyal güvenlik kurumundan talep edileceği hizmetler vardır. Bunun karşılığında da hem o hizmetleri eksiksiz ve kusursuz olarak alabilmeleri için; hem de vatandaşlık görevlerini yerine getirmeleri gerektiği için yapmaları gerekenler vardır. Nedir? Sigorta primlerinin düzenli olarak yatmasını sağlamak. Çalışanlar, işverenin sigorta primlerini düzenli olarak yatırıp yatırmadığını son derece kolay bir şekilde kontrol edebilirler. Artık internet üzerinden de kolayca erişilen bir bilgidir bu. Bize telefonla veya şahsen başvurup bilgi alabilirler. Ama takip etmeleri lazım tabi. Öyle sıkıntılı durumlar oluyor ki, 15-16 sene önce ürününü satmış 1994'te, tefikati yatmamış; artık bugün yapılacak bir şey kalmadıktan sonra vatandaş gelip emeklilik peşine düşüyor. Ömür tekrar eden bir şey değil, tefikisi yok! Değil eksik primlerini ödemesi; kuruma bir çanta dolusu para vermek istese, bizlerin öyle bir yetkisi yok. Geçen zamanı tefi edemiyorsunuz. Onun için çalışanlarımızın gelecekteki durumlarını titizlikle takip etmeleri gerekiyor.

Peki, ne yapmak lazım? Vatandaşların çoğu mevzuatı; dolayısıyla hak ve ödevlerini yeterince bilmiyor.

Bizim de temel amacımız bu. İnsanları bilgilendirmek istiyoruz. STK'larla, diğer kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde bilgilendirmeye ve anlatmaya çalışıyoruz. Bir kere temel prensip şu olmalıdır; birey, vatandaş haklarıyla ilgili konuları kendisi takip edecek. Vatandaş ken-

disi ilgilenmiyorsa, devlet ne yap-sın! Yıllarca çalışmış vatandaşımız, kendi hesabına göre diyor ki 'artık emekli olmam lazım'. Ondan sonra geliyor diyor ki 'ben emekli olmak istiyorum'. Bakıyorsunuz primleri yatmamış; yahut tefikati yatırılmamış. Emekli olma imkanı yok! Duruma zamanında ilgi göstermemiş. Yazık oluyor tabi.

Öncelikle vatandaş bu konularla ilgili bilgilendirmemiz gerekiyor. Uyarmamız, bilinçlendirmemiz gerekiyor. Bütün sivil toplum kuruluşlarıyla kamu kurum ve kuruluşlarının da desteğini alarak insanlarımızı bilgilendirmeye yönelik sürekli bir faaliyet içinde olmamız gerekiyor. Bizim yapmaya çalıştığımız şey de budur. Borsanızın dergisinde yaptığımız bu çalışma da bu kapsamda faydalı olacaktır, inanıyorum. Ticaret borsasının binlerce üyesi var. Bunlar arasında her biri onlarca üreticiye ulaşabilen birçok ticaret erbabı var. Borsanın bu konuda vereceği destekle ulaşabileceğimiz insanlar var. İlişki içinde olduğumuz her kurumda borsadaki gibi belli bir kitleye ulaşabilirsek, kamu hizmeti vermek adına başarı sağlarız kanısındayım.

Selim Erol

15 Aralık 1970 tarihinde Elmalı'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Antalya'da tamamladı. 1988-1993 yılları arasında Gazi Üniversitesi İktisat Fakültesi Kalkınma Bölümü'nde lisans eğitimi-ni tamamladıktan sonra 1995 yılında eski adıyla SSK Genel Müdürlüğü'nde müfettiş yardımcısı olarak göreve başladı. 1998 yılında müfettiş; 2006 yılında Sosyal Güvenlik Başmüfettişi oldu. Sosyal Güvenlik Kurumları'nı birleştiren kanunların hazırlık komisyonlarında görev alan Erol, 13 Şubat 2008 tarihinde Sosyal Güvenlik Kurumu Antalya İl Müdürlüğüne atandı. Erol evli ve iki çocuk babası.

Av.
Tuba
İŞBORA

Antalya Barosu
avukatlarından

Borçlar Kanunu Tasarısı'ndaki en önemli yenilik: **Genel işlem koşulları ve hayatımıza etkileri**

Kitlelere yönelik hizmetler, sosyal ve ekonomik gelişmeler sonucunda ortaya çıkmıştır. Bunun sonucu olarak da, bireysel sözleşme modeli, yerini önceden hazırlanmış tipik sözleşmelere bırakmıştır. Bu tür sözleşmeler, önceden tek taraflı olarak hazırlanmış sözleşmelerdir ve ileride kurulacak olan belirsiz sayıda aynı şekil ve tipteki hukuki işlemleri düzenlerler.

Önceden hazırlanmış olan sözleşme koşullarına genel işlem koşulları, bu tür sözleşmelerde “tip sözleşme”, “kitle sözleşme”, “katılmalı sözleşme” veya “formüler sözleşme” denir.

Genel işlem koşulları çoğu zaman sadece hazırlatan kişinin çıkarlarını korur ve karşı tarafa pazarlık yapma yetkisi vermez. Bu durumda hizmet almak isteyen kişi ya “evet” ya da “hayır” demek zorunda olur; “evet, ama...” seçeneğinden yoksun kalır. Örneğin, bankadan kredi almak isteyen bir kişi ya önceden hazırlanmış olan ve tam olarak anlayıp olası sonuçlarını değerlendiremeyeceği kredi sözleşmesini imzalayarak kredi alabilecek ya da sözleşmeyi imzalamayarak kredi alamayacaktır. Günümüz koşullarında asla vazgeçemeyeceğimiz elektrik ve su hizmetlerinden yararlanmak için bile, önceden hazırlanmış olan abonelik sözleşmeleri kullanılmaktadır. Bu tür hizmetlerden hiç yararlanmamak söz konusu olmadığına ve “evet,

ama...” deme imkanı bulunmadığına göre, kişilerin kanunla korunması zorunludur.

Türk Borçlar Kanunu Tasarısı'nda (TBKT) genel işlem şartları 6 maddede düzenlenmiştir. Düzenlemede, taraflardan birinin tüketici veya tacir olup olmamasına bakmaksızın herkesin yararlanması sağlanmıştır.

TBKT m. 20'de tanımı ve uygulama alanına ilişkin açıklamalar yer alır. Buna göre, “Genel işlem koşulları, bir sözleşme yapılırken düzenleyenin, ileride çok sayıda benzer sözleşmede kullanmak amacıyla, önceden, tek başına hazırlayarak karşı tarafa sunduğu sözleşme hükümleridir. Bu koşulların, sözleşme metninde veya ekinde yer alması, kapsamı, yazı türü ve şekli, nitelendirmede önem taşımaz.” Düzenlemeyle, genel işlem koşullarının bir kısmını veya tamamını sözleşme metninde ya da ekinde değişik karakterle yazmak suretiyle, bunların emredici yasal düzenleme dışında bırakılması önlenmek istenmiştir. Ayrıca, bu kapsama girdiği sürece her türden sözleşme hükmü, genel işlem koşulu olarak kabul edilecektir.

TBKT m. 20/II'de, “Aynı amaçla düzenlenen sözleşmelerin metinlerinin özdeş olmaması, bu sözleşmelerin içerdiği hükümlerin, genel işlem koşulu sayılmasını engellemez” hükmüne yer verilmiştir. Bu hükmün amacı, genel işlem koşullarını kulla-

nan tarafın, hazırlanan/hazırlatılan sözleşmenin tip sözleşme olma özelliğini yitirip bunların bireysel sözleşmeye döndüğünü ileri sürmelerini engellemektir. Yani sözleşme metninde yapılan önemsiz farklılıklar, sözleşme hükümlerinin genel işlem koşulu sayılmasını engellemez. Aynı şekilde tip sözleşme yöntemiyle çok sayıda farklı tipte sözleşme hazırlayan tarafın, genel işlem koşullarına ilişkin hükümleri dolanması yolu da kapatılmıştır. Genel işlem koşullarına ilişkin hükümleri dolanma yasağı sağlanmış olması, oldukça isabetli olmuştur.

TBKT m. 20/III'e göre, “Genel işlem koşulları içeren sözleşmeye veya ayrı bir sözleşmeye konulan bu koşulların her birinin tartışarak kabul edildiğine ilişkin kayıtlar, tek başına, onları genel işlem koşulu olmaktan çıkarmaz.” Bu düzenleme, uygulamada sıkça rastlanılan durum göz önüne alınarak yapılmıştır. Gerçekten, birçok tip sözleşmede, sözleşmede yer alan tüm hükümlerin teker teker okunduğuna, üzerinde tartışıldığına ve bu şekilde kabul edildiğine ilişkin ifadeler yer verilmektedir. Hatta sözleşme sırasında ek düzenleme yapılarak, sözleşmenin okunduğu, sözleşmeyi kullanmanın yaptığı açıklamalar sonucunda hükümlerin anlamını en iyi şekilde anladığı ve kabul ettiği yönünde açıklamaları içeren tutanaklar düzenlenmektedir. Aynı şekilde çok

sayfalı hazırlanan tip sözleşmelerde katılanın sadece imza atması veya bu tür açıklamalarla birlikte imza atması hatta her maddeye bu tür açıklamalarla birlikte imza atması farklı bir uygulamaya yol açmayacaktır. Çünkü genel işlem koşulları emredici hükümler olup, bu tür kayıtlarla emredici hükümlerin uygulanmasının önlenmesi mümkün değildir. İspat olaylarının çok zor olmaması ve yasayı dolanma girişimlerini sonuçsuz bırakması bakımından çok yerinde bir hükümdür.

TBTK m. 20/IV'e göre, "Genel işlem koşullarıyla ilgili hükümler, sundukları hizmetleri kanun veya yetkili makamlar tarafından verilen izinle yürütmekte olan kişi veya kuruluşların hazırladıkları sözleşmelere de, niteliklerine bakılmaksızın uygulanır." Bu hükme göre, sundukları hizmetleri kanun veya yetkili makamlar tarafından verilen izinle yürütmekte olan kişi veya kuruluşların hazırladıkları sözleşmelerde yer alan tüm hükümler, TBKT m. 20/I'deki tanıma uymasalar bile, her durumda tip sözleşmeler olarak kabul edilir. Bu tür sözleşmeler mutlak surette genel işlem koşullarının emredici düzenlemesine bağlı tutulmuştur. Sözleşme ve koşullarını hazırlayan tarafın kamu tüzel kişisi olması, durumu değiştirmeyecek ve uygulamada farklılık doğurmayaacaktır. Uygulamaya baktığımızda da korunmaya en fazla muhtaç olan tarafın, hükümde belirtilen kurum ve kuruluşlarla hazırlanan/hazırlatılan sözleşmeyi kabul etmek zorunda olan taraf olduğunu görürüz.

TBKT m. 21'e göre, "Karşı tarafın menfaatine aykırı genel işlem koşullarının sözleşmenin kapsamına girmesi, sözleşmenin yapılması sırasında düzenleyenin karşı taraf, bu koşulların varlığı hakkında açıkça bilgi verip, bunların içeriğini öğrenme imkânı sağlamasına ve karşı tarafın da bu koşulları kabul etmesine bağlıdır. Aksi takdirde, genel işlem koşulları yazılmamış sayılır. Sözleşmenin niteliğine ve işin özelliğine yabancı olan genel işlem koşulları da yazılmamış sayılır."

Düzenleyen tarafça, sözleşme hakkında açıkça bilgi verilip içeriğini öğrenme olanağının sağlanması ve diğer tarafın da sözleşmedeki koşulları kabul etmesi, yazılmamış sayılma yaptırımının uygulanmasını engellemeyecektir. Bu maddede, Alman Medeni Kanunu'nda yer alan "şaşırtıcı kuralların sözleşme-

nin içeriğinden sayılmaması ilkesi" benimsenmiştir. Örneğin, kredi sözleşmesi nedeniyle kredi kurumunun dilediği anda hiçbir gerekçe göstermeksizin sözleşmeye son vereceğine ilişkin hükümler olağandışı olduklarından dolayı yazılmamış sayılacaklar yani sözleşme kapsamına dahil edilmemiş kabul edileceklerdir.

TBKT m.22'ye göre, "Sözleşmenin yazılmamış sayılan genel işlem koşulları dışındaki hükümleri geçerliliğini korur. Bu durumda düzenleyen, yazılmamış sayılan koşullar olmasaydı diğer hükümlerle sözleşmeyi yapmayacak olduğunu ileri süremez." Aynı konuyu düzenleyen Alman Medeni Kanunu'nda da sözleşmenin geçerliliği ilkesi benimsenerek, oluşabilecek sözleşme boşluklarının kanun hükümleriyle doldurulacağı ifade edilmiştir. Bu hükmün Türk Ticaret Kanunu'nda da uygulandığını görmekteyiz. Örneğin, TTK m. 1266'ya göre, sigorta poliçesinde okunamayan genel işlem koşullarının yerine kanun hükümlerinin uygulanacağı belirtilmekte; yine aynı kanunun 1466. maddesinde, benzer bir düzenleme yer almaktadır. Buna göre, kanun ya da yetkili makamlarca belirlenen en yüksek bedeli aşan sözleşmenin bu bedel üzerinden yapılmış sayılacağı ve bu bedelden fazla olarak yerine getirilmiş edimlerin iadesinin gerekeceği, bu durumlarda BK m. 20/II'nin uygulanacağı öngörülmüştür.

TBKT m. 23'e göre, "Genel işlem koşullarında yer alan bir hüküm, açık ve anlaşılır değilse veya birden çok anlama geliyorsa, düzenleyenin aleyhine ve karşı tarafın lehine yorumlanır." Bu ifade, genel işlem

koşullarının yorumlanmasında, Türk Medeni Kanunu m. 2'de yer alan dürüstlük kuralının uygulanması bakımından önemli bir hüküm oluşturur. Sözleşmeyi hazırlayan tarafın, dürüstlük kurallarına uyarak ve gerekli özeni göstererek sözleşmeyi hazırlaması gerekir. Bundan dolayı sözleşmede açık olmayan ya da duraksamalara sebebiyet veren noktalar, düzenleyenin aleyhine yorumlanacaktır. Sözleşme hükümlerini düzenleyen tarafın uzman olmaması, sözleşmenin aleyhine yorumlanmasını engellemez. Kısaca, genel işlem koşulları daima diğer taraf lehine yorumlanır. Roma Hukuku'ndan gelen "sözleşme şüphe halinde düzenleyenin aleyhine yorumlanır" (in dubio contra stipulatorem) ilkesi benimsenmiş ve yerinde bir hüküm olmuştur. Yani, bir hükmü düşündüğü gibi yazmamış olan kişi, "bu hüküm şöyle anlaşılmalıdır" şeklinde yorum yapamayacaktır.

TBKT m. 24'e göre, "Genel işlem koşullarının bulunduğu bir sözleşmede veya ayrı bir sözleşmede yer alan ve düzenleyene tek yanlı olarak karşı taraf aleyhine genel işlem koşulları içeren sözleşmenin bir hükmü değiştirme ya da yeni düzenleme getirme yetkisi içeren kayıtlar yazılmamış sayılır." Bu tür

kayıtlar TBKT m. 27/II'ye göre kesin hükümsüzlük yaptırımına tabidir. Bu maddeyle, sözleşmeyi düzenleyen taraf, tek yanlı olarak sözleşmenin hükümlerini değiştirme ya da düzenleme yetkisini kendisinde saklı tutmuş olsa bile, düzenleyenin bu yetkisine dayanarak sözleşmeyi dilediği gibi değiştirme ya da düzenleme yolu kapatılmış ve bu tür kayıtların yazılmamış sayılacağı öngörülmüştür. Örneğin, kredi sözleşmelerinin hemen hemen hepsinde yer alan kredi kuruluşuna tek taraflı olarak faiz oranını değiştirme yetkisi tanıyan kayıtlar artık geçersiz sayılacaktır. Uygulamada çok rastlanan bu tür genel işlem koşullarının geçersiz olmasını sağlayan bu hüküm, son derece önemlidir.

TBKT m. 25'e göre, "Genel işlem koşullarına, dürüstlük kurallarına aykırı olarak, karşı tarafın aleyhine veya onun durumunu ağırlaştırıcı nitelikte hükümler konamaz." Bu maddeyle, dürüstlük kuralına aykırı davranışların, genel işlem koşullarında da önlenmesi amaçlanmıştır. Bunun sonucu olarak, genel işlem koşullarında yer alacak dürüstlük kuralına aykırı olan bu tür hükümler geçersiz sayılacaktır. Yani, TBKT m. 27/II'ye göre kesin hükümsüzlük yaptırımına tabi olacaktır.

BEREKET KALİTESİ ALTINDA MAHSÜLÜNÜZÜ GÜVENCEYE ALIN

“BEREKET’e güvenebilirsiniz”

KATKILI ÖRTÜ ÇEŞİTLERİMİZ

BEREKET-UV	: 9-12 AY KULLANIM ÖMÜRLÜ
SÜPER-24	: 24 AY KULLANIM ÖMÜRLÜ
EKSTRA	: 30 AY KULLANIM ÖMÜRLÜ
ULTRA	: 36 AY KULLANIM ÖMÜRLÜ
IR İLAVELİ	: ISI MUHAFAZALI, TERMİK ÖZELLİKLİ
AF İLAVELİ	: BUĞULANMAYI ÖNLEYİCİ KATKILI

**SOLARİZASYON, ISI PERDESİ ve TOPRAK ÜSTÜ KULLANILAN
MUHTELİF AMAÇLI ŞEFFAF ve RENKLİ FİLMLER**

Yeni Toptancı Hal No: 322 - 354 **ANTALYA**
Tel : 0.242.338 08 41 - Faks : 0.242.338 08 44

ATB Meclis Başkanı
Hüseyin Cahit Kayan:

Borsa üretimle iç içe olmalı

“ 2009-2012 yılları arasında Antalya Ticaret Borsası Meclis Başkanlığı görevini yürütecek olan Hüseyin Cahit Kayan ile Borsayı konuştuk. Antalya tarımına yön veren bir kurumda meclis başkanı olmanın müthiş bir haz verdiğini belirten Kayan, Antalya Ticaret Borsası’nın gerçek ‘borsa ruhuna’ ulaşması için yeni bir binaya taşınması gerektiğini söyledi ”

Röportaj: Ziraat Ajansı Haber Merkezi

Hüseyin bey kendinizden bahseder misiniz biraz?

1958, Antalya doğumluyum. Evli ve iki çocuk babasıyım. Uzun yıllar Ali Çetinkaya caddesindeki iş yerimde un ve gıda maddeleri ticareti yaptım. Şu anda serbest ticaretle uğraşıyorum. Bundan önceki dönemlerde de borsamızda çeşitli görevler yaptım. Elimden geldiği kadar borsaya katkı koymaya çalışıyorum. Bu dönemde de meclis üyesi arkadaşlarımla tevecühü ile meclis başkanlığı görevine getirildim. Yeni dönemin öncelikle borsamıza ve şehrimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum. Bu yeni dönemde ki borsa meclis üyesi arkadaşlarım hem kendi iş alanlarında hem de sosyal yaşantılarında başarılı olmuş kişi ve şirketlerin temsilcileridir. Bundan dolayı yeni meclisimizin önüne gelecek her konuda başarılı çalışmalar yapacağından hiç şüphelen-

niz olmasın. Antalya Ticaret Borsası olarak önümüzdeki 4 yılın eylem planını çıkardık. Meclis üyesi arkadaşları kendi uzmanlık alanlarında görevlendiriyoruz. Borsamız tarım sektörüne her zaman destek olmuştur. Borsamız bu güne kadar tarımın gelişmesi için tüm imkanlarını seferber etmiştir. Bundan sonra da aynı özveriyle çalışmalarına devam edecektir. Türkiye’nin yaşadığı bir ekonomik kriz var. Ülkenin bu ekonomik krizden tarım sektörünü daha etkin bir şekilde kullanarak çıkacağını düşünüyorum. Bunun için herkesin el birliği yapması gerekiyor. Tarım, katma değeri çok yüksek bir sektör. Bu sektörde çok sayıda insan çalışıyor. Onun için tarıma ayrı bir önem verilmesi gerekiyor.

ATB, Antalya tarımının nabzını elinde tutan bir kurum. Bu kurumda meclis başkanı olmak

nasıl bir duygu?

Daha önce ben meslek komite üyeliği, meclis üyeliği, yönetim kurulu üyeliği, yönetim kurulu muhasip üyeliği görevlerini yerine getirdim. Şimdi de arkadaşlarımla tercihi ile Meclis Başkanlığı görevini yerine getiriyorum. Her görev onur vericidir tabi ama meclis başkanlığı, ayrı bir haz ve onur veriyor. Bu konuda bana güvendikleri için arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Daha önce kaç yıl borsada görev yaptınız?

Bundan önce 12 sene borsada görev yaptım. Bu yıl 16’ncı yıl olacak.

Sizin göreve ilk başladığınız 12 yıl öncesiyile şimdiki dönemi karşılaştırdığınızda, borsada ne gibi farklar görüyorsunuz?

İlk yönetim kuruluna seçildiğim

dönemde, öncelikle yönetim katını revize ettik. Bu kat hala randımanlı bir şekilde hizmet vermeye devam ediyor. Ayrıca Borsa Ticaret Meslek Anadolu Lisesi ile Borsa Semt hastanesi benim de içinde bulunduğum dönemlerde gerçekleştirildi. Borsamız benim ilk girdiğim yıllardan bu yana çok yol kat etti. Artık Antalya'mızın bütün sorunlarıyla daha ilgili ve belirleyici olduğu gözleniyor. Özellikle tarım sektörünün her alanında çözümleyici ve düzenleyici durumundadır.

Antalya tarımının geleceğini nasıl görüyorsunuz? Ekonomik kriz tarımı nasıl etkiliyor?

Antalya tarımı iyi bir yolda. İnsanların harcamaları daha çok gıda üzerine. Gıda sektöründeki düşüş diğer sektörlerle göre daha az. Gıda sektöründeki düşüş otomotiv veya inşaat sektöründeki kadar olmadı. Sonuçta Antalya tarımı iyi yolda. Tabi iyi yolda demek sorun olmadığı anlamına gelmiyor. Mesela haldeki komisyoncu arkadaşlarımızın, üreticilerimizin sorunları devam ediyor. Sorun çok. Bu konuları bize bildiriyorlar, biz de meclis gündemine alarak ne yapabileceğimizi tartışıyoruz. Ülkemiz ve şehrimiz ekonomisinin önemli bir faktörü olan tarıma devlet tarafından yapılan desteğin daha da artırılması gerektiği kanaatindeyim. Günümüz tarımı çok modern tesislerde ve büyük ölçekli işletmeler olarak yürütülmeli. Bu tür işletmeler de özel yasalarla özendirilerek, desteklenmelidir.

ATB'nin önümüzdeki 4 yıllık süreçteki hedefleri hakkında neler söylersiniz?

Geçmiş dönemlerde yapılan uygulamaları devam ettirmek ve çıtayı daha da yükseltmek için Meclis üyesi arkadaşlarımız sürekli yeni projeler üretiyor. Gerçekten çalışkan bir borsa yönetimimiz var. Biz de üyelerimizin bu çalışmalarına her türlü desteği vermeye devam edeceğiz. Önümüzdeki 4 yılda çok daha güzel işlere imza atacağımıza inanıyorum.

Borsanın yeni bir yere taşınması gündemde. Meclis başkanı olarak bu konuda ne düşünüyorsunuz? Böyle bir değişim gerekli mi?

Biz geçmiş dönemlerde de borsamızın bu binada işlevini tamamladığı görüşündeydik ve hala o düşüncedeyim. Ben borsa ruhuna uygun yeni bir bina yapılmasını istiyorum. Ve bu binanın içinde seans salonu yapılması gerekiyor. Vatandaş borsanın ne iş yaptığını bile tam olarak bilmiyor. Halkın Antalya Ticaret Borsası'nda alıcı ve satıcının bir araya geldiğini bilmesi bunun bilincine varması gerekiyor. Borsanın özü budur. Borsanın bir an önce bu uygulamaya geçmesi gerekiyor. Bu sistemi hayata geçirebilmemiz için de yeni bir binaya ihtiyacımız var. Antalya Ticaret Borsası şehir merkezindeki bu güzel binasında maalesef görevlerini yeterince yerine getiremiyor. Hepsinden öte Antalya Ticaret Borsası'nın tarımla ilgili bir kurum hüviyetine kavuşması için üretim yapılan, üreticilerin olduğu ve az öncede bahsettiğim gibi belirli dönemlerde seansların gerçekleştirildiği seans salonuna ihtiyacı var. Bu seans salonunun özellikle hasat döneminde aktif olarak çalışması gerekiyor. Konya, Polatlı, Edirne gibi ticaret borsalarının seans salonları var. Antalya Ticaret Borsası'nın içinde seans salonunun da olduğu yeni bir binaya taşınması için Defterdarlık ile görüşmeler yapıldı.

Antalya Defterdarı Sayın Hidayet Mat, yer bulma hususunda bize gerekli yardımda bulunacağını söyledi. Özellikle üretimin yoğun olduğu ve bize de uygun olan Aksu tarafında arsa verilirse, biz de Antalya Ticaret Borsası'nı o bölgeye taşıyabiliriz. Bunun yanında çiçek mezadı projemiz var. Yer sorunu nedeniyle bu proje de halen bekletiliyor. Canlı hayvan borsası ve ayrıca çiçek mezadı konusunda yurt içinde ve yurt dışına geziler yapıldı, benzer yapılar incelendi ama bir türlü istenen çalışma hayata geçirilemedi. Yapım aşamasında, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği de bu projeye maddi anlamda ve teknoloji konusunda destek vermeye hazır olduğunu bildirdi. Yani bize bu konuda destek var ama bürokrasiyi bir türlü aşamıyoruz. Sözün özü; biz hizmet yapmaya hazırız, proje ve çalışmalarımız ile Borsayı daha da güçlü kılacağız. Tüm üyelerimizin her türlü öneri ve düşüncelerini bizlere iletmelerini bekliyorum. Teşekkür ederim.

*ATB Meclis Başkanı
Hüseyin Cahit Kayan*

Özgür
Tüfekçi *

“ÇANLAR KİMİN İÇİN ÇALIYOR”

Piyasaların dolar çıkmazı ve yeni küresel para birimi arayışı

SARAM, 2008 yılının Kasım ayında, uluslararası politika ile ilgilenen ve uluslararası ilişkiler disiplinine hem akademisyen hem de uygulayıcı olarak katkıda bulunmak isteyen bir grup doktora öğrencisi tarafından kurulmuştur. SARAM'ın kuruluşunun temelinde uluslararası ilişkiler uzmanları ile uluslararası politika yapımcılarının arasında bir köprü vazifesi görme amacı yatmaktadır. Bu bağlamda, temel fikir farklı zemine ve bakış açısına sahip insanları SARAM bünyesinde biraraya getirerek uluslara-

rası ilişkilerin küreselleşen dünyada nasıl yürütüldüğüne dair yeni ve aydınlatıcı kavrayışlar ortaya çıkarabilmektir. SARAM, gönüllülük esasının verdiği bilinç ve azimle kısa zamanda önemli bir gelişim seyri göstermiş; Türk ve Yabancı uyruklu birçok akademisyeni aynı çatı altında birleştirmeyi başarmıştır. Sorumluluklarını ve amaçlarını yerine getirmek için çalışmalarına yoğun bir şekilde devam etmektedir.

1929 Ekonomik Buhranı'ndan beri dünya piyasalarının yaşadığı en büyük krizlerden birisi olan 2008 ekonomik krizi Amerika Birleşik Devletleri'nin ve aynı zamanda doların piyasalardaki hegemonyasının sorgulanmasına sebep oldu. Tabiri caizse kocamış kurdun başına gelenlerin ABD'nin de başına gelip gelmeyeceği piyasalarda konuşulmaya başlandı. Bazıları bu tartışmaları bir sonraki safhaya taşıyıp Liberalizm'in doğru bir seçim olmadığı ile ilgili makaleler yazıp; söylevler de bulundular. Ben, bu makalede bu kadar teorik bir incelemeden daha ziyade doların piyasalar üzerindeki egemenliğini yıkmaya yönelik olarak uluslararası arenada yer alan çeşitli oyuncuların girişimlerinden bahsedeceğim.

Çin Halk Cumhuriyeti ve “Renminbi”

Şu ana kadar, bahsettiğimiz girişimler ile ilgili olarak beş farklı ülkeden; beş farklı öneri yapılmıştır. Bunlardan ilki Çin Halk

Dimitry Medvedev & Vladimir Putin

Cumhuriyeti Merkez Bankası Başkanı Zhou Xiaochuan'dan geldi. Xiaochuan, hem İngilizce hem de Çince yazdığı makalesinde, varolan uluslararası para sistemindeki riskler dolayısıyla herhangi bir ülkeye bağımlı olmayan rezerv para biriminin oluşturulması gerektiğini belirtmiş ve bunun gerçekleştirilmesi içinde Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından 1969 yılında global ekonomik işlemleri desteklemek için yetersiz likitide olduğu endişeleri yüzünden Bretton Woods sabit kur rejiminde oluşturulmuş olan SDR'yi (Special Drawing Rights, türkçesi Özel Çekme Hakları) önermiştir¹.

Diğer taraftan, yine Çin Halk Cumhuriyeti öncülüğünde, SDR kullanılması önerisinden daha önemli bir girişim Uzak Asya'dan başını kaldırmış, doların koltuğunu sallamaktadır. Bu büyük rakibin adı "Renminbi". Çin hükümeti, partner ülkeler ile yaptığı ticarette bu para birimini kullanmaktadır ki bu ülkeler arasında Arjantin, Beyaz Rusya, Endonezya, Malezya ve Güney Kore bulunmaktadır (2). Bu gelişim seyrinde devam edecek olması durumunda Asya'nın rezerv para biriminin "renminbi" olacağı birçok uzman tarafından tahmin edilmektedir. Bu önerinin bize ifade ettiği gibi, Çin varolan insan potansiyelini çok etkili ve verimli bir şekilde kullanmakta; önemli ve yerinde politikalar üreterek bu potansiyeli dünyanın en büyük süper gücü olma hedefine yönelik kullanmaktadır.

Çin'in bu önerisine yönelik beklenen tepki hızlı ve garip bir şekilde geldi. ABD Maliye Bakanı Timothy Geithner'ın Çin'in bu önerisinin üzerinde düşünölmeye değer oldu-

Amhedinejad

ğu yönünde yaptığı ilk beyanatlarda (3) piyasaları şok etse de ertesi gün bu açıklamalarını düzelten Bakan, dolara alternatif arama girişimlerinin abesle iştigal olduğunu belirtti (4).

Venezuela ve "Sucre"

Başka bir öneri ise Venezuela'nın efsane Başkanı Hugo Chavez'den geldi. Chavez, Güney Amerika'da Avrupa Birliği benzeri bir para bölgesinin oluşturulmasını ve para birimi olarak da "sucre"nin benimsenmesini önermiş ve bu öneri, Latin Amerika için Bolivarcı Alternatif (ALBA) örgütü üyeleri tarafından kabul edilmiştir. Örgütün oldukça geniş ve etkin olduğu söylenebilir; üyeleri arasında Venezuela, Küba, Bolivya, Dominik Cumhuriyeti, Honduras, ve Nikaragua yer almaktadır (5).

Venezuela menşei bu girişimin temel dinamiği dolar ve aynı zamanda Amerika Birleşik Devletleri'nin egemenliğinin sonlandırılmasıdır ki bu açıkça Chavez tarafından dillendirilmektedir. Bu konuda Chavez, ABD ve G-20 ülkelerini sert bir şekilde eleştirmekte ve bu ülkelerin geliştirmekte olan ülkelere baskı uygulamaktan vazgeçmelerine ve aynı zamanda artık piyasalara hakim olan doların bu egemenliğinin sonlandırılması gerektiğine yönelik çağrılarda bulunmaktadır. Daha öncede belirttiğim gibi bu çağrılar ALBA üyesi devletlerde yankı bulmuş ve "sucre"nin kullanılması geniş ölçüde benimsenmiştir. Görünen o ki, Latin Amerika son yıllarda kıtaya iyice yerleşmekte olan ABD karşıtlığını daha da pekiştirmekte ve yüzyıllarca sömürge olarak yaşanan zaman-

Hugo Chavez

ların artık geride kaldığını üstüne basarak ifade etmeye çalışmakta.

İran ve Ortak Para Birimi

Tüm bu yaşananlar sırasında, ABD'nin, Kuzey Kore ile birlikte en büyük korkulu rüyası olan İran'ın oyunun dışında kalması tabiki beklenemezdi. İran'da yeni para birimi oluşturulması için yapılan öneriler furçasına katılmış ve bu konu üzerine öncelikle bölgesel bir girişim başlatılması için teklifte bulunmuştur. İran'ın kendine has üslubu ile tanınan lideri Ahmadinejad tarafından dillendirilen tasarıya göre öncelikle Ekonomik İşbirliği Teşkilatı üyesi ülkeler (Türkiye, İran, Afganistan, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Pakistan, Tacikistan, Türkmenistan ve Özbekistan) 2015 yılına kadar kendi aralarında serbest ticaret bölgesi oluşturmalı ve ortak bir para birimi belirlemelidirler. Akabinde bu, komşu ülkelere ve diğer ülkelere de yaygınlaştırılmalıdır (6).

Ekonomik İşbirliği Teşkilatı demografik ve ekonomik potansiyeli yüksek olan bir örgüttür. Üye ülkelerin toplam nüfusu yaklaşık 420 milyon ve ekonomik büyüklükleri yaklaşık 2 trilyon dolardır. Fakat bunlar kağıt üzerinde varolan gerçeklerdir. Bu tasarının, pratiğe aktarıldığında ne kadar başarılı olabileceği veya olamayacağı 2010 yılında EİT'nin toplantısında Ahmadinejad tarafından dile getirildikten sonra ortaya çıkacaktır.

Kazakistan ve "Acmetal"

Yeni para birimi üzerine bir başka teklif, bu konu ile 2003 yılından beri ilgilenmekte ve öneriler yapmakta olan Kazakistan Devlet Başkanı

Nursultan Nazarbayev'den geldi. Kazakistan'ın büyük lideri yeni bir dünya para birimi oluşturulmasını ve bunun "acmetal" olarak adlandırılmasını teklif etti (7). "Acmetal" kelimesi 'acme' (zirve) ve 'capital' (sermaye) kelimelerinin bileşiminden türetilmiştir.

Nazarbayev'in diğer bir önerisi ise; "yevraz" veya "altın"ın Avrasya Ekonomik Toğluluğu Örgütü üyeleri (Beyaz Rusya, Kazakistan, Kırgızistan, Rusya ve Tacikistan) tarafından ortak para birimi olarak kullanılması olmuştur. Fakat bu öne-

riler uluslararası arenadaki oyuncular tarafından çok fazla takdir edilmedi. Bunun sebebini şöyle ifade edebiliriz; Nazarbayev uluslararası arenada Avrasyacılık düşüncesinin önemli destekleyicilerinden biri olarak bilinmektedir. Avrasyacılığında çok özet bir tanımla Amerika'nın anti-tezi olarak ifade edilmesi durumunda; Nazarbayev'in her türlü teklifinin tamamen Amerikan egemenliğini hedef aldığı düşünülmekte ve rağbet görmemektedir. Bu bakış açısına rağmen şaşırtıcı olan şudur ki Nazarbayev'in teklifi 1999'da

Nobel Ödülü'ne layık görülmüş Prof. Robert Mundell (Columbia Üniversitesi Öğretim Üyesi) tarafından desteklenmiştir (8).

Rusya ve Konvertebl "Ruble"

Bu öneriler arasında sonuncu fakat Türkiye için çok farklı bir anlamı olan ise Rusya'da seslendirilen, bir anlamda Çin'in teklifi ile uyuşan küresel para birimi olarak SDR'nin kullanılmasıdır. Buna ilaveten, son 50 yıldır temel rezerv para birimi olarak kullanılan "dolar", "pound", "euro" 'nun (mark, frank) yanısıra "ruble" ve "renminbi"nin de bunların arasına katılması ve konvertebl olmasıdır (9). Bu amaca yönelik olarak, Rus Devlet Başkanı Dimitri Medvedev'in önde gelen danışmanlarından Arkady Dvorkovich'in verdiği beyanatlardan anlaşıldığına göre yeni bir küresel para biriminin oluşturulmasında Çin ve Rusya ortak hareket etme eğilimindedirler.

Şimdi gelelim Rusya'nın komşu ülkeler ile ticarette rubleyi kullanma girişimine. Açıkcası bu gelişme, Türkiye'de Rusya ile ticaret yapan kesimleri oldukça heyecanlandırdı. Çünkü Rusya, aşağıda verilen rakamlardan da anlaşılacağı üzere Türkiye için önemli bir ortaktır. Geçtiğimiz yılın (2008) rakamlarını incelediğimizde görmekteyiz ki; Türkiye'nin ithalatında (\$ 31.364.519.000) Rusya birinci sırada yer alırken; ihracatında (\$ 6.477.485.000) yedinci sırada yer almaktadır. Tam bu noktada söylemek gerekir ki; rublenin kullanılmasını isteyenlerde, var olan bu dış ticaret açığının Türkiye'nin lehine dönmesini sağlayacağından, desteklerini esirgememektedirler.

Ruble bölgesi oluşturma girişimlerini iki açıdan ele almakta fayda var. İlk olarak kısa vadeli düşünüldüğünde, piyasa oyuncularının, Rusya'dan alacaklarının temin edilmesinde rublenin kullanılması büyük bir avantaj sağlayacaktır. Özellikle bu konu ile ilgili olarak, Antalya Ticaret Borsası (ATB) Başkanı Sayın Ali Çandır da bir açıklama yapmış ve açıklamalarında "...Başta Rusya olmak üzere Bağımsız Devletler Topluluğu ve

Nursultan Nazarbayev

Çin'in kullandığı Renminbi

Hu Jintao

Türk Cumhuriyetleri ile ticarette Ruble'yi kullanır hale gelmemiz, ihracatçılarımız ve müteahhitlerimiz açısından mevcut alacaklarını tahsil etmede ciddi kolaylıklar sağlayacaktır. Aksi halde önümüzdeki aylarda Rusya'da beklenen devalüasyon dolayısıyla ilgili tüm kesimlerimiz ciddi zararlarla karşılaşacaktır..." (10) demiştir.

Bu ve buna benzer beklentiler birçok kesim tarafından dile getirile dursun biz ruble bölgesinin oluşturulmasının uzun vadeli sonuçlarına bakalım. Öncelikle, ekonomik perspektiften bakıldığında ruble kullanımı, Türkiye'nin ihracat rakamlarını oldukça yukarılara çekecektir. Bu konuda İstanbul Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği (İHKİB) Başkanı Hikmet Tanrıverdi de oldukça iyimser. Şu anki ihracat rakamının yaklaşık olarak 6.5 milyar dolardan 10 milyar dolara çıkabileceğini belirtmekte (11).

Uluslararası İlişkiler açısından bakıldığında ise Rusya ile ruble bölgesi oluşturulması, üzerinde çok konuşulan adeta bir psikolojik baskı unsuru oluşturan stratejik partnerlik makamına ulaşılmasına yol açabilir. Malum 1950'lerden sonra Türkiye'nin kimlerle stratejik partner olduğu kimlerle olmadığı sürekli sorgulanır olmuştur. Bu tarz açılımlar, Türkiye'nin dış politikasında daha fazla bağımsız olmasını sağlayacaktır. Tabiki dengeyi sağla-

yabilmek uluslararası arenada varolabilmenin temel unsurudur. Yoksa, Amerika Birleşik Devletleri ile İsrail arasında mevcut olan ilişki şekline dönebilecek bir Rusya-Türkiye ilişkisi planlanan ve istenilen bir son olmayacaktır.

Rusya ile ticarette rublenin kullanılması Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından da desteklenmiş ve Bakanlar Kurulu'nun Türk Lirasını Koruma Kararnamesi'nde değişiklik yaparak rublenin de konvertibl para birimleri arasına katılmasını sağlamasıyla büyük bir engel aşılmıştır. Bu süreç içerisinde Garanti Bankası'da öncülük yaparak rubleyi kullanan Türk ihracatçısına büyük destek vermiştir.

Sonuç olarak, Türkiye açısından bu gelişmeler krizden kurtulmak, sağlıklı bir ekonomik gelişme sağlamak ve var olan stratejik önemini, doğru politikalar ve uygulamalar ile daha da pekiştirebilmek için büyük bir fırsat oluşturabilir. Diğer taraftan, yeni öneriler ile gelen ülkeler için, varolan hassas durum, ekonomik kriz ile başa çıkabilmenin yanı sıra uluslararası arenada güç elde edebilmenin de bir anahtarı olarak görülmektedir. Amerika Birleşik Devletleri tarafında ise durum çok daha vahimdir. İkinci Dünya Savaşı sonrası adım adım dünyanın süper gücü olma hedefine ilerleyen ve bunu 1970'lerden sonra başaran ABD için, krizin yarattığı sarsıntının, koca kurdu ne kadar hırpalıyacağı yada Barack Obama ile yakalanan ivmenin tüm bu girişimleri bastırıp bastırmayacağı tam bir muamma, bu noktada zaman bizlerin aydınlatıcısı olacaktır.

- 1 The Dollar as a Reserv Currency, The Economist, 26 Mart 2009.
- 2 Lowrey, A., "The List: Ditching the Dollar", Foreign Policy, Nisan 2009.
- 3 Global Currency Flies with Push from Russia and Slip from Timothy Geithner, Guardian, 26 Mart 2009.
- 4 China Calls for New Global Currency to Replace Dollar, Los Angeles Times, 25 Mart 2009.
- 5 Lowrey, A., "The List: Ditching the Dollar", Foreign Policy, Nisan 2009.
- 6 "İran'daki EİT zirvesinde hangi kararlar alındı", www.tumgazeteler.com, 12 Mart 2009.
- 7 "Euro dolar tarih mi olacak?", www.gazeteport.com.tr, 19 Mart 2009.
- 8 At G-20 Kremlin to Pitch New Currency, The Moscow Times, 17 Mart 2009.
- 9 Lowrey, A., "The List: Ditching the Dollar", Foreign Policy, Nisan 2009.
- 10 "Rusya ile ticarette ruble kullanılmalı", www.ajansbir.com, 14 Ocak 2009.
- 11 "Rus Rublesi'ni kabul eden ilk bankaya Laleli, Osmanbey akacak", Radikal Gazetesi, 5 Mart 2009.

* **Özgür Tüfekçi** - Birmingham Üniversitesi, İnsan Coğrafyası Anabilim Dalı, Doktora Öğrencisi - Stratejik Araştırmalar ve Analiz Merkezi (SARAM) yazarı

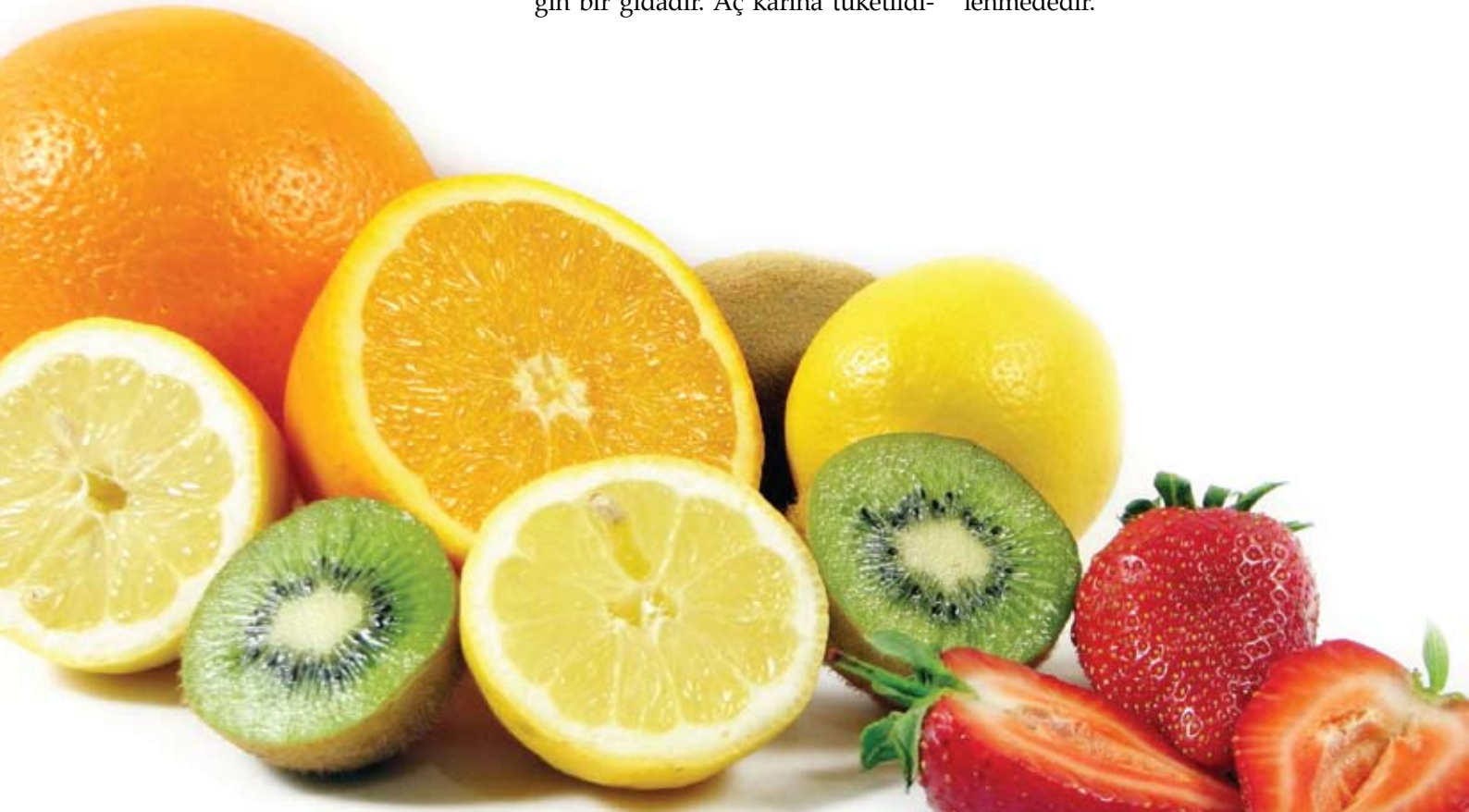
Meyvelerin faydaları

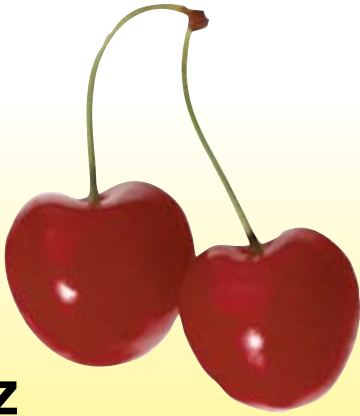
Meyve üretiminde dünya ölçğinde önemli miktarlara ulaşan Türkiye, bazı meyve türlerinde en büyük üreticiler arasında yer alıyor. Buna rağmen vatandaşlarımız, meyve tüketimi konusunda olması gereken düzeyi yakalamış değil. Çoğu meyve tüketicisi de hangi meyvenin insan sağlığı açısından neye yaradığını pek bilmiyor. Oysa meyveler, insan sağlığı açısından son derece önemli içeriğe sahip kıymetli ürünlerdir.

Bütün meyve türleri için sayılabilecek faydaların başında şu gelir; hiç bir meyve türünde kolesterol bulunmaz. Tümü doğal şeker içerir. Meyve tüketmek sinir hücrelerinin sağlığı için önemlidir ve hafızayı güçlendirir. Meyveler, lifli gıdalar tüketmesi gereken herkes için birebirdir. Mineraller ve vitaminler açısından çok zengin içeriğe sahiptir. İncir, üzüm ve muz dışındaki meyvelerin kalorisiz düşüktür. Meyve, antioksidan içeriği açısından da zengin bir gıdadır. Aç karına tüketildi-

ğinde sindirim sistemini rahatlatır. Meyve türlerinin sağlığımız açısından taşıdıkları önem, her meyvenin özgün içeriğinde saklı.

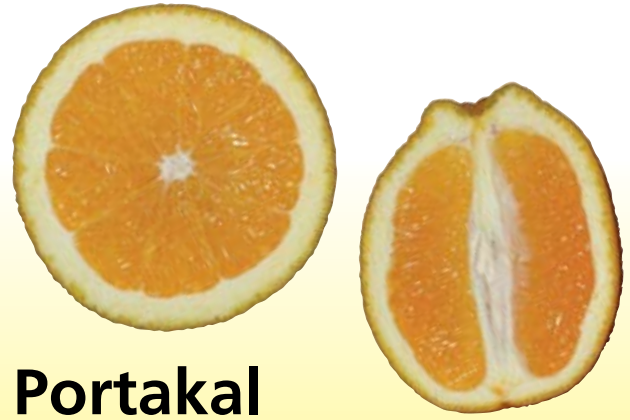
Tabi, meyvelerin sağladığı faydalardan söz ederken; bunların sayısız başka etkenle birlikte değerlendirilmesi gerektiğini de vurgulamak gerekir. Yoksa hiç bir gıda maddesi, tek başına herhangi bir sağlık sorununu çözemez. Yani işin esası, meyvelerin de içerildiği sağlıklı beslenme rejimlerinde ve dengeli beslenmedir.

Kiraz

Kiraz etkili bir ağrı kesicidir. 20 kiraz tanesinin içerdiği antosiyanin maddesi miktarı 12 ila 25 miligramdır. Bu miktardaki antosiyaninin ağrı kesici etkisi, aspirinin etkisinin 10 katıdır. Kirazda bulunan flavonoidler, antioksidan etkileriyle toksinlerin temizlenmesine yardımcı eder. Böbrek taşlarının oluşmasını önler ve safra kesesi taşı ile böbrek taşlarının düşürülmesinde yardımcı etki yapar. Vücutta biriken nikotin maddesinin atılmasına yardımcı eder. Kiraz, yüzde oluşan sivilceleri iyileştirmede, peklığı gidermede, kolesterolün ve kan şekerinin düşürülmesinde de etkili bir gıdadır. 100 gram kirazda 70 kalori bulunur.

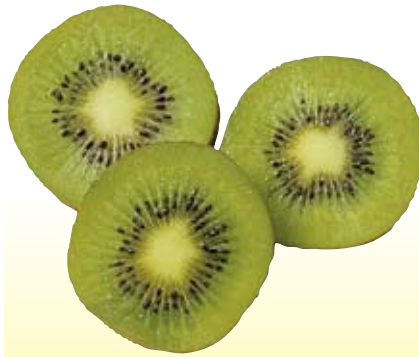
Portakal

C vitamini ve folik asit açısından en zengin meyvelerden biri olan portakal, soğuk algınlığı ve gribal enfeksiyonlara karşı kuvvetli etki yapar; öksürüğün semptomatik tedavisine de yardımcı olur. Portakal kalp hastalıkları ve felç riskini azaltıcı etkisiyle de bilinir. Vücuda direnç kazandırır; darbe sonucu meydana gelen ezilmelerin çabuk iyileşmesini sağlar ve tansiyonun dengelenmesine yardımcı olur. Portakal, potasyum açısından da zengindir ve cildin tazelenmesinde etkisi vardır. Karaciğerin düzenli çalışmasını sağlar; bağırsak parazitlerinin dökülmesine yardımcı eder; safra salgısını artırır ve mide ve pankreas kanserinin önlenmesinde etkilidir. Ortalama boydaki bir portakal, 60 kalori içerir.

Armut

İçerdiği vitaminler kalp damar sağlığına, düşük kan basıncından kaynaklı rahatsızlıklara ve fiziksel performansa iyi gelir. Yüksek tansiyon sorunu olanlarda ve böbrek rahatsızlığı bulunanlara faydalıdır. Kansızlığa ve peklığe karşı da etkilidir. Bir adet küçük boy armutta 82 kalori bulunur.

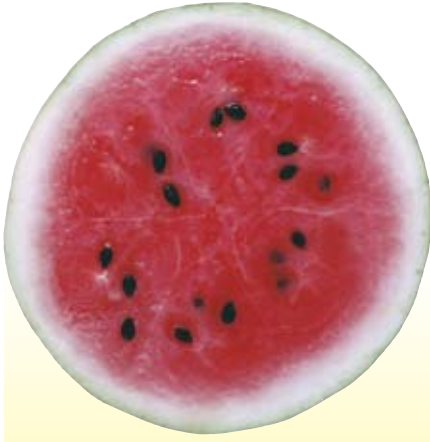
Kivi

Çok önemli bir C vitamini kaynağıdır. Bir adet kivide, insanın günlük C vitamini ihtiyacından fazlası vardır. Kanı inceltir ve kandaki yağ oranını azaltıcı etki yapar. Birçok meyvede olduğu gibi antioksidan etkisi vardır. Kolon kanseri ve astım hastalıklarına karşı destekleyici bir etkinliği vardır. Bir adet kivide ortalama 46 kalori bulunur.

Muz

Potasyum açısından zengin bir meyve dir. Kas sistemine faydalıdır. Bu özelliğiyle kalp rahatsızlıklarına, yorgunluğa ve diyareye karşı yardımcı etkisi vardır. Yüksek tansiyonu önler, uyku düzensizliklerinde etkilidir. Ülseri önlemede etkilidir; ülser yaralarının iyileşmesine yardımcı olur; kolesterol düşmanıdır ve migren ağrılarına karşı etkilidir. Muz ayrıca böbrek ve eklem iltihaplarında tedavi edici özelliğe sahiptir. İçerdiği kalori 105'tir.

Karpuz

Karpuzun astım, damar tıkanıklığı, diyabet, kolon kanseri ve kireçlenme gibi hastalıklara iyi geldiği biliniyor. Böbrekleri temizler ve bağışıklık sistemini güçlendirir. Çekirdeğinde bulunan 'cucurbocitrin' adlı madde, kan basıncını düşürmeye ve düzenlemeye yarar. Karpuz kabuğundaki çinko, iktidarsızlığa karşı etkilidir. Aroması güçlü, tatlı ve sulu karpuzların içeriği, doğadaki en güçlü antioksidanlarla doludur. 100 gram karpuzda 30 birim kalori bulunur.

Kayısı

Cilde ve saçlara iyi gelir. Kan yapıcı etkisi vardır. Kemik erimesi, kalp hastalıkları ve kataraktın önlenmesine yardımcı olur. Akciğer kanserini önleyici etki yaptığı tespit edilmiştir. Özellikle sabah aç karnına alınan kuru kayısının pekliği giderici; sindirim sistemini rahatlatıcı etkisi vardır. Sinirleri gevşetir ve uyku verir. Bir adet kayısıda 30 kalori vardır.

Çilek

Çileğin teskin edici etkisi vardır. Ağız ve deri yaralarına yol açan ve çocuk felcine neden olan virüsleri öldürücü etkisi vardır. Bu nedenle uzun süre yatmak zorunda kalan hastalara çilek tüketmesi önerilir. Cildi canlandırır; dişlere ve dişetlerine iyi gelir; diş taşı oluşumunu önleyici etki eder. Ateş düşürücü özelliği vardır. Safra kesesi rahatsızlıklarının, mide ve bağırsak zayıflıklarının giderilmesinde yardımcı etkisi vardır. Kanserle karşı da koruyucu etki eden meyvelerdendir. 100 gram kadar çilekte, toplam 30 kalori bulunur.

Şeftali

Meyve etinin lifli yapısıyla, sindirim sistemini çalıştırır; hazmı kolaylaştırır. Böbreklerin ve safra kesesinin düzenli çalışmasını sağlar; idrar sökücüdür. Kalp rahatsızlıklarına ve kansere karşı da etkilidir. Bir adet orta boy şeftalide 42 kalori vardır.

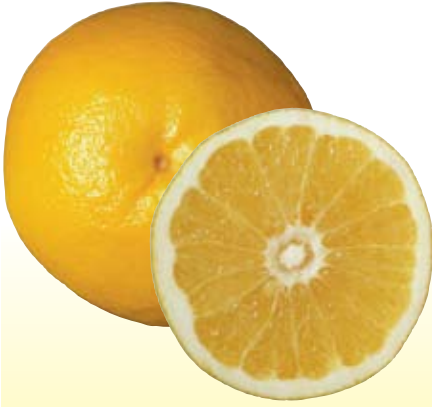
Ananas

Bakteri ve parazitlere karşı savaşmada etkili bir yardımcıdır. Sindirimi kolaylaştırır, iltihaplanma riskini azaltır ve yaraların hızlı iyileşmesini sağlamada etkilidir. Kalın bir dilim ananasta 43 kalori bulunur.

Kavun

Kanı temizler. Bağırsak ve cilt kanserine karşı Amerikan Kanser Topluluğu tarafından tavsiye edilmiştir. Antioksidan özelliği vardır. Kavun ayrıca endişe haline ve uykusuzluğa iyi gelir. 100 gram kavunda 26 kalori bulunur.

Greyfurt

Greyfurtun akla ilk gelen özelliği soğuk algınlığına iyi gelmesidir. Sindirim sistemine uyarıcı etki eder; diş eti kanamasını azaltır; kılcal damarlarda kan dolaşımını hızlandırır; tansiyonu dengeler. İdrar sökücü özelliği vardır. Greyfurt ayrıca mide ve pankreas kanserlerine yakalanma riskini azaltır. Yağlı, ağır yemeklerin ardından içilen bir bardak greyfurt suyu yediklerinizin ağırlığını giderir. Bir adet greyfurtta 50 kalori vardır.

Vişne

Diareyi kısa sürede keser. Ateş düşürücü etkisi vardır; susuzluk hissini giderir. Koyu renkli vişne meyvelerinin içerdiği mineral oranı, açık renklilere göre oldukça fazladır. Kirazdan çok daha az şeker ihtiva eder. Bu nedenle kalorisi de düşüktür. 100 gram vişnede toplam 50 kalori bulunur.

Üzüm

Bir süre önce mucizevi faydaları keşfedilmiş bir meyvedir. Karaciğeri temizler; sindirimi kolaylaştırır; kansızlığı giderir; böbrekleri uyararak daha hızlı ve etkin çalışmasını sağlar ve kalp atışlarını düzenler. Bebek gelişimi açısından birçok faydası vardır. Özellikle kara üzümün kabuğunda ve çekirdeğinde çok yoğun antioksidan madde vardır. Bu maddeler hücre yenileyici etki eder. 100 gram üzümde toplam 65 birim kalori bulunur. İçerdiği yüksek kalori oranı nedeniyle gün içinde çok tüketilmesi önerilmez.

İncir

İncir, lezzeti ve sağlık açısından taşıdığı özelliklerle kendine özgü bir türdür. Bağırsakları çalıştırır, sindirimi hızlandırır, yüksek kan basıncını düşürür ve kemik yoğunluğunu arttırmada yardımcı olur. İncir, birim meyve başına içerdiği kalori miktarıyla da enerji deposu gibidir ve libidoyu artırır. Orta boy bir adet incirde 37 birim kalori bulunur.

Elma

İnsanlığın ilk tanıdığı ve tüketmeye en erken başladığı meyvelerdendir. Kanı ve böbrekleri temizler; cilde parlaklık ve güzellik verir. Soğuk algınlığı, öksürük, baş ağrısı, uykusuzluk, romatizma, gut hastalığı, yüksek tansiyon rahatsızlıklarına iyi gelir. Kolesterolü düşürür; sindirim rahatsızlıklarının kontrol edilmesine yardım eder ve kan şekerini kontrol altında tutar. Bağırsak parazitlerinin dökülmesini sağlar. Küçük boy bir elmada 63 kalori vardır.

Antalya Ticaret Borsası'na 24 yılını veren Ali Çetin:

Bir kurum ancak ekibiyle güçlü olur

“ ATB Başkanlıklar Danışmanlığı, BAGEV Sekreterliği ve TUMEM Eğitim Sorumluluğu görevlerini yürüten ATB personeli Ali Çetin, birden fazla görev almaktan gurur duyuyor: “24 yılda borsa kendini sürekli yeniledi. Bunda çalışanların etkisi büyüktür. Zaten bir kurum ancak ekibiyle güçlü olur” ”

Röportaj: Ziraat Ajansı Haber Merkezi

Ali bey bize kendinizden ve Antalya Ticaret Borsası'ndaki görevinizden bahsedebilir misiniz?

1963, Antalya doğumluyum. Antalya Ticaret Borsası'nda 1985 yılında, takip tahsil memuru olarak göreve başladım. Borsanın tüm organlarında çeşitli görevler yaptıktan sonra 2004 yılında Borsa Genel Sekreteri oldum. İki yıl sonra ise Başkanlıklar Danışmanı görevini üstlendim. Halen bu göreve devam ediyorum. Bunun dışında Batı Akdeniz Ekonomisini Geliştirme Vakfı'nın (BAGEV) Genel Sekreterliği görevini de iki yıldır sürdürüyorum.

BAGEV Antalya, Burdur, Isparta ve Afyonkarahisar illerinin ortak hareket etmesine yönelik bir oluşum. Bu kapsamda 4 ilde çeşitli etkinlikler yapıyoruz. Yapılan etkinliklerde yöresel tatların yanı sıra, yeni iş birliktelikleri oluşturmaya çalışıyoruz. Isparta'da, Afyonkarahisar'da, Burdur'da farklı fuar ve etkinlikler yaptık. Son olarak FreshAntalya fuarına katılarak 100 metre kare alanlık bir stand ile BAGEV'in tanıtımını yaptık.

Toparlayacak olursak Borsa ve içindeki diğer oluşumlarda en iyi

hizmeti vermeye çalışıyoruz.

Borsada başkanlıklar danışmanı görevini yürütürken diğer yandan BAGEV'in Genel Sekreterliğini de yürütmek zor oluyor mu?

Her iki görevi de severek yerine getiriyorum. Ben verilen görevi yerine getirmeyi bilen biriyim. Hem borsayı hem BAGEV'i birlikte götürmeye devam ediyorum. Bunların dışında Tarımsal Uygulamalı Mesleki Eğitim Merkezi (TUMEM) var. Bu merkezde eğitimlerimiz devam ediyor. Burada da eğitim danışmanı olarak görev yapıyorum. Bana görev verildikçe mutlu oluyorum. Çünkü bir insana sorumluluk vermek kolay değil, bu nedenle bana görev verilmesinden gurur duyuyorum. Borsamız resmi kurum olmasına rağmen, ben hiç resmi kurum gibi görmedim. Mesai saatlerine bakmaksızın verilen işleri yetiştirmeye çalışıyorum.

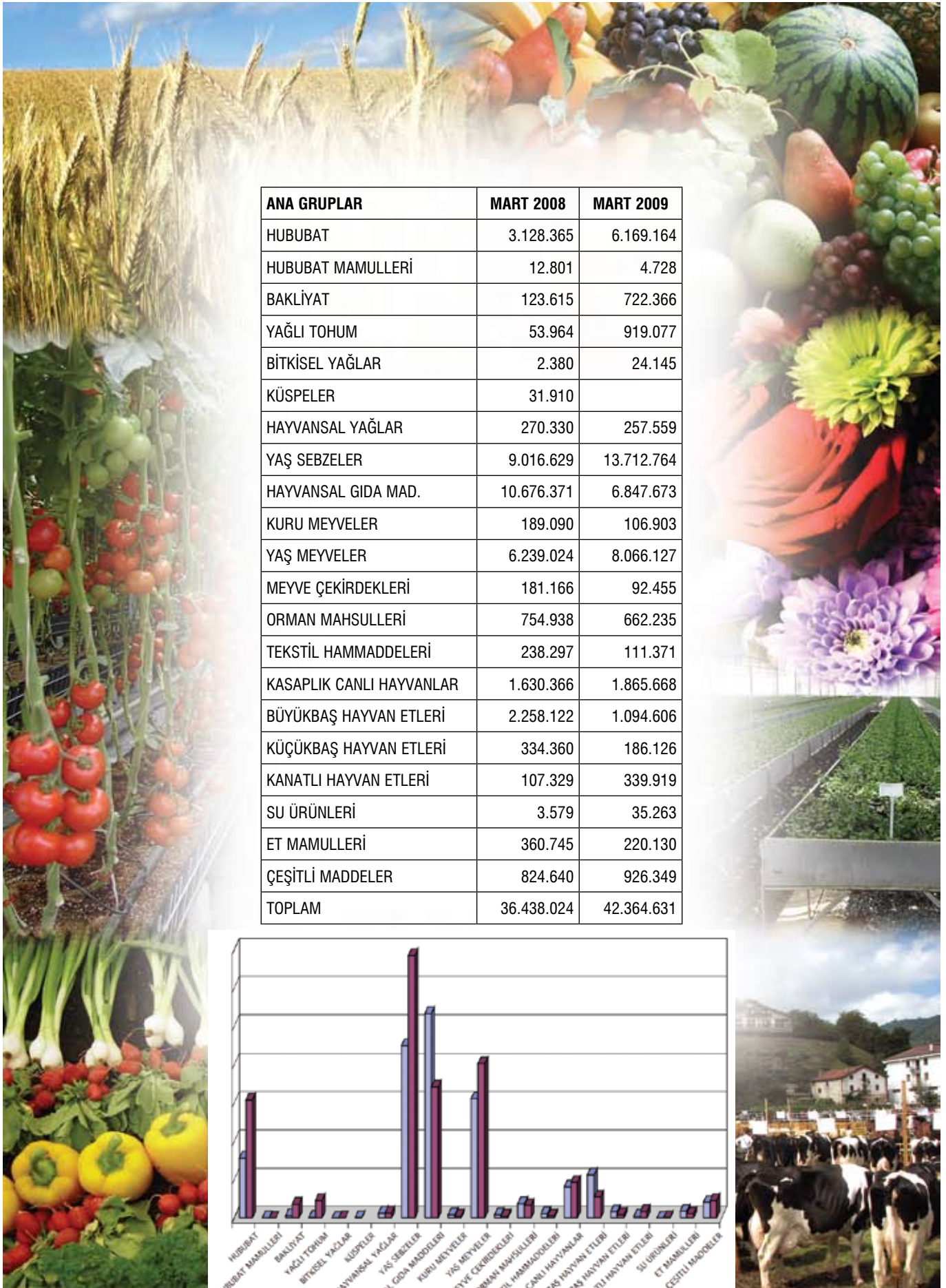
Tüm kademelerde görev yapmış biri olarak Borsayı nasıl görüyorsunuz?

Benim 1985 yılında göreve başladığım borsa ile şimdiki borsa arasın-

da büyük bir fark var. Borsa inovasyona uğramış durumda. Çok önce- leri borsanın tam olarak ne iş yaptığı bilinmiyordu. İnsanlar Antalya Ticaret Borsası'nı paranın döndüğü, para transferi yapılan bir yer olarak biliyorlardı. 2004 yılından sonra borsamız büyük bir ivme kazandı. Hem yerel, hem de ulusal medyada borsamızın hangi görevi yerine getirdiğini anlattık. Bu çalışmaların sonucunda vatandaş artık Antalya Ticaret Borsası'nın ne iş yaptığını daha iyi anlamış oldu. Büyük bir çıta yükselmesi oldu. Artık ilçelerde de borsamızı en iyi şekilde tanıtmaya devam ediyoruz.

2004'te ne oldu da bu değişim gerçekleşti?

2004 yılındaki seçimler, değişimi tetikleyen unsur oldu. O dönemde başlayan yükseliş bu dönemde de devam ediyor. Bir kurum ancak ekibiyle güçlü olur. Biz de bunun bilincinde olduğumuz için ekip halinde, güç birliği yaparak yolumuza devam ediyoruz. Bu bilinçle yolumuza devam edeceğiz. Daha uzun yıllar Antalya Ticaret Borsası'na hizmet vermek istiyorum.

MART 2009 Meslek Komiteleri Kararları

HUBUBAT VE MAMÜLLERİ MESLEK KOMİTESİ

- Buğday ve Mısır Hasat hasad zamanlarında tarladan alıcı veya özel deposuna ulaşıncaya kadar çift römork takılabilmesi için ilgili makamlara yazı yazılması için Yönetim Kuruluna arzına.
- Buğday ve mısır hasat zamanlarında gerekli önlemler alınarak traktör ve kamyon arkalarına helezon takılarak karayollarına çıkmasına izin verilebilmesi için ilgili makamlara yazı yazılması için Yönetim Kuruluna arzına.
- Tarım ürünlerinde Bakanlıkça yapılan desteklemelerin takip edilmesi ve ilgili komite üyelerine bilgilendirme yapılması için Yönetim Kuruluna arzına,
- TOBB'dan gelen 09.03.2009 tarih ve 7819 sayılı yazılarında; Hububat Alım ve satış Esaslarına ilişkin Uygulama Yönetmeliği'nin komite üyelerine verilmesine ve web sayfamızda yayınlanmasına karar verilmiştir.
- TMO Antalya depolarında alım yapıp yapılmadığının araştırılmasına ve hububat hasat zamanında alım fiyatlarının komite üyelerine duyurulmasına karar verilmiştir.
- Toplantımıza tarım il müdürlüğü yetkilileri iştirak etmiştir.

ÇEŞİTLİ MALLAR MESLEK KOMİTESİ

- Komite Toplantımıza Tarım İl Müdürlüğünden Kontrol Şube'den görevliler iştirak etmişlerdir.
- 17.02.2009 tarih ve 02 sayılı toplantıda alınan karar doğrultusunda, İthal susamda çuval üzerinde malın menşei belirlenerek etiket ile ilgili olarak ithalatçı firmalar ile görüşülerek, etiketli göndermeleri birde yurtdışından gelen susamlar genelde gemi ile geldiği için rutubetli olduğundan kaliteyi düşürdüğü ve imalatçı firma ile Tarım İl müdürlüğü arasında kontrollerde sorun yaşandığı ve yurtdışından gelen susamların tarım il müdürlüğü yetkililerince emanete bile alındığı görülmüştür.
- Öncelikle Depolama şartlarının iyi olmasına,
- Çuvallarda etiket olması,
- İthal susamın etiketsiz ve bozuk çıkması durumunda ithalatçı firma ile temasa geçilmesi bilgisi görevlilerce bilgilendirilmiştir.

- Özbekistan ve Afganistan'dan gelen ithal susamlarda yaşanan sorunlar görüşüldü. Gönderilen numune ile gelen malın farklılıkları anlatılarak tarım bakanlığına Gümrük kapılarına ve Müsteşarlığa yazı yazılması için Yönetim Kuruluna arz'ına karar verilmiştir.
- Tahin ve Helva imalatı yapan üyelerimize ithal susama dikkat etmelerini, aksi takdirde Tarım İl Müdürlüğü yetkileri tarafından yapılan denetimlerinde ceza yememeleri için uyarı yazısı yazılması için Yönetim Kuruluna arzına,

TAZE MEYVE VE SEBZECİLER MESLEK KOMİTESİ ve BELİRLİ ÜRÜNLERİN SATIŞI İLE UZMANLAŞMAMIŞ ARACILAR MESLEK KOMİTESİ

- Toplantıya kontrol laboratuvarından yetkili gıda mühendisi katılmıştır.
- Numune işlenmesi, analiz, değerlendirme ve raporlama,
- Numune alınması (Sebze - meyve)
- Analiz süreleri,
- İzlenebilirlik - sertifikalı üretim ile ilgili bilgiler verilmiştir.
- İhracat yapan firmaların ürünlerinin analizi sırasında sorun yaşadıklarını belirterek, nasıl çözüm bulabilecekleri tartışıldı sonuç olarak, tarım bakanlığına ve dış ticaret müsteşarlığına yazı yazılması için yönetim kuruluna arzına,
- Nakliyeciler Derneği ile görüşülerek, ön soğutma ile TIR'ların yüklemekten

önce kasaların iyice temizlenmesi için yazı ile uyarılmaları konusunda yönetim kuruluna arzına,

- Sebze meyvelerin gerek toptancı hale gerekse şehirlerarası taşımalarda kapalı kasalı araçlarda taşınmasının uygun olacağının görüşü tartışılmıştır.

BELİRLİ BİR MALA TAHSİS EDİLMEMİŞ ÜRÜNLERİN TOPTAN TİCARETİ MESLEK KOMİTESİ KARARLARI

- Güneş enerji sistemleri ile ilgili çalışma yapılmasına,
- Hayvan dışkısının enerjiye dönüşümü konusu görüşüldü, Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nden konuyla ilgili hocayla görüşülmesine,

MART 2009 Meslek Komiteleri Kararları

- Korkuteli de güneş enerjisi ile çalışma yapan elektrik teknikerini toplantıya davet edilmesi,
- Aralık - Ocak - Şubat ve Mart aylarında okullarda sütün tüketimine katkıda bulunmak amacıyla Antalya Ticaret Borsası logolu ayran yaptırılarak okullarda dağıtılması için yönetim kuruluna arzına,
- T.C. Ziraat Bankası Bölge Başkanlığıyla görüşülerek kredi konusunda tüm meslek komitesi üyelerine bilgilendirme toplantısı yapılması için Yönetim Kuruluna arzına,
- ORKÖY Kredileri ile bilgi toplanılmasına karar verilmiştir.

CANLI HAYVAN VE ET MAMÜLLERİ MESLEK KOMİTESİ KARARLARI

- Toplantımıza tarım il müdürlüğü gıda kontrol şubeden veterinerler iştirak etmişlerdir.
- Ette parçalama ruhsatı için Afyon Ticaret Borsası ile görüşülerek, Şube Müdürü Veyssel bey ve ekibi ile birlikte Komite üyelerimizle Afyon Karahisar'da bulunan tesisleri tetkik etmek için yönetim kuruluna arzına,
- Türk Gıda Kodeksi'ne göre beyaz etin paketten çıkarılarak satılmasının yasak olduğu konusunda bilgi alışverişinde bulunulmuştur.
- Et parçalama ve satış yerlerindeki standart ve kriterler ile ilgili rapor hazırlanmasına ve federasyon başkanına bir dosya halinde sunulması için yönetim kuruluna arzına,

ÇİÇEKÇİLER MESLEK KOMİTESİ KARARLARI

- Antalya Büyükşehir Belediyesi'nden izin alınarak kesme çiçek işi yapan firmaların arabalarından dört veya beş tane her tarafı çiçeklerle süslenmesine. Süslenen araçların çiçek satışı yapılacak şekilde dizayn edilerek, Zübeyde Hanım Çocuk Yurdu gibi kurumlarda barınan çocukların şehrin belirli noktalarında satış yapmasına. Böylece hem onlara gelir hem de sektörü halka biraz daha cazip hale getirmenin yollarının açılması için yönetim kuruluna arzına,
- T.C. Ziraat bankası Bölge Başkanlığı'yla görüşülerek, Krediler konusunda üyelerimize yönelik bilgilendirme yapılması için Yönetim Kuruluna arzına,

- Tarımsal Uygulamalı Mesleki Eğitim Merkezinde Kesme Çiçekçilik konusuna verilen eğitim için Antalya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu ve Meclisine teşekkür etmişlerdir.
- T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından üreticilere kullandırılan ve Sorunlu hale gelen Tarımsal Kredilerin yapılandırılmasına ilişkin kanuna geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi hazırladığı ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığın'dan olur alındığı gündeme gelmiş olup, Bölgemizde aynı nedenden dolayı mağdur olan üreticilerimizin sorunlarına yardımcı olabilmek adına, hazırlanacak kanun teklifi için Hazine Müsteşarlığı tarafından olumlu görüş alınabilmesi için üst kurumumuz Odalar ve Borsalar Birliğine yazı yazılması için Yönetim Kuruluna arzına,

TIBBİ AROMATİK BİTKİLER MESLEK KOMİTESİ KARARLARI

- Toplantımıza Akdeniz Üniversitesi tarla bitkileri bölümünden katılım sağlanmıştır.
- Komite Üyelerimiz Keçiboynuzu, Kekik ve Adaçaylarının toplama zamanlarında ürünleri uygun olmayan şartlarda topladıkları ve zarar verdikleri kaliteyi düşürdükleri bilgisi aktarılmıştır. Konuyla ilgili olarak hasat öncesi bu bölgelerdeki toplayıcılara eğitim verilebilmesi için Yönetim Kuruluna arzına,
- Kekik ve Adaçayının ürün çeşitliliği çalışmaları için ilgili kurumlarla görüşme yapılması,
- Tıbbi Aromatik Bitkilerle ilgili 08 Nisan 2009 tarihinde bir form düzenlenmesi için yönetim kuruluna arzına karar verilmiştir.(Forma Prof.Dr.Hüsnü CAN BAŞER'İN davet edilmesi).
- Yunanistan da toplama maliyetleri yüksek olduğu için, Keçiboynuzları toplanamamakta olduğunun bilgisi aktarılmıştır.
- Zekeriye TEMİZEL'in Kekik ve Adaçayı üretim alanlarının komite üyeleri tarafından ziyaret edilmesi talep edilmiştir.
- İlgili sektörde makine bölümünde çalışan elemanlara TUMEM kapsamında eğitim verilmesi için Yönetim Kuruluna arzına,
- Antalya Orman Bölge Müdürlüğü ile BATEM'e ziyaret yapılması için yönetim kuruluna arzına karar verilmiştir.

SİCİL NO	UNVANI
2348	YEŞİLPINAR TAR. SÜT ÜR. CANLI HAY. VET. GIDA İNŞ. TUR. SAN. TİC. A.Ş.
2349	S.S.MERKEZ AŞAĞIOBA KÖYÜ TAR. KALK. KOOP.
2350	ERDİNÇ AKGÜL
2351	ATILGAN ŞAHİN (DEDEM KASAP)
2352	LINET ET ÜRÜNLERİ HAY.TUR.GIDA SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.
2353	GYG GIDA VE KİMYA ÜRN.SAN.TİC.PAZ.LTD.ŞTİ.
2354	MONSATE GIDA VE TARIM LTD.ŞTİ.
2355	TEKİN YAPICI-S.YEĞİN ORT.
2356	İSMAİL ÖZDEMİR
2357	ALİ ULUYOL
2358	ŞEVKET ŞİMŞEK
2359	OSMAN SEDAT SOYDEMİR
2360	OSMAN ÇETİN
2361	BİLGİ AMBALAJ MALZ.TARIMSAL DANIŞMANLIK TAR.GIDA MAK.NAK.TİC.VE SAN.LTD.ŞTİ.
2362	İBRAHİM KARCI TARIM ÜRÜNLERİ GIDA İNŞ.TURZM.SAN.TİC.LTD.ŞTİ.
2363	MURAT GÜNGÖR
2364	KARACAN TARIM TUR.MÜH.HİZ.SAN.TİC.LTD.ŞTİ.
2365	FANİZAN TARIM ORMAN ÜRÜN.ÇİÇEK.NAK.İNŞ.TURZ.LTD.ŞTİ.
2366	KADİR ÖZER

Görüş ve önerileriniz

Borsanomi dergimizi, sizlerin görüşleri doğrultusunda daha iyi bir yayın organı haline getirebilmeyi hedefliyoruz. Bu doğrultuda siz değerli üyelerimizin eleştiri ve önerileri büyük önem taşıyor. İçerikle ilgili eleştirilerinizi, dergide yer verilmesini istediğiniz konuları bize telefon, faks veya e-posta yoluyla iletmenizi rica ediyoruz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Tel: (242) 244 26 70 - 241 28 28 - Faks: (242) 241 11 58 - e-mail: info@antalyaborsa.org.tr

Dünyanın dörtbir! yanına

© Pamfilya 1142 312 3132

Başta Avrupa olmak üzere, Uzakdoğu, Rusya, Amerika, Asya, Afrika ve dünyanın her noktasına uçak biletleri ve hava kargo taşımacılığını en ekonomik koşullarla gerçekleştiriyoruz.

pamfilya® *40. yıl*
T U R İ Z M A . Ş . since 1969

ISO 9001 : 2000

Gençlik Mahallesi 1326 Sokak
Pamfilya Apt. No: 60/1 Antalya
Tel: (0242) 243 20 07 - 08
Fax: (0242) 243 37 83
e-mail: cargo@pamfilya.com.tr

Özenli Üretim, Özenli Seçim...

%100
Kendi ürünümüz

www.erust.com.tr

Akınova Sinan Mh. Bilgin Sk. No: 17 07170 Antalya / TÜRKİYE
Tel: +90 242 340 65 30 Faks: +90 242 340 65 33 e-mail: info@erust.com.tr